

POLICISTA č.2/2009 – Ročník 15.
z obsahu

Na titulní straně foto Václava Šebka

předsednictví EU 2009

Česká republika předsedá Evropě.....6

reportáže

Pozor! Kapesní zloděj!!!.....2-5

Templáři a růže.....20-23

zahraničí

Čínské produkty pod kontrolou.....10

Policie v Maďarsku.....12-13

V Rusku proti korupci.....12-13

případ skončil v srpnu

Minuta ticha.....14-15

ze života cizinecké policie

Tradice neumře.....16-17

Akce „Bus-bus 08“.....16-17

300 dnů po Schengenu.....16-17

internet

Našli jsme pro vás na internetu (14).....18

jak to chodí jinde

Odměna 300 000 Eur.....25

rozhovor

Nový ředitel služby pro zbraně
a bezpečnostní materiál.....26-27

portrét

Za voláním tajemného podzemí.....28-29

školství

Stěhování na obzoru.....30-31

povídka

Šamanova pomsta.....32-34

křížky u silnice

Extáze na hranici bolesti a hrůzy.....35

z policejních archivů

Beránek a beránek.....36-37

případy majora Zahrádky

Vrah naslouchal za dveřmi.....38-39

kultura

Radost z detektivní klasiky.....40

Jánošiči vymřeli!.....40

čtenářské soutěže

Znaky evropských měst.....24

Velká křížovka o ceny.....42

Deset minut s paragrafem.....43

sport

Na bílé stopě.....44-45

Policisté v dračích lodích.....48

příloha

Zpráva o činnosti pracovní skupiny pro spolupráci
s národnostními menšinami za rok 2008.....I-IV
Inspekci ministra vnitra nahradí Inspekce Policie.....IV-VI
Zákon o zbraních.....VII (atd)

POZOR! KAPESNÍ ZLODĚJ (str. 2-5)

AKCE BUS-BUS 08 (str. 16-17)

NA HORÁCH NEJSOU ANDĚLÉ (str. 8-9)

TEMPLÁŘI A RŮŽE (str. 20-23)

PREVENCE se musí vyplatit
MINISTERSTVO VNITRA

STĚHOVÁNÍ NA OBZORU (str. 30-31)

ZA VOLÁNÍM TAJEMNÉHO PODZEMÍ (str. 28-29)

VRAH NASLOUCHAR ZA DVEŘMI (str. 38-39)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka **Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ** Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 816 570 až 577. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Adresa redakce: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4 Tel: 974 816 571, fax: 974 816 846

e-mail: redakce@mvcr.cz, <http://www.mvcr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o. obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti a zahraničních zájemců vyřizuje: **Předplatné tisku, s. r. o.** Obchodní úsek Hvozdčanská 5-7 CZ – 148 31 Praha 4 **Roční předplatné** činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.

Redakční uzávěrka 15. 1. 2009. Číslo 2/15. ročník vychází 6. 2. 2009.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštěpný závod přeprava, č. j. 23/96, dne 3. 2. 1996.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor. Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Ríká se, že když ve středověku věšeli kapsáře, bloudili v namačkaném davu pod šibenicí jeho (ex)kolegové a zručně okrádali zvědavce, toužící vidět, až bude kat nasazovat lumpovi smrtící smyčku.

POZOR!

Kapesní zloděj!!!

Můžeme přidat i veselejší historku: Inspektor Bouše (postava z legendárních *Hříšných lidí města pražského*, ovšem s předobrazem skutečného kriminalisty Františka Dlaska) zatkl kdysi na nádraží kapsáře Půlpytla, obklopeného v tu chvíli kupou vlastních dětíček a zákonně manželky včetně. Nic nepomohlo, ani když se Půlpytel zapřísahal, že jede na letní byt, neboť inspektor Bouše nekompromisně prohlásil, že kapsář nemá na nádraží NIKDY co pohledávat. A tak putoval Půlpytel k výslechu, zatímco rodinka odjela užívat prázdnin bez svého živitele...

Bejvávalo! Nicméně trocha historie nikoho nezabije. Takže si ještě připomeňme slova kriminálního inspektora Zdeňka Bubníka, autora knihy *Detektiv vzpomíná*, líčící jeho prvorepublikovou profesní dráhu: „Ze všech zlodějů jsem nejraději chytil kapsáře. Tahle sorta dělala bezpečnostnímu oddělení velké starosti. Vyčlenili jsme proto z našich detektivů dvojici, Dlaska a Salače, která měla chodit po Praze a honit je. Už tenkrát dostali oba detektivové přezdívku *Kapsářská brigáda*. Nebyla to špatná služba, hoši se přičiňovali, jenže nemohli koukat najednou všude, a tak jsme stále měli hodně okradených.“

Statistika nemá, ale výmluvná

Zapomeňme na idyličtější a noblesnější doby první republiky. Zpět do reality! Kapsáři zůstali drsným kriminalistickým pojmem i v časech internetu, mobilů a platebních karet. Fakt, že svou reportáž začínám v kanceláři náměstka pro trestní řízení Krajského ředitelství hl. m. Prahy Policie ČR plukovníka JUDr. Ivana Smékala, berme jako důkaz o závažnosti problému kapesních krádeží:

Sméal, ač (zjednodušeně řečeno) bývalý šéf mordparty, tuto tzv. bagatelní trestnou činnost v nejmenším nepodceňuje. Naopak, už několik let analyzuje statistiku nápadu a objasněnosti, zajímá se o nové trendy ve zločineckém modu operandí zločinců a také pomáhá kriminalistům na obvodech – aby měli to, co k úspěšné práci při honu na kapsáře potřebují.

Nedělo se tak vždy, jak po čase stráveném mezi detektivy na ulici pochopím. Služební digitální fotoaparát přestal být něčím nedostupným, budou i finance, aby kriminalisté v terénu mohli měnit částečně podobu... Nejen oni znají tváře kapsářů, funguje to i naopak.

Kapesní krádeže – vyhodnocení roku 2007

Počet kapesních krádeží: 9 847
Objasněno: 144 tj. 1,52 %
Počet pachatelů: 182
Celková škoda: 72 248 000 Kč, v průměru 7 615 Kč na jednu KK
Průměrný počet KK za den: 26
Podíl KK na celkové kriminalitě v Praze: 10,9 %
Podíl KK na celkovém počtu KK v ČR: 49,5 %

Plukovník Sméal: „Ptáte se mě na tým KAPSA, jenomže to je jen určitý novinářský mýtus. Pravda je, že v roce 2005 byl takový tým vytvořen, měl asi 50 policistů z celé Prahy, ale takové řešení se ukázalo jako neefektivní. Ti lidé tam v drtivé většině přišli bez hlubší znalosti problematiky, ani dost dobře nevěděli, že je to většinou únavná šlapačka bez naděje na rychlý výsledek. Velmi brzy se

ukázala marnost takové akce, přesně řečeno, že cesta k úspěchu vede přes menší specializované týmy.

Samotné kapesní krádeže můžeme rozdělit na dvě kategorie: Práví kapsáři nejsou nikdy vidět, nebo se o to aspoň snaží. Pak ale taky existuje sorta tzv. ochmatávaček, kradoucích v pozici z očí do očí... Jsou to ženy, které sólo nebo ve skupině zdánlivě nabízejí opilým mužům sex, tisknou se k nim, dotýkají se jich – jenomže jejich skutečným cílem jsou kapsy a cennosti. Polem působnosti kapsářů i ochmatávaček je centrum Prahy a tzv. Zlatá nebo Stříbrná cesta, tedy místa s velkou koncentrací zahraničních turistů.“

Tím je v podstatě dáno, že největší nápad kapesních krádeží zaznamenávají už tradičně obvody Praha I a Praha II, například v roce 2007 to bylo 46,5 %, resp. 24,0 % z celopražského nápadu. V prostoru Prahy III pak působí kapsáři zejména v prostředcích MHD, především v přestupní stanici metra Florenc, důležitého dopravního uzlu, kde se kříží trasy C a B. Co se Prahy IV týče, patří k nejfrekventovanějším místům trasa metra C mezi stanicemi Vyšehrad a Háje. Zejména v zimních měsících je pak zvýšený nápad kapesních krádeží v nákupních centrech, například chodovské Hypernově.

Kapesní krádeže – vyhodnocení I. pololetí 2008

Počet kapesních krádeží: 4 395
Objasněno: 118, t. 2,25 %
Počet pachatelů: 107
 (z toho cizinců 39, tj. 36,5 %)
Celková škoda: 28 524 000 Kč,

Výběry z bankomatu často sledují nepovolené oči

Odložené věci bez dozoru, pasva pro nenechavé ruce

by řešení dané problematiky v rámci jednotlivých OŘP. Promítli jsme účastníkům řadu videozáznamů kapesních krádeží. Myslím, že z toho bylo hodně patrné, jak velká je společenská nebezpečnost tohoto druhu kriminality.

Diskuse se vedla hlavně kolem problematiky právního postihu pachatelů jako organizované skupiny ve smyslu odstavce 3 § 247 trestního zákona. Podařilo se: Kapesní krádeže, prováděné ve třech a více lidech, vyhodnocují dnes soudy jako trestnou činnost organizované skupiny. Tresty mohou být tím pádem přísnější, některé verdikty jsou do výše 3 až 5 let nepodmíněně.“

Slib bulharské kapsářky

Na počítači náměstka Smékala jsem shlédl několik záznamů z pouličních kamer. Zaujala mě trojka zlodějí poblíž Karlova mostu: Nejdřív pohromadě, potom už při plnění rolí – zlodějka se šátrem, první chlap, upoutávající pozornost na sebe zdánlivě nemotornou chůzí mezi cizinci, vše jistí ramenatý chlap v pozadí. Zlodějka jde cestou pokusu, omylu nebo úspěchu. Ne vždy se totiž do kabelky nebo tašky dostane, ne vždy vytáhne věc, která má cenu.

Až tragikomický je záznam potácivé chůze podnapilého Brita, obklopeného trojicí snědých, nijak atraktivních dívek: Neustále se kolem něho ovíjejí, sahají mu do rozkroku, že by leckdo mravokárnější mohl přijít k psychické újmě – a pracují. Jedno přivínutí rovná se jeden ponor do kapes. Odcizené bankovky předává zlodějka ženě, která stojí za ní, pak se vystřídají... Po nějaké době cizinec vrávorá dál, dámy – nerušeně, ale pod dozorem kamer, což se jim už brzy nevyplatí – přepočítávají lip.

Zúčastnil jsem se také pravidelné měsíční porady zástupců čtyř pražských obvodů s náměstkem Smékalem, věnované problematice kapesních krádeží. Jen tak mimochodem, kriminalisté si tyto porady chválí... Zde je velmi stručná summary: Poručík Jan Boukal z Prahy II informuje o zadrženém a usvědčeném kapsáři z Bulharska. Soudec ji bohužel pustil z vazby na svobodu, žena mu slíbila, že neopustí ČR a nebude pokračovat v páchání trestné činnosti. Slib bulharské kapsářky? říkám si. *Povídali, že mu hráli!*

Nadporučík Ngr. Štěpánka Tupá z Prahy I hovoří o přípravách bezpečnostní akce, která proběhne během silvestrovského večera, jako kontrapunkt oslav na Václavském náměstí. Po loňských zkušenostech lze čekat, že se na Václaváku a jeho okolí odehraje doslova nálet kapsářů. Žádá, aby policejní mluvčí informovali veřejnost, že policie bude na kapsáře připravena – zprávu je ale nutno podat takticky, tj. pachatele trestné činnosti zbytečně nevyplašit.

Pan Kolár z Prahy IV hovoří o rozpracovaném případě kapesního zloděje, „pomáhajícího“ důchodcům při nastupování do tramvaje. Staříky má už předem vytypované z pošty, kde je sledoval, jak si vybírají peníze. Pan Macke z Prahy III hovoří k akci VOŽÍK (ještě o ní bude řeč!). Týká se prostoru parkovišť v nákupních centrech. Galerka vymyslela nový způsob, jak se před zlodějnou přesvědčit, jestli někde tajně nehlídá kriminálka... Vybraný muž nebo žena obchází *nenápadně* zaparkovaná auta a namátkově bere za kliky. Je to ale v podstatě jen test pro ostatní krádky: *Vltnou na nás policajti, nebo ne?*

Nádraží je klasika

O pár dní později sedím na smíchovské službě a povídám si o kapsářích s poručíkem Boukalem. Kapesním zlodějům se věnuje už pět let, má tedy o čem vyprávět.

Hned na úvod si prohlédnu několik snímků z tramvajové refýže. Jsou opět tři, dva chlapi a ženská. Jejich oběť – pán důchodového věku – je rovněž už v hloučku, čekajícím na příjezd tramvaje. Nástup! Teď! Přesně řečeno, na schůdkách do vozu se vytvoří klasická *zátka*: jeden snědý chlap zpomalil nástup, zbrzdil tak důchodce, na toho se už ale tlačí zlodějka. Aby nebylo vidět, jak se baba zezadu snaží krást, je úkolem posledního maníka. „Měli jsme tam jenom dvoučlennou hlídku, bylo tedy nad její síly zjistit u pána v odjíždějící tramvaji, jestli se mu něco neztratilo – a ještě zadržet pachatele. Bohužel, ke krádeži došlo, ale podle popisu jsme dostali pachatele druhý den, na stejném místě, v stejnou dobu“ říká por. Boukal. „O co jde zlodějům především? Samozřejmě o bankovky, ale taky karty do automatů, ze kterých se co nejdřív snaží vybrat hotovost. Že neznají PIN? Bohužel, většinou ho někde v peněžence najdou poznamenaný.“

Typickým místem páchaní kapesních krádeží v obvodu Prahy II je Hlavní nádraží. Probíhající rekonstrukce nápad výrazně snížila, nicméně přesun odjezdů mezinárodních vlaků jako Eurocity nebo Pendolino z Holešovic na *Wilsoňák* jistě zájem zlodějí opět zvýší... „Momentálně je naším nejcitlivějším bodem stanice metra Anděl a velká nákupní střediska, například Tesco na Andělu. Na místním oddělení se teď před Vánoce doslova nezastavili,“ říká por. Boukal. „Klíčová je pro nás taky tramvajová linka číslo 22. Z náměstí Míru

v průměru 6 490 Kč na jednu KK
Průměrný počet KK za den: 24
Podíl KK na celkové kriminalitě v Praze: 10,57 %
Podíl KK na celkové počtu KK v ČR: 50,01 %

Příznivý trend soudů

Z analýz dále vyplývá, že příznivý trend poklesu kriminality, započatý v roce 1999, se rozhodně netýká kapesních krádeží, které se dlouhodobě řadí spolu s krádežemi věcí z automobilů a krádežemi motorových vozidel k těm kategoriím trestné činnosti, jež svojí četností a nízkou objasněností významně negativně ovlivňují celkový stav kriminality v Praze.

Podle plukovníka Smékala představují kapesní krádeže celosvětový problém. Většinou se dají řešit, když zloděje přistihnete – a to nikoliv když má ruku v cizí kapse, ale když z ní něco vyndává. Soudy posuzují tuto trestnou činnost jako bagatelní, tresty vypadají podle toho, i recidivisté dostávají často jen podmínku. Stejně tak nejsou účinná vyhoštění cizinců.

„V březnu 2007 jsme na naší správě uskutecnili odborný seminář za účasti státních zástupců OSZ Praha 1, 2, 3, 4, 9 a 10, dále vybraných soudců z OS Praha 1, 2 a 4, pozvali jsme i JUDr. Horkého z Městského soudu v Praze,“ konstatuje Ivan Smékal. „V průběhu semináře jsem vyhodnotil kapesní krádeže za minulá období a seznámil přítomné se způsobem

**Pachatelka s „letadlem“ si vyhlédla oběť. Ale přítel potenciální poškozené si zlodějky všiml a zapnul ji nedbale zavřenou kapsu batohu. Rozmrzelá Romka osaměla na nástupišti... Je to někdy pech!
(Snímky na této dvoustraně byly převzaty ze záznamu bezpečnostních kamer)**

přes I. P. Pavlova, na Karlovo náměstí a odtud přes Národní třídu směrem Hradčany... Na Národní už je pole působnosti kolegů z jedničky, ale my si na hranice nehrajeme. Jejich zloději kradou i u nás a naopak, zasáhne vždycky.“

Dokladem dobré spolupráce byla akce proti dvacetičlenné skupině Rumunů. Kriminalisté z Prahy II je sledovali tři čtvrtě roku, včetně odposlechů, kolegové z Prahy I jim výrazně pomohli s identifikací pachatelů, které znali dobře z vlastního revíru. Dvanáct lidí si vyslechlo obvinění, sedm z nich soud poslal za mříže. Takovýhle „nezdar podnikání“ se rychle rozklákl, v současné době Rumuni, ale taky Poláci se z Prahy v podstatě vytrahili.

Rekordní Hilda

Díváme se na další záznamy z bezpečnostních kamer. Kauza Hilda je asi nejofesnější a pochází z Hlavního nádraží: Německá turistka se snaží narvat do úložní skříňky čtyři zavazadla. S jedním zápolí, tři leží na zemi. Což zaregistruje Romka, procházející kolem. Upozorní kohosi mimo obraz, ještě si poklepe na zápěstí, kde člověk obvykle nosí hodinky. Netrvá dlouho a k turistce Hildě přijde Rom a podle všeho se jí ptá, kolik je hodin... Především ale odvádí její pozornost, zatímco Romka, skrčená a na bobku, se za zády nic netušící turistky přiblíží a ukradne kabelku. Rychle zmizí, z obrazu odejde i muž...

A Hilda dále zápolí se svými zavazadly. Trvá neuvěřitelně dlouho, než si Němka všimne, že jí chybí kabelka, ale vzápětí přivede v praxi, co znamená slovo ztuhnout! „V kabelce měla peníze a cennosti v hodnotě 700 000 korun,“ poznamenává por. Boukal. „Už je samozřejmě nikdy neviděla, záznam ovšem posloužil k usvědčení zlodějky – dostala 7 roků nepodmíněně, měla toho totiž na svědomí víc.“

Díky dalšímu záznamu z kamery můžu vidět, co znamená finta VOZÍK. Zákazník vyjede z nákupního centra se svým nákupem na parkoviště. Zamíří ke svému vozu, odemkne, hodí si tašku nebo kabelku na sedadlo, nechá otevřené dveře a pak ukládá nákup do kufru. Čeho se taky bát, když tu nikdo není. Jenomže JE! Přikrčená mezi ostatními auty, v poloze na bobku, číhá už nějakou chvíli snědá dáma na svou šanci. Právě teď se naskytla... Obchází vůz mimo zorné pole zákazníka, rychlé sáhnutí dovnitř vozu pro tašku – tak tenhle nákup se určitě prodraží!

Když je mrtvý den

Vyrazíme do terénu. Je první pracovní den v novém roce, vyliďněná Praha ale stále rezonuje lyžařskými dovolenkami a oslavami Silvestra na horách. „Dneska je to mrtvý, to vás upozorňuju,“ říká mi por. Boukal v čele pětičlenného týmu. Přesunujeme se metrem na Hlavní nádraží, poloprázdné vagony jsou pro kapsáře logicky velmi nepříznivým terénem.

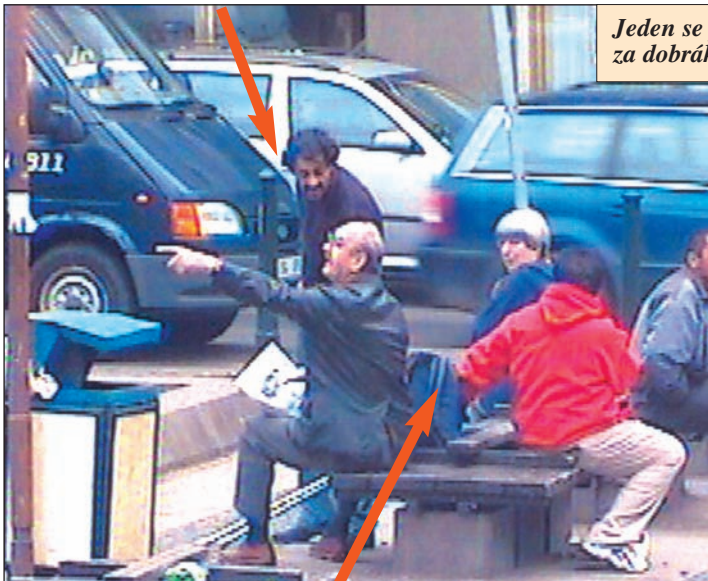

„Neplatí to ale vždycky,“ konstatuje Boukal. „V poslední době máme pár případů okrádání spících cestujících v ranním metru. Kritické jsou zejména první dvě linky.“

Přijíždíme na Hlavní nádraží. „K odstrašování zlodějů jsou uniformované hlídky, my naopak nechceme být viděni.“ Skupina policistů se rozptýlí mimo jiné kolem pokladen. Právě tady obvykle brouzdají i kapsáři, vidí,

kam si lidé – často zoufale nedbale – ukládají peněženky. Míříme na peróny. Krade se i v přistavených vlacích, kam si chodí lidé zabírat sedadla relativně dlouho před odjezdem.

„Ideální pozorovací místo pro nás je přistavený vlak na vedlejší koleji. Když si zloděj někoho vytipují, většinou jeden z nich zaťuká zvenku na okno kupé. Pasažér se vykloní, odpovídá na nějakou položenou otázku,

Jeden se ptá na cestu, druhý za dobrákovými zády krade!

Martinem Štráfěldou. Začínáme opět záběry z kamer. Skupina „turistů“ u vstupu do Pražského hradu obklopí dvojici skutečných turistů, kochajících se vyhlídkou. Aby zvýšili svou věrohodnost, roztahují zloději mapu Prahy. I ta může posloužit jako *šatro*, tedy předmět clonící průběh krádeže pro nepovolané oči... Zloději mají i další oblíbená místa: Židovský hřbitov na Starém Městě, Zlatou uličku, (kam si neváhají koupit relativně drahou vstupenku, zřejmě vědí, že se jim náklady vyplatí), chrám sv. Víta...

Arabské skupiny zas vysedávají v podnicích typu Mc Donald. Klidně budou vysedávat hodinu a popíjet kávu, jejich chvíle nastane, až si roztržití turisté přestanou všimát svých zavazadel.

Další záběry z kamer patří klasické trojce: Zpívající, zřejmě podnapilý chlap budí na houfně frekventované turistické cestě pozornost. Vše jistí obtloustlý ramenač. Mezi nimi se

pohybuje žena s bundou přehozenou přes ramena.

„Tomu říkáme letadlo,“ upozorňuje mě nrap. Štráfělda. „Zlodějka má ruce volné, přitom zakryté.“ Taký na Praze I mají spoustu zajímavých případů a poučných postřehů. Švéd, odcházející z kasina, přišel vinou zlodějky o směnku za 2,5 milionu. Měl ale štěstí, díky pozorným kriminalistům, se k němu nikoli zanedbatelný papírek brzy vrátil. Povíkáme si taky o Viole, zřejmě služebně a věkově nejstarší kapsářce. Kdysi se o ní vyprávěly legendy: Kdo ji chytil při činu, mohl si svého úspěchu považovat. Její oblíbené místo bylo na Karlově mostě, před sochou sv. Jana Nepomuckého. „Viola už ale zestárla, už zdaleka není tak dobrá. Není to tak dlouho, co jsme ji viděli zaučovat trojici mladých lidí,“ říká nrap. Tupá.

Šaty dělají člověka, zahraniční kapsáři chodí na lov velmi dobře oblečení, s notebookovým kuffíkem přes rameno působí nadmíru solidně... Objevil se i nový způsob „žebroty“ a to Rumunkyvybírající na jakési nemocné či postižené dítě. Ukazují fotku zuboženého děcka, získané peníze ale nepochybně končí v kapsách podvodníků.

Kontakt s darujícím je navíc šance pro kapsářinu, jedna z žen dokáže pohybovat očima tak, že je vidět jenom bělmo... Pocit, že se

v přítomnosti slepé ženy nemusím obávat o obsah kapes, může být ošidný.

Řeč samozřejmě přijde i na akci „Silvestr“, které npor. Tupá velela. V terénu bylo 38 policistů, realizační skupina jich měla 11. Taky kapsáři nelenili, v prostoru mezi Václavským a Staroměstským náměstím, v lidmi zaplněných přílehlých uličkách, se jich pohybovalo asi kolem stovky. Výsledek: 66 osob zkontrolováno kvůli zjištění totožnosti, zadrženo 15 pachatelů kapesních krádeží, z toho se ve třech případech jednalo o organizované skupiny. V jednom případě shledali policisté 1x neoprávněné držení platební karty, 1x maření úředního rozhodnutí, pět osob patřilo mezi hledané, buď se vyhýbaly nástupu trestu, nebo byl na ně vydán příkaz z katčení.

Spadla klec

Do terénu vyrážím společně s poručíkem Josefem Husákem a nadporučíkem Štráfěldou. Každou chvíli mě upozorňují na nějakou zajímavou „figuru“, zalidňující centrum města. Začínáme v herně nedaleko stanice metra Muzeum. Jedna z kontrolovaných osob nemá doklady, naopak další má hned dvoje doklady. Druhá „občanka“ prý patří bráchovi. Lustrace přes mobil končí pro oba zfetované špindíry dobře – mohou odejít.

Hůř se vede nenápadnému mladíkovi s naditou nákupní taškou... Tedy, nenápadnému pro mě. Zkušené oči kriminalistů ho registrují jinak – nejspíš nabízí kradené zboží. Když mladík vyjde z restaurace, kde s nabídkou neuspěl, stojí už proti mužům zákona. Svetr v tašce – ještě s připevněným trnem aktivujícím poplašné zařízení – prý koupil od „neznámých Cikánů“ na Andělu. Jak se brzy ukáže, zboží bylo odcizeno nedaleko odtud na Václavském náměstí. Škoda je menší než pět tisíc korun. Zatímco zboží se vrací do regálu, zjištěný mladík může prozatím odejít. Kdyby byl v podмінce, jeho situace by byla mnohem horší!

Na Masarykově nádraží je v lednové zimě doslova děfilé špinavců, feťáků, houmelesáků - kupodivu pár korun na pokusy o štěstí v herně jim ještě zbylo. Taky je tu větší teplo než v hale... Samé známé tváře, aspoň pro oba kriminalisty. Dialogy mezi muži zákona a podsvětím evokují časy rady Vacátka... („Je to tak, že jsme je už naučili respektovat aspoň nějaká pravidla,“ říká por. Husák.) Jedna tvář je taky známá, ale zajímavější než ty ostatní. Pánové Štráfělda s Husákem se mezi sebou rychle domlouvají a pak přistoupí k snědé ženě u hracího automatu... Lustrace přes mobil netrvá dlouho. „Nikolo L., jste zatčena,“ říká nrap. Štráfělda. Jak se později dozvím, žena se vyhýbá brněnskému soudu a byl vydán příkaz k jejímu zadržení.

Nikola odchází v doprovodu kriminalistů. „Spadla klec!“ pošklebuje se jí jeden z houmelesáků. Žena na něho vyhrlí několik nepublikovatelných vět. Závěr ale patří poručíku Husákovi, který se ve dveřích rozloučí se zdejší galerkou: „Tak se tu chovejte slušně!“

P.S. Cestou domů jsem pochopil jednu věc. Nepochybně si budu na svoje věci dávat mnohem větší pozor. Ale především – díky řadě kriminalistů, se kterými jsem mluvil – už budu vidět různá pražská zákoutí, uličky a nádraží ve zcela jiné optice, než tomu bylo dosud. Praha – odvrácená tvář.

Viktorín ŠULC
Foto archiv Policie ČR (5)
a Václav ŠEBEK ČR (3)

Drzost pachatelů nezná mezí, bodyguard zlodějky inzultuje okradaného muže, který se chtěl bránit

zatímco druhý zloděj ve vagonu se za jeho zády snaží honem něco ukrást.“ Por. Boukal mi ukazuje únikovou cestu polských zlodějí z peronu, mířící mimo objekt nádraží až k budovám blízkého Žižkova. „Poláci pracovali vždycky organizovaně, mimimálně ve třech, domlouvali se mobily. První si všimá lidí v hale a dává echo ostatním na nástupišti. Pak už se jede podle známého modelu. Tedy odvést pozornost cestujícího a nepozorovaně mu něco ukrást...“

Opakujeme několikrát pomyslné kolečko mezi smíchovským Andělem a Hlavním nádraží, měníme trasy, ale opravdu je mrtvo. Nic na tom nezmění ani večer a tma, kdy *čertí začnou vylezát z děr*. Výsledek všeho je zadržení dvou zlodějek, které si chtěly zadarmo nakoupit. Jde o jídlo za pár stovek... Kriminalisté zjišťují jejich totožnost, pak je předávají uniformované hlídce. „Vybral jste si špatný den,“ shrne lakonicky poručík Boukal.

Akce Silvestr

Na služebně v Krakovské ulici, spadající pod Prahu I, si povídám s nadporučíkem Mgr. Štěpánkou Tupou a nadporučíkem

V tuzemských i zahraničních médiích jsou stále hlasitěji a četněji diskutovány otázky týkající se předsednictví České republiky v Evropské unii, které bylo zahájeno 1. 1. 2009, ale také schopnosti naší země v tomto úkolu úspěšně obstát. Více smyslný propagační spot „Evropě to osladíme“, barevné billboardy známých českých osobností či pestrobarevné a hravé logo předsednictví málokdo neviděl. Už méně přesněji však víme, co se pod pojmy „předsednictví v EU“ či „předsednictví v Radě EU“ skrývá.

Velice jednoduše si pod ním lze představit jakousi roli, kdy jedna členská země EU půl roku předsedá v Radě Evropské unie. Během tohoto období pak zastupuje celou Evropskou unii, vede jednání ve strukturách Rady EU, jejím jménem vystupuje na jednáních s dalšími institucemi EU, jako je Evropská komise či Evropský parlament, reprezentuje EU v jednáních se třetími zeměmi a u mezinárodních organizací. V rámci tisíců jednání pak musí být předsednická země schopna koordinovat tvorbu politických rozhodnutí, vyjednávání, zprostředkovávat kompromisy, a také představovat své vlastní agendy a iniciativy. Radu EU, která spolu s Evropskou komisí a Evropským parlamentem ztělesňuje nejvýraznější hráče na poli EU podléhající se mimo jiné na rozhodovacím a legislativním procesu, pak nemůžeme vnímat jako jedinou instituci či orgán, ale rovnou několik formací, ve kterých se dle projednávaných oblastí či agend sdružují konkrétní ministři členských zemí EU. Pro náš resort je

takovouto formací Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (zkratka Justice and Home Affairs – JHA Council), kde Českou republiku zastupuje nejen ministr vnitra, ale vzhledem k její agendě také ministr spravedlnosti. Vlastní zázemí Radě pak poskytují Generální sekretariát Rady EU, jehož pracovníci se podílejí na jednotlivých jednáních, zajišťují koordinaci tlumočení, distribuci dokumentů, technickou spolupráci a řadu dalších aktivit.

Z hlediska vlastní práce však není možno zapomenout na desítky a stovky pracovních skupin a výborů, které právě v rámci struktury Rady EU působí a věnují se na expertní úrovni konkrétním problematikám. Z hlediska záběru policie je možno zmínit jako příklad pracovní skupinu pro Policejní spolupráci, SIS-SIRENE, SIS-TECH, Hranice-Falešné doklady, Terorismus, Hodnocení Schengenu, Ad hoc pracovní skupinu pro výměnu informací a další, kde má policie ČR hlavní či vedlejší gesci.

Právě čeští experti účastníci se jednání těchto pracovních skupin a výborů budou příštího půl roku zastávat roli předsedů. Jakožto předsedové budou odpovědní za vedení jednání, kterých se účastní všechny členské země EU či země přidružené (Norsko, Island, Švýcarsko), projednávání konkrétních agend, které jsou v souladu s prioritami Českého předsednictví, rozhodovací a schvalovací procesy, komunikaci s partnery na vnitrostátní úrovni, partnery ze zemí EU, ale také s pracovníky Generálního sekretariátu Rady EU. S ohledem na zdárný výkon této předsednické role se relevantní pracovníci připravují nejen teoreticky formou školení, specializovaných kurzů zaměřených na zlepšení jazykových dovedností, negociačních schopností či ve znalostech realit EU, ale také vlastní praxí, kdy pravidelnou účastí a sledová-

ním průběhu předcházejících předsednictví a konkrétních řešených priorit a témat mohou mít jasnější představu o fungování celého koloběhu projednávání legislativních i nelegislativních problematik a jejich možného přenosu do období českého předsednictví. Tento úkol vzhledem k jeho bezprecedentnosti je nelehký sám o sobě a představuje obrovskou psychickou, ale také fyzickou zátěž v podobě náročných služebních cest a přesčasových hodin nejen pro osoby přímo se podílející na přípravách a výkonu předsednictví, ale na celá pracoviště.

Příprava na předsednictví byla započata Ministerstvem vnitra ČR jakožto prvním resortem již v prosinci 2005, a to realizací mezinárodního workshopu za účasti francouzských a švédských kolegů, kteří nabídli zkušenosti ze svých vlastních předchozích předsednictví. Právě s těmito státy, coby s předcházejícím a navazujícím na předsednictví ČR, na všech úrovních maximálně spolupracuje v rámci tzv. předsednické Trojky. Zejména koordinace klíčových priorit a projednávaných agend a jejich kontinuita je v tomto ohledu nezbytná.

Konkrétní příprava a výkon předsednictví se odehrává po několika liniích, z nichž žádná nemůže existovat samostatně a všechny jsou vzájemně podmíněny. Veškerá příprava se taktéž odehrává na několika úrovních – počínaje centrálním uchopením Úřadem vlády, přes resortní koordinační mechanismy až po vlastní odpovědnost gestora konkrétní pracovní formace.

První a nejviditelnější je linie obsahová. Každé předsednictví a stejně tak i Česká republika musí před svým začátkem představit své priority, tj. témata, kterým se hodlá během svého funkčního období věnovat, či cíle, kterých se bude snažit dosáhnout. Tyto priority mohou

Právě podpora firemní kultury je jedním ze základních pilířů rozvoje pracovních vztahů v řadách karvinských policistů. V souvislosti s ukončením kalendářního roku 2008 a vyhodnocením kategorií Policista roku, Čin roku, Nejlep-

Firemní kultura karvinských policistů

ší praxe, Objev roku se konal historicky „I. Policejní Aktiv“ karvinských policistů. Aktiv se konal v KD města Karviné a pozvání okresního ředitele, na tak dosud netradiční společensko-pracovní akci, přijali v duchu filosofie Community všichni představitelé samospráv měst a obcí na Karvinsku. Bez mála 300 účastníků Aktivu bylo svědky pečlivě připraveného programu, při kterém v úvodu zhodnotil okresní ředitel celoroční práci svých policistů a poděkoval jim za kvalitní práci.

Dále účastníci shlédli medailonek o práci karvinských policistů jednotlivých oddělení a služeb, který byl cíleně natočen jen pro tento Aktiv. Stojí za to říci, že medailonek na DVD navazuje na Reformu P ČR a „nesmazatelně dokumentuje“ organizační článek – policejní okres. Další částí programu bylo vyhlásování vítě-

vycházejí z vlastních preferencí, ale též musí odrážet celkový vývoj a situaci v EU a její dlouhodobější směřování, jak již bylo řečeno, také zájmy Francie a Švédska, se kterými vypracovala společný předsednický program, a v neposlední řadě politické či hospodářské dění na celosvětové úrovni. Priority jsou stanovovány na úrovni celonárodní či resortní, sama Policie ČR pak v jejich rámci bude pracovat na prosazení svých vlastních, které budou uchopovány prostřednictvím konkrétních pracovních struktur, kterým zástupci P ČR budou předsedat. Jako příklad resortních, resp. policejních priorit lze uvést problematiku

Vedle pravidelných jednání v rámci Rady EU a Evropské komise bude ČR organizovat desítky meetingů, konferencí a dalších pracovních jednání přímo na svém teritoriu. Konkrétně Policie ČR bude zajišťovat zhruba deset zásadních jednání v ČR expertní úrovni počínaje, jednáními na úrovni šéfů policejních sborů konče. Vedle toho povedou zástupci P ČR jednání v Haagu nebo expertní setkání v Moskvě, Kyjevě či v Záhřebu. V souvislosti s těmito akcemi je nutno zajistit nepřetržité množství úkolů, jako je rezervace ubytovacích kapacit pro delegáty z celé Evropské unie, konferenční prostory, technické a tlumočnické zázemí, obcer-

ní resortních přípravných struktur na předsednictví a zajišťuje také organizaci, náplň a sekretariát Koordinační skupiny Policie ČR pro záležitosti Evropské unie, za zajištění bezpečnosti odpovídá úsek náměstka policejního prezidenta pro vnější službu.

Veškeré podrobnější informace související s přípravou na předsednictví České republiky v Evropské unii lze nalézt na oficiálních stránkách Úřadu vlády, informace týkající se přípravy Policie ČR na intranetových stránkách odboru mezinárodních vztahů KPP. Koncem roku 2008 byla taktéž spuštěna limitovaná verze oficiálních stránek českého předsednictví www.eu2009.cz, jejichž ostrý provoz byl zahájen 1. ledna 2009.

Předsednictví a tisíce dílčích aktivit v jeho rámci bude zcela jistě znamenat ohromnou zátěž stovek lidí podílejících se na jeho přípravách a výkonu. Lidí, kteří věnují svou energii, čas i fyzickou sílu

soustředění se na pokud možno úspěšné zvládnutí předsednické role a maximální naplnění vytyčených cílů prioritami České republiky. Předsednictví bude beze sporu také finančně nákladnou záležitostí, nicméně je ohromnou výzvou pro naši zemi, která bude mít šanci zviditelnit se a díky kvalitnímu a úspěšnému předsednictví nastavit nové obzory budoucí spolupráce s mezinárodními partnery. Zdvihne naše země tuto hrozenou rukavici a dokáže, že může být plnoprávným evropským hráčem, který je schopen stát v čele Evropské unie a posunout ji v některých ohledech kupředu?

Plk. Mgr. Kristýna ŽÁKOVCOVÁ
Kancelář policejního prezidenta
Odbor mezinárodních vztahů

ČESKÁ REPUBLIKA PŘEDSEDÁ EVROPĚ

Schengenského informačního systému II, Vízového informačního systému, mezinárodní ochrany dětí, moderních technologií, zlepšení výměny informací, dopravní bezpečnosti a řady dalších. Hlavním mottem předsednictví ČR je „Evropa bez bariér“, k němuž by prosazování našich priorit mělo přispět, vyjadřuje nejen myšlenku odstraňování překážek mezi členskými zeměmi EU, především v oblasti volného pohybu, ale symbolizuje také otevřenost Evropy navenek.

Ruku v ruce s obsahovou náplní jde pak logicky linie organizační, jejímž cílem je zajištění a logistické naplánování vlastní organizace všech jednání, a to nejen v Bruselu, kde se odehrává převážná většina všech aktivit, ale také v předsednické zemi či v tzv. třetích zemích.

stvení, kulturní program, přepravní služby, dárkové a propagační předměty apod. Vedle toho, a tím se dostáváme k linii třetí, je nutno zajistit maximální možnou míru zajištění bezpečnosti a ochrany delegátů na předsednických akcích všech resortů, ale také bezpečnost objektů, kde se zasedání uskuteční. V této souvislosti dojde k řadě opatření s tímto nelehkým úkolem spojených. Nejviditelnější z nich bude jistě posílení přítomnosti příslušníků policie či dílčích dopravních omezení, ale také např. omezující přístup k některým konferenčním prostorům, kde budou zasedání probíhat.

Zatímco první dvě linie jsou koordinovány v rámci policie odborem mezinárodních vztahů kanceláře policejního prezidenta, který se účastní mimo jiné jedná-

zů jednotlivých kategorií, kterým byly z rukou zástupce ředitele Správy Sm. kraje P ČR Ostrava plk. JUDr. Karla Třetiny, pplk. Mgr. Tibora Gábora, primátorů i starostů měst a obcí a také ředitele OR Karviná předány ocenění. V rámci programu byli příležitostně předány medaile Policie ČR – „Za statečnost“, „Za věrnost I. a II. stupně“, „Čestné medaile“ a „medaile Ředitele Správy Sm. kraje Ostrava“. Úroveň Aktivu podtrhli svou osobní účastí krom již zmíněných funkcionářů P ČR Správy Sm. kraje mj. i poslanec Poslanecké sněmovny Ing. Václav Klučka, ředitel příhraničních okresů Polské policie a emeritní ředitel karvinských policistů, kterému na návrh okresního ředitele udělil policejní prezident Čestnou medaili P ČR.

Aktiv byl podle mnoha ohlasů z řad zúčastněných policistů i hostů velmi kladně hodnocen. K samotnému rozhodnutí o uspořádání Aktivu vedla myšlenka předat policistům mj. informace o výsledcích jejich celoroční práce napříč celým policejním okresem, o realizaci Reformy P ČR v podmínkách karvinské policie po 1. 1. 2009 – a zejména šlo o setkání se spolupracovníky, kteří byli tvůrci plodných výsledků týmové práce v roce 2008. A bylo vážně skvělé vidět pod jednou střechou a v jeden okamžik takové množství kvalitních a kvalifikovaných policistů bok po boku s nejvyššími

představiteli všech samospráv na Karvinsku, s představiteli složek IZS – Báňské záchranné služby, Vězeňské služby, Armády ČR, hasičů, záchranářů, celníků, městských policíí a dalších spolupracujících partnerů.

Plk. Ing. Martin HRINKO, Ph.D.,
vedoucí územního odboru vnější služby Policie ČR
v Karvině

V OSTRAVĚ MYSLÍ NA PREVENCI

Policisté ostravského městského ředitelství uspěli v národním kole soutěže Ministerstva vnitra o Evropskou cenu prevence kriminality (ECPA). Komise vybírala ze 13 projektů. Osm projektů nominovaly jednotlivé kraje, pět projektů nominovaly krajské policejní správy. Ostravské městské ředitelství tak uspělo jako jediné z nominovaných policejních projektů. Porotu tvořilo devět hodnotitelů.

Ostravské městské ředitelství uspělo s projektem „Společně proti kriminalitě v Ostravě“. Projekt je zaměřen na řešení problematiky kapesných krádeží, krádeží věcí z nákupních vozíků či věcí ponechaných v zaparkovaných vozidlech. Komise vzala při hodnocení v úvahu intenzivní spolupráci policistů s obchodními řetězci i dopravním podnikem. Policisté v předem určenou dobu navštívili supermarkety, kde komunikovali s občany. Lidem jsme promítali také autentické záběry krádeží. Občané byli upozorňováni na základní zásady bezpečného chování a sami souhlasili se svou společnou zodpovědností za svůj majetek. Policista logicky nemůže stát u každého vozidla či nákupního vozíku, ve kterém lidé „zapomenou“ své věci. Pro mnohé z nakupujících byly promítané záběry šokující.

Vítězným letošním projektem se stal projekt Městské policie Zlín „Integrovaný bezpečnostní systém“. Třetí v pořadí byl Magistrát hlavního města Prahy s projektem „Městský kamerový systém hlavního města Prahy“.

Evropskou cenu prevence kriminality ECPA 2008 si převzal zástupce Policie ČR správy Severomoravského kraje, plk. Mgr. Tomáš Tuhý, náměstek pro zřízení kraje, a por. Ing. Tomáš Vlačíha, komisař městského ředitelství Policie ČR Ostrava v budově Ministerstva vnitra České republiky, z rukou 1. náměstka ministra vnitra, Ing. Jaroslava Salivara. Předání cen byla přítomna i Mgr. Jitka Gjuríčová, ředitelka odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra.

Ostravské městské ředitelství tak potvrdilo svou několikaletou úspěšnost v preventivní oblasti. V loňském roce se městské ředitelství Policie ČR Ostrava umístilo na třetím místě celonárodního kola soutěže Ministerstva vnitra ECPA s projektem „Domácí násilí“.

por. Bc. Gabriela HOLČÁKOVÁ,
ostravská tisková mluvčí

NA HORÁCH NEJSOU ANDĚLÉ

Česká republika se sice nehonosí velehorami, ale i naše pohorí se v létě mění na ráj turistů a v zimě je berou útokem pro změnu lyžaři. A to tuzemští i zahraniční. Málokdo si cestou na víkend či delší pobyt uvědomuje, že pobyt v zasnežených horách s sebou nese řadu nebezpečí. I z českých kopců mohou padat laviny, zvláště když jim neukáznění lyžaři kapánek pomohou toulkou po zakázaných svazích. I na upravené sjezdovce je možno způsobit si komplikovanou zlomeninu anebo vlastním riskantním chováním způsobit zranění druhým. Na parkovišti při odjezdu nemusíme najít vlastní vůz, neboť se jaksí zalíbil někomu jinému. Anebo „jen“ můžeme přijít o zánovní drahé lyže, jež jsme furiantsky nechali v závěji před hospodou...

Ať se přihodí na horách cokoliv, hledají nešťastní lidé pomoc u profesionálů. U Horské služby a u Policie ČR, jejichž vzájemná neformální spolupráce byla vždycky samozřejmostí. Od začátku letošního roku je však jasně formulována i smlouvou, která nese název Dohoda o plánované pomoci na vyzádní. Podepsali ji policejní prezident brig. gen. Oldřich Martinů a náčelník Horské služby Jiří Brožek a od chvíle podpisu není pochyb o tom, že na českých horách bude trochu bezpečněji.

Policisté budou kupříkladu usnadňovat záchranářům cestu na místa zásahů i po nich – třeba při přenosu zraněných do nemocnic, kdy je každá minuta drahá. Vrtulník leckydy z povětrnostních důvodů pod zamlžené vrcholky vzletnout nemůže a sanitky se často víkendovým silničním ruchem jen stěží prodírají. Teď budou mít – na vyzádní – policejní asistenci. Ale to ani zdaleka není všechno!

POČÍTÁNÍ MEZI ŽIVOTEM A SMRTÍ

Na českých silnicích loni vyhaslo 992 lidských životů při dopravních nehodách. Hodně, málo? Tak či onak, jedná se o druhý nejlepší výsledek od roku 1990 (méně mrtvých jsme v rozbitém plechu zaznamenali jen v roce 2006, kdy začal platit bodový systém a řidiči jezdili s respektem: za volantem jich zaplatilo tehdy cenu nejvyšší 956...)

Oproti roku 2007, zemřelo loni při nehodách o 131 člověka méně, navíc se snížil i počet těžce raněných a asi o 12 procent poklesl i celkový počet dopravních nehod. Pozitivním jevem je, že už několik let za sebou ubývá obětí, jež zahynou nebo jsou zraněny při nehodách v obcích. Zřejmě jde o důsledek snížení nejvyšší povolené rychlosti z šedesáti na padesát kilometrů v hodině a toho, že na mnoha ošemetných místech je rychlost v obcích ještě dále snížena. Nicméně zdá se, že pozitivní efekt má hlavně to, že řidiči omezení více respektují. Možná i proto, že se rychlost mnohem víc měří a překročení limitu častěji postihuje.

Navzdory tomu zůstává příliš vysoká rychlost stále nejčastější příčinou dopravních nehod: loni si rychlá smrtka vzala na českých silnicích 432 životů. Na druhém místě mezi příčinami nejvážnějších silničních neštěstí je nesprávný způsob jízdy (dominuje nedání přednosti v jízdě, jež loni zabilo 275 lidí).

Pokud vyjždíte na cestu, pak vězte, že nejtragičtějším dnem týdne loni byla sobota, druhá se umístila neděle a „hezké“ třetí místo si vybojoval pátek. Úplně přesně řečeno, nejvražednějším dnem na silnicích se loni ale stala středa 13. února, jež se o umístění dělil s pátkem 28. listopadu: po oba tyto dny zemřelo po deseti lidech...

Závěrem varovná připomínka: znovu přibývá tragických nehod, kdy za volantem seděl řidič napojený alkoholem. Loni si opilci za volantem vyžádali osmdesát lidských životů. A do diskuse o tom, zda nepovolit řidičům mírnou hranici alkoholu v krvi, se tak ozval nad jiné silný argument...

(-ěk)

Ilustrační foto Václav ŠEBEK

Lepší by měla být stálá vzájemná komunikace mezi oběma složkami a spolupráce se rozvine i v čase mimo zásahy. Policie ČR a Horská služba budou pořádat společná cvičení, speciálně cvičení lavinová psi horských záchranářů mohou naopak někdy pomoci i při policejních akcích. Neboť ne vždy se do horských středisek vydávají lidé v touze po rekreaci, nezřídka tudy vede cesta všemožných lumpů, kteří mají dobrý důvod vytrátit se v bílé tmě. Doufejme tedy, že to letos díky nové dohodě zase některým nevyjde!

(ěk)

Ilustrační foto Václav ŠEBEK

Kriminalistický ústav Praha
Policie České republiky

Praha 9. ledna 2009

Tisková zpráva

V dnešním vydání deníku Aha (9. ledna 2009) byly uveřejněny fotografie z ohledání místa události v případě sebevraždy Karla Svobody a napaden odborný policejní časopis Kriminalistický sborník, v němž byly publikovány. Pokládáme za nutné osvětlit cíl a zaměření tohoto odborného časopisu.

Kriminalistický sborník je odborný resortní časopis, který vychází více než 50 let, jehož současným vydavatelem je Kriminalistický ústav Praha Policie ČR. Stěžejní část časopisu je tvořena kazuistickými články, jejichž autoři jsou policisté a zástupci odborné veřejnosti. Publikovány jsou odborně zajímavé a poučné případy, které slouží k rozšiřování vzdělání policistů v praxi. Články jsou analýzou postupů Policie ČR při objasňování konkrétních případů, mají za cíl upozornit na nedostatky, představit nové postupy a metody, které byly využity při objasňování dané kauzy. Kriminalistický sborník zvyšuje odbornou úroveň především začínajících policistů, prohlubuje jejich znalosti v oblasti kriminalistiky a souvisejících oborů i znalosti v systému a organizaci policie v České republice i v zahraničí. Dochází tak k předávání cenných poznatků a výměně zkušeností z oblasti objasňování a vyšetřování trestné činnosti. Časopis vychází v nákladu cca 4 500 kusů pětikrát ročně.

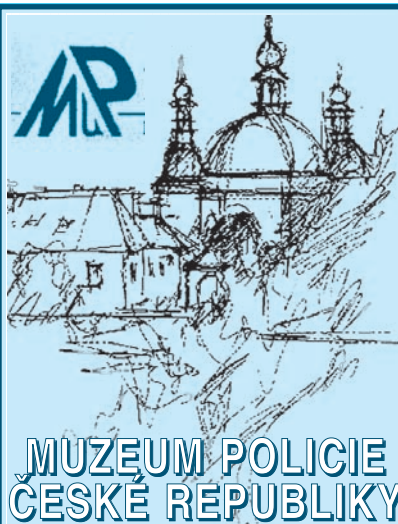
Kriminalistický sborník je určen pouze pro služební účely, jeho odběrateli jsou policisté a odborná veřejnost (státní zástupci, soudci, pracov-

níci vězeňské služby, vojenské policie, ministerstva vnitra aj.) Časopis není určen pro širokou veřejnost. Každou objednávku schvaluje vydavatel, kterým je ředitel Kriminalistického ústavu Praha. V objednávce i v tiráži časopisu je uvedeno: „Žádost je nutné doložit potvrzením služebního funkcionáře o příslušnosti k policejnímu sboru. Ostatní žadatelé dokládají svoji profesní příslušnost obdobně. Vydavatel opakovaně upozorňuje odběratele, že Kriminalistický sborník je určen pro služební potřebu a že poznatky získané jeho studiem nesmějí být rozšiřovány mimo okruh povolovaných osob. Vydavatel si proto vyhraduje právo odmítnutí případného žadatele o odběr časopisu.“ Z výše uvedeného je patrné, že vydavatel Kriminalistického sborníku se všemi dostupnými prostředky snaží zabránit možnému zneužití publikovaných informací.

Autory článků publikovaných v Kriminalistickém sborníku jsou převážně vyšetřovatelé daných případů. Fotografickou dokumentací a text k případu sebevraždy Karla Svobody redakci Kriminalistického sborníku poskytl vyšetřovatel kpt. Bc. Jaroslav Čurda, který na článku spolupracoval s předním soudním znalcem v oboru biomechanika prof. PhDr. Jiřím Strausem, DrSc. Fotografie, které byly v textu sborníku publikovány, byly použity v rozsahu nutném k přiblížení situace na místě události a k objasnění způsobu spáchání sebevraždy.

Z uveřejněné fotografie na titulní straně deníku Aha je patrné, že redakce novin měla k dispozici celý časopis. Porušila tak ustanovení, které má časopis uveden v tiráži, a to, že slouží pouze pro služební potřebu a poznatky získané jeho studiem nesmějí být rozšiřovány mimo okruh povolovaných osob. V dané věci zvážíme další kroky.

Plk. JUDr. Emil VANČO
ředitel Kriminalistického ústavu
a vydavatel
Kriminalistického sborníku

MUZEUM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcr.cz

PROGRAM Únor 2009

STŘEDEČNÍ ODPOLEDNE

PRO DĚTI – od 14.00 do 15.00 hod.

* 4. 2. **Kolo tety Berty** – Divadlo pro žáky a spolužáky

* 11. 2. **Odpoledne v muzeu**

* 18. 2. **O dvanácti měsíčkách**

– divadelko Romaneto

Vstupné na dětské pořady 5 Kč

VÝSTAVY A JINÉ AKCE

* do 22. 2. **Jedna Indonésie – tisíc tvářů** – fotografie Jana Foltána

* do 30. 6. **Kriminalistika proti zločinu** – výstava k padesátému výročí

Kriminalistického ústavu Praha

* do 30. 6. **Kriminalistický kabinet**

1954–1970, výstava ze sbírek muzea

* **Ochrana obyvatelstva** – expozice

Hasičského záchranného sboru

* **Prostituce staré Prahy, Ochrana**

osob a majetku – stálé výstavy

* 30. 1.–1. 2. **LEDOVÁ PRAHA** – pro

účastníky vstup zdarma

(více na www.ledovpraha.cz)

Filmový čtvrtek – od 17.00 hod.

* 12. 2. **8 žen** – francouzská muzikálová

krimikomedie inspirovaná

známou divadelní hrou Roberta Thomase

* NA OBJEDNÁVKU: **Dopravní**

výchova pro mateřské školy a 1.–4. ročníky

zákl. škol

* **Mládež a kriminalita** – besedy pro

2. stupeň ZŠ

a studenty středních a učňovských škol

* **Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862**

Internetová adresa –

<http://www.mvcr.cz/muzeum>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

Změna programu vyhrazena

ČÍNSKÉ PRODUKTY POD KONTROLOU

Zástupci Spojených států, Evropské unie a Číny se v Bruselu dohodli na posílení kontrol zboží exportovaného z Číny. Zlepšit by se měla výměna informací, vyhledávání a odebrání vadného zboží z oběhu.

Čína je největší exportér zboží do Evropské unie a celková obchodní výměna mezi oběma partnery má ročně hodnotu přes 300 miliard eur, což je například šestkrát víc než s Indií. V poslední době otrásl důvěrou v bezpečnost čínského zboží skandal s mléčnými výrobky plnými chemikálií určených k produkci plastů. Až doposud se jimi přiotrávilo přes 6 tisíc dětí – stovky z nich jsou stále ohroženy na životě. I přes sliby evropských politiků, že se čínské mléčné výrobky do Unie nedovážejí, objevili kontrolori ve Finsku nebo na Slovensku na pultech obchodů několik desítek vadných produktů.

Statistiky ukazují, že zatímco předloni bylo ze všech závadných výrobků stažených z prodeje čínského původu 47 %, v minulém roce to už bylo 56 %. Nárůst je to sice značný, i když mohl být – podle Bruselu – způsoben lepšími metodami vyhledávání nevyhovujících výrobků. Pozornost ovšem zasluží i další čísla: ze všech stížností evropských inspektorů vyšetřují čínské úřady pouhou polovinu, přičemž náprava je zjednána asi jen u jedné pětiny všech nahlášených případů.

Novou dohodu o zprůsvětlení dozoru, ráznějším přístupu k vadným výrobkům, lepší výměně informací a postupné harmonizaci bezpečnostních pravidel označují všechny strany za průlomovou. Čína se v ní dokonce zavázala, že

na své území pustí mezinárodní kontrolory a že umožní lepší zjišťování skutečného původu výrobků.

„V otázce bezpečnosti není možný žádný kompromis,“ zdůraznila eurokomisařka pro ochranu spotřebitelů **Meglena Kuneva** na tiskové konferenci. „Jsme velmi nakloněni otevřeným a konkurenceschopným trhům se všemi přínosy, které přináší miliónům spotřebitelů, pokud jde o ceny a výběr, avšak nikdy na úkor bezpečnosti,“ dodala. Čínskými dovozy závadných produktů jsou v Unii nejvíce postiženy děti, protože například 85 % všech hraček, které se do Evropy dovážejí, pochází právě z Číny.

NA ŠPERKY V PARUKÁCH

Nasadili si dámské paruky a vřítili se s napřaženými zbraněmi do luxusního pařížského klenotnictví Harry Winston. Během několika minut se zmocnili šperků a hodinek za si 80 milionů eur, což jsou více než dvě miliardy korun. Jde tak o největší loupež v historii Francie.

DETEKTOR LŽI

Máme vůbec možnost zjistit, jestli nám lidi lžou, nebo říkají čistou pravdu? Za odpovědi na tuto otázku může vést mnohdy strastiplná cesta, na jejímž konci buď můžeme být důvěřiví a věřit lidem všechno, nebo je naopak podezírat vždycky a všude. Můžeme se také spolehnout na vlastní intuici anebo použít moderní techniku – detektor lži.

Obecně se jedná o zařízení, které zaznamená určité specifické odchylky při lhaní a mluvení pravdy. Prapůvodní detektor lži vynalezl John A. Larson. První z jeho detektorů byl poprvé testován právě před 73 lety, 2. února 1936. Detektory byly původně používány zejména při vojenských výsleších, později při pohovorech s uchazeči o zaměstnání. To bylo později zakázáno (roku 1988). Dodnes ale tuto metodu používá např. CIA, když přijímá nové zaměstnance.

Samotné vyšetření začíná rozhovorem, který určí, zda člověk lže, nebo ne. Na začátku jsou mu položeny otázky, na které je známa odpověď a na něž člověk nebude lhát. Např. Vaše jméno. Kolik máte prstů u nohou? Jste muž/žena? Přístroj si zaznamená fyziologické a další hodnoty dotazované osoby, ke kterým dochází v souvislosti s tím, když člověk říká pravdu. Otázky se nepravidelně střídají. Po této „kalibraci“ se přechází k samotné zkoušce pravdy.

A jaké typy detektorů lži/pravdy se používají?

POLYGRAF

Zaznamenává fyziologické změny u člověka podrobeného testu. Když je člověk nervózní, mění se mu krevní tlak, srdeční puls, dechová frekvence, také se více potí. Důkaz nepravdivé odpovědi na polygrafu vychází z toho, že když člověk lže, je nervózní.

Mohou být výsledky zjištěné na polygrafu spolehlivé? Bohužel ne, polygraf neměří „lež“ (není to přímo měřitelná veličina), ale výkyvy v emocích zkoumané osoby, což není přesný indikátor lži. Už jen samotné vyšetření může člověka natolik vystresovat, a otázky mu mohou

být natolik nepřijemné, že se to odrazí na jeho výsledcích, aniž by zalhal.

Lze oklamat výsledky? Ano, stačí když člověk dokáže ovládat své emoce, nebo např. použije halucinogenní látky – pak polygraf oklame. Úspěšnost testů na polygrafu se proto pohybuje mezi 50–90 %.

CVSA – COMPUTER VOICE STRESS ANALYZÁTOR

Přístroj dokáže analyzovat hlas testované osoby a jeho změny při odpovědích. Měří frekvenční modulaci hlasu a zaznamenává nepostřehnutelné záchvěvy, ke kterým dochází při lhaní.

Jsou výsledky CVSA spolehlivé? Spíše ne, tento přístroj se používá výjimečně. Lze ovlivnit jeho výsledky? Ano, pokud se člověk soustředí na to, aby mluvil pomalu, rozvážně, bez emocí.

ENCEFALOGRAF

Tento přístroj dokáže zachytit elektrické aktivity v mozku pomocí elektrod rozmístěných na hlavě zkoumané osoby. Funguje na principu klasického vyšetření EEG a bývá také běžně klinicky používán. Pokud osoba lže při otázce, na kterou známe pravdivou odpověď, projeví se to na jejím encefalogramu.

Encefalograf ovšem pouze zaznamenává, že v mozku dochází ke změnám elektrických aktivit, ale nevíme, o jaké aktivitě se jedná. Jsou tedy výsledky testu pravdy na encefalografu objektivní? Nejsou, neboť ani encefalograf nedokáže odhalit lež, ale pouze zaznamenat reakci na to, že v mozku došlo k nějakému vzruchu při určité informaci.

IRMF – FUNKČNÍ MAGNETICKÁ REZONANCE MOZKU

Přístroj dokáže vysledovat aktivitu v oblastech mozku menších než 10 mm². Lze tak zjistit souvislost mezi myšlenkovými pochody a oblastmi mozku, v kterých dochází ke změnám v případě, když člověk lže nebo mluví pravdu.

Jsou výsledky IRMF věrohodné? Ano, mozek je nyní již z větší části dobře zmapovaný a víme, kterým myšlenkovým pochodům jeho určité oblasti odpovídají. Např. Gyrus siformis (jeden z mozkových závitů) je spojen s rozpoznáváním tváří. Pokud se zkoumané osoby zeptáme, zda zná určitého člověka, pak se v kladném případě tato oblast mozku automaticky aktivuje. Jestliže vyšetřovaný přesto odpoví záporně, pak zřejmě lže.

Lze IRMF oklamat? Pravděpodobně ne. Jediný způsob, jak vyšetření ovlivnit, by mohl být asi ten, že by se testovaná osobě vsugerovala lež namísto pravdy – ale tehdy by zkoumaný objekt podle svého přesvědčení mluvil pravdu, takže by vlastně nelhal...

K „loupeži století“ došlo na sklonku minulého roku v noblesní Avenue Montagne, hned u Champs-Élysées. Ve výkladu klenotnictví Harry Winston se obvykle blyští to nejdrahocennější zboží a jezdí sem ty nejprominentnější zákazníci jako Madonna, Gwyneth Paltrowová, Scarlett Johanssonová...

Vybírat šperky si sem rády jezdí i královny. Naproti vylopunému klenotnictví má obchod Louis Vuitton. Tento svět bohatých a mocných nyní „znesvětili“ dryáčnicktí zločinci. Postupovali drsně, rychle a přesně. Lupiči byli údajně čtyři, z toho dva převlečení za ženy, jeden fungoval jako hlídka před obchodem.

Do klenotnictví vtrhli v 17.30 hodin. Pod hrozbou zbraní přinutili zaměstnance, aby jim vydali všechny šperky, jež byly v obchodě. Náhrdelníky, náramky, prsteny, náušnice, hodinky... Několik lidí srazili k zemi pažbami.

Byli evidentně velmi dobře informovaní, protože znali jména přítomných zaměstnanců i diskrétní skrýše klenotů, které nejsou vystaveny.

V superluxusním a teoreticky nanejvyšší přísně střeženém obchodě bylo asi patnáct lidí, počítaje v to i zákazníky a ochranku. Lupiči je prý „bez cavyků“ natlačili do jednoho kouta a v několika okamžicích a bez jediného výstřelu se zmocnili kořisti, naházeli ji do zavazadla a zmizeli. Podle některých informací občas promluví neupřesněným cizím jazykem.

Klenotnictví je na Avenue Montaigne, kde jsou soustředěny nejluxusnější pařížské obchody a butiky. Vylopueno bylo už jednou. Lupiči si tehdy z něho za bílého dne odnesli šperky za deset milionů eur. Už to bylo označováno za jeden z největších lupů posledních desetiletí ve Francii.

Hodnotu naposledy uloupených klenotů označují policejní zdroje za astronomickou. Policisté se domnívají, že mají co do činění s „vysokými profesionály“, a nevylučují žádnou možnost včetně té, že pachatelé pocházejí z východní Evropy, která se podle nich stala „novým eldorádem pro pašeráky“. Předpokládá se, že vyšetřování bude dlouhé a obtížné. Nejmenovaný specialista vyslovil v médiích předpoklad, že klenoty, které jsou v nynějším stavu na oficiálním trhu včetně dražeb neprodejně, lupiči rozeberou a prodají kameny za podstatně nižší částky na paralelním trhu.

Dosud největší krádež šperků ve Francii byla spáchána v roce 2004. Tehdy byly na pařížském bienále starožitníků ukradeny dva diamanty v celkové hodnotě 11,5 milionu eur. Ani ty nebyly nikdy nalezeny.

Klenotnictví Harry Winston patří mezi světovou špičku. Nosí jméno svého zakladatele, který proslul hlavně šperkařským zpracováním diamantů.

Mezi zákaznice klenotnictví patřily například bývalá iránská císařovna Farah nebo Jacqueline Kennedyová, pro kterou nakupoval její druhý manžel Aristoteles Onassis, či filmová hvězda Elisabeth Taylorová.

OSOBNÍ STRÁŽCE

Ochrana významných osob má dlouhou historii a setkáme se s ní už v samých počátcích lidské civilizace. Vytvořením kmenových, rodových a posléze mocenských zřízení vzniká kastovní systém a vládnoucí vrstva se většinou „rekrutuje“ z vojenských vůdců. Tito vládcové si téměř okamžitě uvědomovali důležitost ochrany své osoby, a to jak z politických, tak z vojenskostrategických důvodů. Proto se osobní ochrana stala nedílnou součástí života těchto mocných. Z nejloajálnějších a samozřejmě také nejlepších bojovníků se vytvářely tzv. osobní družiny. Později se z těchto družin staly královské či prezidentské gardy. Sloužit v takové družině a ochraňovat svého vládce byla vždy velice privilegovaná a prestižní pozice. Vládcové, králové i jiní movití lidé velmi záhy pochopili, že potřebují ochranu nejen svých hmotných statků, ale i života. Za tímto účelem byli k jejich ochraně vybíráni nejzdatnější a bojově způsobilí jedinci. Tak se zrodila výjimečná profese tělesných strážců.

Teprve v současné době, přibližně po 2. světové válce, se dospělo k poznání, že osobní strážce, kromě nezbytných tělesných a bojových vlastností, musí také umět „používat“ mozek. Vznikl tak hlavní a základní princip moderní ochrany – *prevention*, tedy maximální snaha o to, aby k útoku vůbec nedošlo. Osobní strážce se musel učit zcela novým činnostem, a to jak praktickým, tak i teoretickým.

Obecně lze osobní ochranu rozdělit do dvou základních skupin. Za prvé jsou to osobní strážci pracující pro státní sektor (ochrana vládních činitelů, ochrana důležitých svědků, atp.), druhou skupinou jsou osobní strážci pracující v soukromém sektoru (chrání například podnikatele, herce, zpěváky). Dále lze osobní ochranu rozdělit podle druhu činnosti na okázalou nebo skrytou. Vždy ale platí, že osobní strážce a jeho činnost je účinná jen natolik, nakolik mu to „dovolí“ osoba, kterou chrání. Osobní strážce by měl vždy zůstat za všech okolností naprosto soustředěn na to, aby dokázal svěřenou osobu uchránit. To mnohdy může znamenat, že bude nucen ignorovat slovní urážky a pokud to vyžaduje situace, z místa incidentu s klientem utéct. Osobní strážce by měl techniky boje zblízka, donucovací prostředky (obrněný sprej, teleskopický obušek,...) či dokonce střelnou zbraň použít pouze v případě, kdy je to nevyhnutelné. To znamená tehdy, pokud potřebuje zastavit útok nebo získat čas k evakuaci.

Ať se již osobní strážce pohybuje nebo stojí na místě, vždy musí pozorovat prostor nejen kolem chráněné osoby, ale také kolem sebe. Velký problém nastává, pokud zajišťuje ochranu pouze jeden bodyguard. Prostor, který je za ním, nemůže dostatečně sledovat. Jakmile ochránci pracují v týmu, každý má své sektory či zóny zodpovědnosti, které jsou předem určeny.

Posláním osobního strážce je nejen zamezit smrtelnému útoku na chráněnou osobu, ale zamezit také jeho únosu.

VYBAVENÍ OSOBNÍHO STRÁŽCE

Činnost osobního strážce je velice specifická, proto vyžaduje speciální, mnohdy i velice zvláštní vybavení. Stále ale musí platit zásada, že výbava má bodyguardovi sloužit, a ne překážet. Vybavení se rozděluje do dvou skupin, a to na základní výbavu a doplňkovou. Mezi základní výbavu patří: vhodné oblečení – společenský oděv, svítlna, mobilní telefon, náhradový nůž, teleskopický obušek a krátká střelná zbraň. Do doplňkové výbavy spadá například radio-stanice s příposlechem, malý dalekohled, lékárníčka, ochranná vesta, obranný sprej, zrcátko na teleskopické tyčce, ruční detektor kovů a přenosný detektor pohybu.

I oblečení hraje u tělesného strážce důležitou roli. Ochránce by měl vlastnit několik souprav kvalitního oblečení, a to pro řadu příležitostí. Volba barev jednotlivých kusů se odvíjí i od prostředí, kde se bude pohybovat. Strážce musí mnohdy splýnout s davem.

BODYGUARDŮV VÝCVIK

Jedna z možností jak se blíže seznámit s prací tělesného strážce je např. absolvování některého specializovaného kurzu. Takový kurz většinou funguje jen jako návod „jak na to“. Absolvent kurzu musí poté řadu činností a dovedností drilovat a pilovat sám.

Kurz pro osobní strážce bývá obvykle rozdělen na praktickou a teoretickou část. V teoretické části jsou účastníci kurzu formou přednášek seznamováni s úkoly a principy fungování osobního strážce. Dále jsou tu vysvětleny druhy útoků a typologie útočníků. Probírají se aspekty úrovně ochrany nebo rozdíl mezi soukromou a státní ochranou. Velmi zajímavý je i video sestřih různých atentátů z celého světa (známých i méně známých). Probírá se a později i prakticky zkouší preventivní pyrotechnická prohlídka. Část kurzu je věnovaná také prostředkům balistické ochrany (neprůstřelné vesty, pancéřované limuzíny,...), obranně-technické prohlídce a radioprovozu.

V praktické části je vyučován boj zblízka, který obsahuje jednoduché a účinné techniky, které lze pochopit a naučit se i v relativně krátké době. Výcvik boje zblízka obsahuje také techniky obrany proti chladným i střelným zbraním. Vyučuje se ovládání specifických prostředků, jakými jsou např. teleskopický obušek a nůž. Účastníci jsou seznamováni i s obrannou jízdou vozidlem. Střelecká příprava v sobě zahrnuje základní bezpečnou manipulaci a ovládání zbraně, techniky taseň ze skrytého nošení, střelbu na více cílů atp. Probírají se i preventivní a bezpečnostní opatření, různé druhy ochranných formací nebo krytí spojená s evakuací chráněné osoby.

Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART

POLICE V MAĎARSKU

Maďarsko je středně velká středoevropská země. Jako členský stát leží na vnější hranici Evropské unie; kromě vnitřních unijních hranic se Slovenskem, Slovinskem a Rakouskem musí zabezpečovat ještě „polovnější“ hranici s Rumunskem, které jako člen EU ještě není členem schengenského prostoru, a zejména vnější hranice s Ukrajinou, Srbskem a Chorvatskem. Plochou je Maďarsko o něco větší než Česká republika, obyvatel má zhruba stejně, málo přes deset milionů. Z toho 17 procent žije v hlavním městě Budapešti, které je tak deváté největší v Evropě.

Stejně jako Česká republika, i Maďarsko se dalo na cestu demokratického vývoje v roce 1989. Nyní je země rozdělena na 19 takzvaných žup (komitátů, megye) a 24 měst s právem komitátu, mezi něž patří i Budapešť. Komitátní města – s výjimkou Budapešti – jsou však z hlediska policejní struktury součástí žup. Kromě centrálních orgánů je tudíž státní policie (Országos Rendőrség) rozdělena na 19 župních kapitanátů a kapitanát hlavního města Budapešti, přičemž uvedené názvy mají tradici už v historických Uhrách. Tak jako prakticky ve všech postkomunistických zemích, s výjimkou území bývalé NDR, je nynější státní policie v Maďarsku jednotná, centrálně řízená a hierarchicky uspořádaná.

V Maďarsku nemají ministerstvo vnitra, které bylo zrušeno v roce 2006. Jeho úkoly byly svěřeny ministerstvu justice a prosazování práva, které se zabývá všemi justičními, policejními a některými dalšími záležitostmi. „Önkormányzati Minisztérium“ tak řídí nejen policii, ale i správu soudů a justičních záležitostí (včetně znaleckých ústavů) a vězeňství. Z civilně-správních záležitostí jeho úřady spravují matriky, řeší otázky občanství a povolení pobytu včetně registru obyvatel, ale ministerstvu podléhá také například úřad pro jadernou energii.

Do konce roku 2007 mělo Maďarsko také samostatnou pohraniční stráž. Od 1. 1. 2008 je tato složka součástí státní (národní) policie. Početní stav maďarských policistů už předtím vykazoval vzestupný trend. Zatímco v roce 1989 jich bylo zhruba 20 000, do roku 2002 vzrostl počet výkonných policistů na 29 610 a včetně občan-

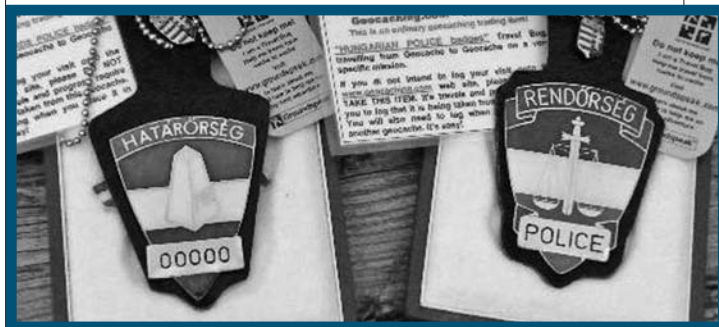

Logo ministerstva justice a prosazování práva

ských pracovníků tak policie zaměstnává 38 349 lidí. Asi polovina policistů vykonávala službu v uniformě, 15,5 % z nich byly ženy a policie se už tehdy snažila o integraci zástupců minorit, především Romů. To platí dodnes, avšak konkrétní početní údaje nejsou k dispozici. Po sloučení s pohraniční stráží byl stanoven celkový stropní počet zaměstnanců policie na 45 000.

V posledních letech však i maďarská policie zápasí se stálým nenaplněním plánovaného stavu. Kromě toho v letech 1995–1996 odešly od policie téměř dva tisíce perspektivních pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří si našli jiná atraktivnější zaměstnání, zejména v podnikatelské sféře. Tento deficit vysoce kvalifikovaných pracovníků maďarská policie svým způsobem pocítuje dodnes. Průměrný věk policistů je příznivých 32 let, avšak ve skutečnosti mezi nimi téměř úplně chybí skuteční profesionálové středního věku s vyšším vzděláním a bohatou policejní praxí.

Do služebního poměru policistů mohou být přijímáni maďarská občané ve věku 18–33 let s maturitou. Předtím ovšem musí absolvovat dvouleté základní policejní vzdělání na některé regionální policejní škole. Po dobu studia pobírají stipendium a složí-li závěrečnou zkoušku, jsou jmenováni do hodnosti strážmistra. Další kariérní postup, například do nejnižších velitelských nebo někte-

V RUSKU PROTI KORUPCI

Vedení MV Ruské federace přišlo s novými návrhy protikorupčních opatření. Jak podtrhl ministr vnitra Rašid Nurgalijev, kádrová oddělení MV již dávají dohromady seznamy (rejstřík) těch kandidátů na práci policisty, kterým bylo přijetí zamítnuto z důvodu užívání drog či alkoholismu, nebo za zjištěné styky s kriminálními živly. Tytéž „černé seznamy“ budou sestaveny i pro státní úředníky, aby se zamezilo jejich opětovnému návratu do původně zastávané funkce.

Jako jinde, tak i v Rusku se staví obyvatelstvo k nejrůznějším aktivitám, uvozeným větou typu „odteďka bude všechno jinak“, skepticky. Nesčetněkrát se lidé setkali s tím, že malý úředníček byl potrestán okamžitě, významný činovník jen velmi, velmi sporadicky. Ministr k tomu podotkl, že poprvé za posledních několik desítek let se vnáší do celého boje systém a bude se postupovat podle Národního plánu boje s korupcí. Detailně jsou opatření rozpracována až do roku 2010.

O technických podrobnostech ministr hovořit nechtěl, ale opakovaně zdůraznil, že

je na prvním místě zajištěna nevyhnutelnost trestního postihu pro usvědčeného korupčníka bez ohledu na postavení či funkci. Ministr uvedl i příklady nedávného soudního procesu s vysokými úředníky z místních zastupitelských orgánů i federálních ministerstev, kteří se zapletli do nezákonných nákupů akcií energetického komplexu. V Jekatěrinburgu zase došlo k rozkradení rozpočtových prostředků ve výši 39 milionů rublů. I tady ještě k vynesení rozsudku nad pachateli, kteří byli členy vedení města, nedošlo. Odsouzena již byla ale jiná skupina vysokých úředníků, kteří se zpovídají

z rozsáhlého rozkrádání majetku a dalších machinací. Dostali od 7,5 do 15 let. Za braní úplatků kolosálních rozměrů byla odsouzena dokonce i skupina zastupitelů města Tver v čele s hlavou městské rady.

Ohledně korupčních kauz ve vlastních řadách ministr přiznal, že se tato „nákaza“ rozšířila i v kruzích lidí, kteří by před ní měli společnost chránit. Poměrně rozšířeným jevem se staly tzv. „střechy“, tedy případy, kdy se za úplatu policisté nechávají najímat jako ochranka obchodníků a jejich podniků. Policisté se dokonce aktivně zapojují do řešení sporů obchodních subjektů, někdy i se zbraní v ruce. Lze se setkat s případy, kdy se za patričnou odměnu přijme „nezbytné“ rozhodnutí v různých fázích trestněprávního procesu, jsou nařizovány prověrky, anebo naopak ukončovány v zájmu jak jednotlivců, tak různých firem. Ministr ujistil, že byla přijata opatření, která mají ochránit drobné obchodníky jak před byrokracií ze strany státních revizních orgánů, tak před zneužíváním postavení ze strany policie. Kontrolní a revizní činnost prověřujících komisí je přísně upravena ve zvláštní instrukci, policisté, do jejichž náplně práce kontroly nespádají, se jich také nemají oprávněni účastnit.

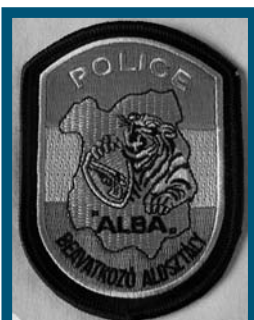
Ministr také uvedl počet pracovníků MV, stíhaných v prvním pololetí 2008 za korupci – 1 225. Dále se rozhovořil o tom, že

rých odborných funkcí, je možný až po dvouleté službě a je vázán na absolvování 4–5týdenního kurzu.

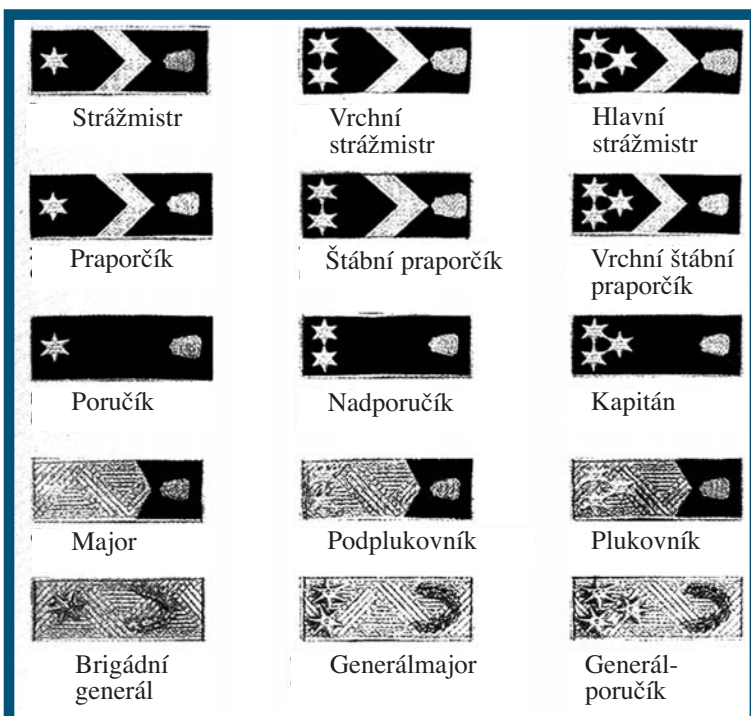
Maďarsko má vysokou policejní školu srovnatelnou s naší Policejní akademií. Bakalářské vzdělání v oboru kriminalistiky nebo policejního managementu je podmínkou povýšení do prvního důstojnické hodnosti (poručíka) a na této škole je lze získat v tříletém denním nebo čtyřletém distančním studiu. Štábní důstojníci počínaje majorem musí mít magisterský titul z některé civilní vysoké školy a delší policejní praxi; ke jmenování do hodnosti musí absolvovat deseti-měsíční kurz.

Jak už bylo naznačeno, teritoriální organizaci maďarské státní policie tvoří 20 župních policejních ředitelství, která kromě správních záležitostí sestávají z policie a kriminální policie včetně složky vyšetřování. Dohromady řídí 153 místních policejních velitelství (rendőrkapitány-ság) a 265 místních policejních stanic (rendőrörs). Tyto organizační a početní údaje jsou ovšem z roku 2002, takže se mezitím mohly změnit. Naproti tomu informace, že službu odpovídající community policing má na starosti 1 395 kancelářů okrskových zmocněnců, je aktuální, stejně jako údaj o 29 velitelstvích (odděleních) pohraniční policie.

Na centrální úrovni řídí policii Maďarské národní policejní velitelství (prezidium) v čele s policejním prezidentem (nejvyšším komisařem). Jeho náměstky jsou generální ředitelé kriminální služby, policie, pohraniční policie a pro ekonomické záležitosti. Generální ředitel kriminální policie řídí hlavní kriminální ředitelství, jemuž podléhá hlavní kriminální úřad, národní vyšetřovací úřad a úřad pro mezinárodní spolupráci. Součástí hlavního kriminálního úřadu jsou hlavní kriminální odbor, odbor hospodářské kriminality a boje proti padělání peněz, kriminálně-technický odbor, odbor kriminalistických laboratoří a konečně odbor prevence a ochrany obětí. Do národního vyšetřovacího úřadu patří odbor ekonomické kriminality (odd. antikorupční, hospodářské kriminality a praní špi-

Rukávová nášivka zásahové jednotky ALBA

navých peněz), odbor organizovaného zločinu (odd. drogové kriminality, kriminálních organizací a boje proti obchodu s lidmi), odbor kriminálního vyšetřování (odd. protiteroristické a protiextremistické, transnacionálního zločinu a kontroly vězeňství) a konečně odbor finanční kriminality.

Součástí hlavního ředitelství policie jsou hlavní odbory: veřejného pořádku, dopravní policie, pořádkové policie, pohraniční policie (se složkou cizinecké policie) a letištní policie. Samostatnou složkou ředitelství je služba pohotovostní policie, která má složky boje proti terorismu (zásahové jednotky), pyrotechnické služby, doprovodu peněžních transportů a ochranné služby.

-pl-

(Připraveno podle Bayerns Polizei č. 3/2008 a s použitím internetových informací.)

akcentována bude především profylaxe porušování zákona pracovníky policie. Pravidelněji se bude prověřovat stav disciplíny a dodržování zákonnosti i na těch nejmenších odděleních, principiálněji se budou muset řešit i zdánlivě nevýznamné prohřešky. Přísné tresty nevidí ministr jako samospasitelné řešení. Důraz je kladen na systematickou profylaxi, opatření směřovaná k vymýcení korupce budou provázet všechny etapy policejní služby – od nástupu po odchod do výslužby. Individuální výchovná práce s podřízenými bude nedílnou součástí funkční náplně práce všech vedoucích pracovníků. Promyšlené spojení výchovných opatření spolu s posílením kontroly chování pracovníků jak ve službě, tak v soukromí a včasné řešení veškerých problémů, tak či onak souvisejících s jejich sociálním zabezpečením, bude prý mít nakonec daleko větší efekt než jen čistě represivní přístup.

V prosinci byl vydán Kodex profesionální etiky pracovníka ministerstva vnitra, jehož základní součástí budou právě protikorupční standardy chování. Dovrňuje se práce na detailech nového opatření, jímž je institut záruky. Zájemci o práci u policie se budou nadále přijímat jen se zárukou starších kolegů. Záruka bude fungovat jak při nástupu nového kandidáta na práci policisty, tak při zahájení studia v jakémkoli typu

resortní školy, ale také při jmenování na vyšší vedoucí posty. V neposlední řadě pak musejí a mají kontrolovat policejní práci společenské organizace a masmédiá. Proto se prý MV snaží o stále větší informační otevřenost.

Ministr si postěžoval na to, že v současnosti se nedaří volat k zodpovědnosti ani ty úplatkáře, které se podaří chytit při činu. Značná část těchto kauz je zastavena ještě ve stadiu vyšetřování, a pokud se již i zdaří předat spis k soudu, není to vůbec garance zaslouženého a spravedlivého trestu. Podle soudní statistiky je pro korupci u úplatkářství zbaven svobody jen každý desátý, což pochopitelně atmosféru beztrestnosti jen podporuje. Ministr vidí příčinu i v nedostatečně profesionálním postupu vyšetřovatelů při zajišťování důkazních materiálů proti korupčníkům a v neopodstatněném liberalismu na straně jednotlivých soudců.

Abyste úplatní úředníci nemohli vrátit do svých předchozích funkcí, měl by se podle ministra víc využívat již zmíněný rejstřík, který bude evidovat podnikatele a úředníky, kterým bylo rozsudkem soudu za korupci zakázáno zaujímat vedoucí posty. O informaci z rejstříku mohou požádat libovolně soukromé i právnické osoby. Ministr se domnívá, že by se tak zamezilo i možnosti, aby se takoví lidé ucházeli ve volbách o posty ve státní správě.

Na dotaz, proč se otázka korupce zvedá tak intenzivně právě nyní, podotkl ministr, že na společensky přijatelnou úroveň dostat tento jev se pokoušely vlády již dříve, ale politicky nestabilní a ekonomicky slabá Ruská federace to dřív prostě nebyla schopna na celostátní úrovni prosadit. Hospodářské podmínky se ale v posledních letech natolik zlepšily a také veřejné mínění, u něhož míra trpělivosti přetekla, již je radikálním a nekompromisním opatřením vůči korupci daleko příznivěji nakloněno. Ukazuje se, že Národní plán boje s korupcí byl přijat v hodině dvanácté, protože v některých regionech Ruska jsou do korupčních tenat vtaženy až dvě třetiny obchodních struktur. Pro vysokou latentnost tohoto jevu je těžké určit skutečný rozsah korupce, ale podle údajů parlamentní komise pro boj s korupcí je celková škoda způsobená Rusku ročně vyčíslena na 40 miliard rublů. Někteří zahraniční experti spekulují dokonce o více než dvacetimiliardové škodě, vyjádřené v dolarech. S vynucováním úplatků v té či jiné podobě se setkalo v životě okolo 70 % Rusů.

Z materiálů tiskového odboru
MV RF
přeložila a zpracovala
Mgr. Dana SLOŽILOVÁ

Nákupními prostorami obchodního domu Interspaar v Českých Budějovicích bloudil muž. Vypadal zmateně, hledal svoji manželku, dokonce ji nechal shánět pomocí místního rozhlasu...
Marně.

MINUTA TICHA

Idylu starého mlýna narušila vražda.

29. června 2006 se začal v jižních Čechách odvíjet mimorádně zajímavý případ. Stal se dokladem poctivé policejní práce, vyšperkané intuící, postupem času spolehlivě nabíral parametry scénáře k napínavé detektivce. Jenomže autorem byl život, docela „obyčejný“ život!

Prologem kauzy se stalo pohřešování 46leté Jany Toncarové z Říмова. Žena zmizela už ve středu 28. 6. kolem půl sedmé večer, když byla nakupovat se svým manželem. Jiří Toncar viděl naposledy manželku u bankomatu před hlavním vchodem: „Předpokládal jsem, že žena vezme nákupní košík, proto jsem mezitím zašel do zeleniny koupit banány a čekal na ni. Marně jsem ji sháněl, zkoušel jsem ji vyvolat v obchodáku na informacích, ale nikdo se neozval. Napadlo mě, jestli neodjela s někým známým. Ale doma jsem ji taky nenašel.“

Jana Toncarová pracovala jako učitelka, vzorně se starala o svoje dvě děti. Jak si vysvětlit její podezřelý zmizení? Jistým mezníkem byla neděle 2. července, toho dne měla žena odletět na dovolenou do Řecka, v místě jejího současného bydliště v Besednici ovšem zůstal cestovní pas a finanční hotovost, oboje připravené, ale netknuté...

Mezi kalamitou a debaklem

Pro velké množství znepokojivých aspektů převzali případ pracovníci okresní, posléze krajské Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR v Českých Budějovicích. Prověrky Toncarovy výpovědi totiž přinesly rozpory:

Verze, že měli spolu s manželkou jít z parkoviště k hlavnímu vchodu byla vyvrácena kamerovým systémem. Přesně řečeno, Toncar se ani na jednom záznamu nepohyboval s manželkou, vždycky jenom sám! Dále kri-

minalisté zjistili, že manželství Toncarových bylo rozvráceno, řečí odborníků se pohybovalo mezi kalamitním a debaklovým stavem.

Jana se chtěla s Jiřím rozvést, v někdejších společném bydlišti – římovském mlýně – se s dětmi už devět let nezdržovala, ale bydlela v Besednici. Mlýn samotný, velká Toncarova hračka, byl jejím majetkem a rozvodové vypořádání by z toho muselo samozřejmě vycházet. Dalším šetřením mezi rodinnými příslušníky a kamarádkami kriminalisté zjistili, že Toncar své manželce několikrát vyhrožoval zabitím. Před čtrnácti dny zjistil, že má manželka přítele...

A propos římovský mlýn – Toncar tu neustále něco přestavoval, podle svědků spíš neodborně a k horšímu, nicméně jeho velkým snem bylo vybudovat z části usedlosti penzion... Jenomže seberůžovější balonky snů by se nemilosrdně propíchly o trny jediného slova: ROZVOD. Je logické hledat právě tady příčinu Janina záhadného zmizení? Kriminalistika není hodina náboženství, vždycky musíte počítat spíš s tou horší možností!

Důkazy bez těla

Zběžná prohlídka rozlehlého mlýna nepřinesla nic podstatného, nicméně mezi sousedy se rozneslo, že z Toncarova stavení byl krátce po ženě zmizení cítit v horkém červenci nepříjemný puch, posléze zas silná dezinfekce... Třetího července zahájila policie proti Toncarovi úkony trestního řízení podle §221, odstavec 1,3 trestního řádu. Na vysvětlenou: *dvěstědvacetjednička* znamená ublížení na zdraví (za těžkou újmu, způsobenou úmyslně, hrozí viníkovi až pět let vězení), ještě dodejme, že kriminalisté s touto podobou paragrafu velmi často pracují, když mají důvodné podezření na vraždu, ale pro paragraf 219 jim momentálně chybějí důkazy.

Začala hra nervů. Navíc, pokud Toncar vyjel z mlýna, hned měl tajný doprovod. Neděle 16. července znamenala první bod zvratu: v českobudějovické Mánesově ulici vyhodil podezřelý muž do kontejneru části manželčina oděvu, o den později dokonce krabici, ve které nebyly jen dámské a pánské kusy oděvu, obuvi, ale také značné množství obalů od dezinfekčních prostředků a mletého pepře...

Následujícího dne proběhl další výslech. Tohle už *okecat* nešlo, Toncar poprvé připustil manželčinu smrt: „Toho 28. června za mnou manželka přijela do mlýna. Zastavila se u mě v dílně, začala mi vyčítat různé věci, počínaje přestavbou mlýna a konče naším životem. Pohádali jsme se, pak slézala ze žebříku v mezipatře, spadla, uhodila se do hlavy, začala krváčet... Poskytl jsem jí první pomoc, ale nekomunikovala, byla bezvládná, její puls se ztrácel.“

Bál jsem se, že nikdo neuvěří, že to není moje vina. Jel jsem si proto udělat do Interspaaru alibi, chtěl jsem přes její kartu vyzvednout peníze, ale to se mi nepodařilo. Vrátil jsem se do mlýna, tělo zabalil do igelitové plachty, přivázal k němu kolejnici a shodil je do vody z mostu mezi obcemi Velešín a Svatý Ján nad Malší, kam jsem zajel autem.“

Promluvil už konečně Toncar pravdu? Nebo je to jen další verze, jak se vyvinut z manželčiny vraždy a vyhnout trestu? Proběhla další, už podrobná prohlídka stavení. Dost výmluvně zněl Toncarův vzkaz, který ještě před příchodem kriminalistů napsal na desku, připevněnou na zdi: *MOJE DRAHÉ DĚTI, JAK MOC VÁS MILUJU, MILÁČKOVĚ MOJI MILOVANÍ*. Byly tu ovšem důkazy a nálezy pádnějšího charakteru, svědčící o tom, že Toncar svou manželku usmrtil a postupně se zbavoval zakrváceného obleče-

ní, svého i oběti. Chybělo ovšem to nejpodstatnější: tělo Jany Toncarové.

Moment jako z detektivky

„Než jsme začali ve spolupráci s potápěči hledat ve vodě Římovské přehrady,“ vzpomíná major Mgr. Renáta Burešová, šéfka týmu objasňujícího smrt Jany Toncarové, „požádal nás pan Toncar o minutu ticha za jeho manželku. Ráda jsem mu vyhověla, pietní chvílka je natočená na pacheozáznamu a je dobrým svědectvím o pachatelově sebevědomí, chytrosti i otrlosti.“

Kriminalisté nepátrali jenom ve vodě a ve mlýně. „Nemohli jsme podcenit i jiné možnosti. Hledali jsme proto tělo na římovském hřbitově, zda náhodou v nějakém hrobě není o nebožtíka navíc. Prohledávali jsme i poměrně velké díry v zemi, které poblíž Říмова po sobě zanechali hledači vltavínů,“ konstatuje mjr. Burešová. „A pak přišel okamžik, který nás svým způsobem překvapil, událost, která se stala vděčným soustem pro novinové i televizní zpravodajství!“

24. července 2003 potápěči *cosi* našli... Potopené tělo, zatížené kusem železa, ovšem nepatřilo paní Toncarové, ale muži – sexuálnímu deviantovi, podezřelému z dvojnásobné

a vyklízení... Výprodej marnosti deptal psychiku kriminalistů. A nejen to. Z detektivních románů nebo filmů známe podobné momenty, kdy nadřizení důstojníci kárají „ústředního“ detektiva, že jeho pátrání dlouho trvá, že stojí moc peněz a času... *Máte ještě dva dny, komisařko Lescautová, a ani hodinu navíc!* „No, podobný Damoklův meč visel i nad námi,“ směje se major Renáta Burešová. „Ale stejně jako ve filmu, nakonec jsme slavili úspěch!“

Kriminalisté dostali zajímavý nápad. Toncar má mlýn rád, doslova na něm visí, navíc netuší, jak urputná pátrací činnost v usedlosti probíhá... Co takhle před ním sehrát potěmkiádu velkého hledání – a bourání? Co mu umožnit pohled, jak jeho „dílo“ narušují lopaty, sbíječky a bobcaty? V pátek 4. srpna 2003 přivezla eskorta obviněného muže do mlýna, nedlouho na to spolehlivě zafungovaly dva psychické momenty: Pracovní ruch ve mlýně se Toncarovi skutečně nelíbil. Navíc pochopil, že kriminalisté jsou už jen pár metrů od tajného hrobu jeho manželky!

Aby mi její duše neuletěla!

Jiří Toncar požádal vrchní komisařku mjr. Burešovou, zda by mohly být práce na domovní prohlídce přerušeny. Že se hned

kdysi dělalo, aby duše zůstala v domě. „Ined po výslechu následovala prověrka na místě. Přesně řečeno, Toncar označil místo, kam manželku zahrabal. Tělo ženy bylo nalezeno zhruba v hloubce osmdesáti centimetrů, obaleno dvěma igelitovými pytli – tato kombinace byla nad možností čichu záchrannářských psů.“

Dvojí náhled soudu

Pro další vývoj kauzy byly nesporně důležité posudky soudních lékařů, stejně jako forenzních znalců z odvětví psychiatrie a psychologie, kteří zkoumali duševní stav obviněného. Pitva určila jako příčinu smrti zhmoždění mozku při rozlámání klenby a spodiny lebni. Zranění na hlavě bylo způsobeno tupým předmětem, mohlo jít například o kus cihly, k dalším zraněním, např. zlomení nosních kůstek, došlo nejspíš po úderech pěstí.

A co Toncarova psychika? Znalci konstatovali, že struktura jeho osobnosti se blíží k tzv. smíšené poruše (polymorfní psychopatii) s převahou symptomů z okruhu dissociální, histriónské a narcistické. Rozumové schopnosti pachatele jsou nadprůměrné, mimo jiné o tom svědčí i racionální zakrývání stop hned po skutku, vymyšlení složité legendy a její realizace, a to i v dlouhodobém časovém horizontu.

Senát táborské pobočky Krajského soudu v Českých Budějovicích odsoudil v prosinci 2006 Mgr. Jiřího Toncara k 18 rokům odnětí svobody, kdy přihlédl k motivu osobního a finačního prospěchu činu, jinak řečeno, že zvláště svou vraždou se chtěl obžalovaný promyšleně zbavit manželky a přivlastnit si mlýn, který stál na vrcholu jeho hodnotového žebříčku.

Vrchní soud v Praze snížil v únoru 2007 trest na 15 let a ve svém zdůvodnění mimo jiné konstatoval, že Toncar zaútočil na manželku v afektu po konkrétní rozepři, bez zistitelného úmyslu a také bez zámyslu prodlužovat její utrpení. Naopak, při své inteligenci si musel být vědom, že kvalitní a smírné porozvodové uspořádání rodinných vztahů a majetkových poměrů by mu přineslo větší prospěch.

Kriminální kauza měla ještě příjemný epilog pro tým, který vraždu objasnil. Cenu policejního prezidenta jako nejlepšího policejního týmu roku 2007 převzali: Renáta Burešová, Jan Komárek, Radek Interholz, Jaroslav Frčka, Jaroslav Matějka, František Hauer, Jana Špulková, Vladislav Kyrbis, Vladislav Dvořák, Václav Hýsek, Petr Kořenář, Milan Hísek, Vladislav Řehoř, Roman Hanzalík, Radomír Heřman (policejní ředitel SJČK), Roman Svatoš, náměstek PŘ SJČK) a Jiří Kříž (vedoucí SKPV OOK SJČK).

Viktorín ŠULC

Foto archiv policie

Repro z vyšetřovacího spisu

Hrob oběti byl zastavěn spoustou materiálu, mj. oken a stavebního materiálu.

vraždy, spáchané v severních Čechách. Pro úplnost dodejme, že naše moderní kriminalistická historie už podobný kuriózní moment pamatuje: Počátkem 90. let minulého století plaval po Sečské přehradě zastřelený podnikatel. Když potápěči pátrali pod hrází po vražedné zbrani, a to brokovnici, našli dalšího podnikatele, obětí vraždy ze zcela jiného případu, přivázaného k traverze... Pachatelé ho hodili do vody ještě živého!

Když nálada zhoustne

Čím dál víc bylo jasné, že s ukrytím těla ve vodě Toncar jen blufuje, že mrtvolu své manželky schoval někde ve mlýně. Hledám, hledáš, hledáme... „Jenomže většina zdejších rozlehlých prostor byla buď staveniště, nebo skladiště nejrůznějšího materiálu, to nešlo zvládnout za týden,“ namítá mjr. Burešová.

„V bývalé sýpce jsme našli pod hlínou mobil oběti a její boty. Pomáhali nám i kolegové záchranáři s jejich psy, právě na tomhle místě psi zaléhávali a pak ještě na trase, kudy Toncar tělo nejspíš přenášel. Mohli jsme si domyslet, že tělo nebylo na původním místě spolehlivě ukryto, proto sousedé vnímali hnilobný pach, stejně jako pach dezinfekce, kterým se Toncar snažil rozklad mrtvolu utlumit.“

Přibývaly dny neúspěšného hledání, kopání

Finále: Policisté kopou na správném místě uložení těla oběti.

v pondělí spojí se svou obhájkyňou a po poradě s ní bude vypovídat. Což se taky 7. srpna stalo. Vzlykající Toncar s pláčem vyklíčil, jak moc stál o udržení manželství i zachování vztahu s dětmi:

„Během hádky mi řekla, že se mě chce zbavit co nejdřív a když jí v tom budu překážet, že mi zamezí i styk s dětmi. Tahle její slova mě přiváděla k šílenství!“ Došlo k rvačce, jednostranné rvačce: „Porazil jsem ji na zem. Seděl jsem jí na břiše a na nohou, jednou rukou jsem jí držel ústa a druhou jsem ji bil přes hlavu. Když se přestala bránit, tak jsem si uvědomil tu hrůzu, kterou jsem provedl. Začal jsem na ni mluvit, ale ona neodpovídala.“

Toncar podle svých slov zpanikařil. „Nevěděl jsem, co mám dělat. Brečel jsem strachem a bezmocí, že se děti dozví, co se přihodilo.“ Nakonec se rozhodl, že tělo manželky musí zmizet někde pod zemí v podobě igelitového balíku. Tak se taky stalo, včetně toho, že lepící fólii omotal několikrát kolem očí, nosu a úst oběti: „To proto, aby její duše neměla kam uletět. Vzpomněl jsem si, že se to tak

300 dnů po Schengenu

Někde jsem vyslechl názor policejní konkurence, že cizina končí, stagnuje, nemá výsledky! Dovolil bych si oponovat. Cizinecký problém v EU začíná zlobit a lehce přístupná statistika vám ukáže, jaká je výslednost v příhraničí! My v Ústí nad Labem to vidíme jinak.

Když počátkem února odešel do civilu bývalý ředitel ObŘSCP plk. JUDr. Milan Babičák přezdívaný „TVRĐÁK“ nutno přiznat, že se skutečně zachvěly základy cizinecké stavby a mnozí posměváčci si tajně přáli, aby padl celý dům. Za několik týdnů oznámil stejný úmysl i pražský ředitel plk. JUDr. Jindřich Urban a „cizinecké legii“ na severu Čech se zatajil dech. Nového ředitele plk. Mgr. Jaroslava Zemana čekal nadlidský úkol. Přesvědčit především střední velitelský sbor o tom, že zbytek vojska je dobře připraven a může ještě vyhrát bitvu. Desítky zkušených policistů uvolnily místa mladým. Dokončena byla generační výměna uniforem. Průměrný věk 34 let. Krátké pomyslné bezvládlí uklidnil svou rozvahou nastupující nový ředitel P ČR ŘSCP Praha plk. Mgr. Husák, který dal jasně najevo, že cizinecká policie je stále soběstačná a potřebuje pouze trochu času na prosazení nových schengenských kontrolních mechanismů. Především zkušený zástupce ředitele v Ústí pplk. Ing. Josef Žid označil perspektivně tzv. „tahouny“ a rozdál karty na první pololetí. Do 30. 3. 2008 byly předány všechny pronajaté objekty na státní hranici užívané cizineckou policií. Novelizována byla součinnostní Dohoda o spolupráci s celníky, dokončena byla režimová opatření na letišti v Roudnici nad Labem a v Liberci. Objekty ICP byly vybaveny novým nábytkem, přerozdělena byla veškerá technika. Dne 1. 7. 2008 byla nastartována cizinecká ofenziva, která měla pravdivě informovat sdělovací prostředky o práci policistů v terénu. Přes 70 samostatných článků vyšlo v tisku a zpětná vazba začala produkovat výsledky. Obavy a hostejnost vystřídaly zájem a aktivita. Máme skvělé služební psy, mimořádně talentované specialisty na falza, 114 šikovných policistek, vysokoškolsky vzdělané vedoucí ICP, kvalitní techniku. Když sestavu doplnil v červenci druhý zástupce ředitele pplk. Mgr. Jaroslav Novák došlo k dalšímu posunu událostí. Kontrolní

činnost byla zaměřena do oblasti řízení. Každý pokyn, výrok, instrukce byly provázány zpětnou vazbou. Policisté výkonných útvarů dostávají přehled o pozitivních případech v terénu. Neskrýváme problémy, ale chceme motivovat jednotlivce tak, aby se mu vyplatilo dotahovat případy, aktivně vyhledávat zájmové situace, slušně se chovat na veřejnosti. Už třetím rokem vyhodnocujeme vlastní interní soutěž „POLICIE JE VIDĚT“, kde jsou prezentovány mimořádné skutky policistů. V letošním roce opět byly zaznamenány

Vedení – s knírem pplk. Ing. Žid, v brýlích pplk. Mgr. Novák, uprostřed ředitel

příkladné činy, záchrana života, nevídaná solidarita. To vše hovoří o dobrém vedení kolektivu. Celkovou statistiku nelze zcela porovnávat s loňským rokem, kdy na hraničních přechodech byla pevná kontrolní stanoviště produkující bezchybnou lustraci hledaných osob a vozidel. Systém LOOK byl skutečně ohromným pomocníkem, ale kde je mu konec. Změnilo se myšlení lidí, v terénu se prosazuje nová kontrolní technologie, součinnost má jasná pravidla. Promyšlené akce a racionální rozložení sil, prostředků s podporou termovize, schengenbusu, vrtulníku. Kontroly na nádraží, ale i v chatových oblastech, noční blokády barů a heren. Všude bylo najednou plno černých kombinéz. Prodejní tržnice na státní hranici stagnují a cizinci hledají nové zdroje spekulací. Ve spolupráci s celníky se daří blokovat dovoz plagiátů do tržnic. Celní akce ve Hřensku otřásla sebevědomím Vietnamců a cizinecká policie nestála stranou. Společné úkolování, společný štáb, společné vyhodnocování. Novým nežádoucím fenoménem v příhraničí se staly přes noc ilegální pěstírny konopí. Opět zde významnou roli hrají státní příslušníci Vietnamu. Pěkný úspěch zaznamenali v tomto směru policisté ICP Chomutov, kteří v akci „APAC“ zlikvidovali v součinnosti se specialisty kriminální služby a vyšetřování velký objekt, kde se nacházelo několik stovek již zralých rostlin. Přípravená tisková konference dokumentovala nový jev. Vstřícnost cizinecké policie k všem zástupcům sdělovacích prostředků, pokud budou psát objektivně pravdu o policii. A ono se to vyplácí! Preventivní opatření na falza přineslo řadu výsledků. Především opakovaný

Akce BUS-BUS 08

Pokud pojedete z Dráždan do Prahy po nové dálnici D8, státní hranici ani nezaregistrujete. Pouze pozorný turista zjistí, že na hraničním mostě je český státní znak, vyznačující výsostné území druhého státu. Plynuou jízdou onu vzdálenost překonáte autobusem za 90 minut.

Pokud cestujete častěji do zahraničí, máte zcela jistě zkušenosti s policejními kontrolami na německé dálnici. Z policejních statistik lze vyčíst, že tvrdé drogy už zdaleka pouze netranzituji přes naše území, ale mnohdy končí v matičce Praze. Proto byla schengenská technologie zkoušena na dálnici D8 pod tunely ve směru ze SRN do ČR na jediném upraveném odpočívadle ve Varvažově. Dostaveníčko si zde daly speciální hlídky cizinecké policie a celníků. Společný cíl – autobusy. Za oba dva dny prošlo kontrolou na drogy celkem 30 autobusů a společný scénář byl pečlivě připraven. Určený autobus doprovází celní speciál s rozsvíceným majákem. Pro nahodilého diváka začíná zajímavé divadlo. Každý má své místo, průběh kontroly má pevná pravidla. Nejprve do autobusu vchází policista v civilu a plynou angličtinou vysvětluje cestujícím mimořádnou zastávku na trase Berlín – Praha. Pasy vybírá cizinecká policie a podrobuje je okamžitému zkoumání z hlediska pravosti a platnosti v schengenském prostoru. Mezi tím cestující

na výzvu vystupují z autobusu a kladou svá zavazadla na plachtu do řad s metrovou mezerou. Celníky pes cvičený na drogy obchází každý batoh a nasává specifický pach. Psovod v černé kombinéze znovu a znovu nenápadnými pohyby úkoluje šikovně zvíře. Druhý pes v doprovodu policisty vstupuje do autobusu a prochází mezi sedadly. Všechno klapě jako na drátku. Mladí turisté už zapoměli na moment překvapení a fandí pejskovi, aby něco našel. Celník v kombinéze psovoda označuje pět Holanďanů ke kontrole. Pes krouží kolem mladíků, ale požadovaný signál pánovi nepředává. Tak v tomto autobuse nikdy drogy nepašoval, ale cizinecká policie má přeci jen zamožtanou hlavu. Ve skupině jsou Italové, Holanďané, Američané, Australané, Dánové, Číňané, Jugoslávce, muž z Nového Zélandu, několik Mexičanů, argentinský voják. Dánská dívčina hlásí, že nemá pas. Asi ho nechal v hotelu v SRN. Policista žádá o součinnost radiotelefonem německé kolegy a vstupuje do mezinárodní databáze, aby ověřil totožnost ženy. Po opakovaném prověřování vše končí blokovou pokoutou a vystavením náhradního dokladu. Američan nemá potřebné schengenské vízum a po ověření nové žádosti odchází rovněž s blokovou pokoutou.

Nejsložitější je případ onoho vojáka. Má

záchyt falešných nigerijských pasů signalizoval ostatním, že se tu něco děje. Na druhé straně přiznáváme, že máme řadu rezerv a mladý kolektiv musí ještě vyzrát, aby mohl řešit spleť problematiky fingovaných sňatků, nebo více napomáhat likvidaci organizovaného zločinu v příhraničí. Podařilo se nám bez problémů převést operační středisko do budovy ObŘSCP, vyřešili jsem otázku zajištění objektu, dokončována je vlastní recepce. Mrzí nás odchod několika výrazných osobností. Především por. Bc. Milan Kubát zanechal po sobě výraznou stopu v oblasti odhalování falz. Policista, který ovládal několik světových jazyků a problematiku falz považoval za svého celoživotního koníčka, nám bude chybět. Vedení ObŘSCP cítí podporu cizinecké rodiny na severu a fandí profesionálům. Realizováno bylo setkání mladých policistek s ředitelem, úspěšný byl „Den otevřených dveří s cizinou“. Ředitel nejen podporuje, ale i vlastní účastí garantuje mimoslužební akce, při kterých dochází k neformálnímu stmelování kolektivu. Největší společnou akcí v letošním roce bylo splavování divoké řeky Salzy v Rakousku. Zdravá cizinecká rodina si váží nového vedení. Za těch 300 dnů už dokázalo, že práci rozumí.

Ve všech vyspělých evropských státech najdete cizineckou policii. Mnohdy má vyšší ambice, jiná oprávnění, ale obecně plní stejné poslání. Věřím, že onen neinformovaný policijní zpravodaj to nemyslel vážně a dnes to vidí zcela jinak. Cizinecká policie otevřeně komunikuje se všemi součinnostními složkami a řádně plní roli profesionálního partnera. V Plzni, v Brně, v Českých Budějovicích, v Hradci nebo v Ostravě je to stejné. Všichni řešíme personální problémy, ale úkoly plníme se zárukou.

Tradice neumře

Ivana Lišková, několikanásobná mistryně světa a Evropy policejních složek v plavání

Vzpomínám si velmi dobře, že cizinecká policie měla vždy výborné kolektivní sporty. Ze stovek nadšenců se hravě poskládalo skvělé družstvo na volejbal nebo kopanou. Vyhřávali jsme vždy a všude. Kde se objevil zástupce ciziny, měli soupeři problém. Dnes je to o něčem jiném. Podstatně ubylo nadšenců a mladí policisté dávají přednost individuálním zájmům. Nemohu mluvit za Plzeň, Hradec, Budějovice, Brno, Ostravu. U nás na severu se však pomalu rozpadá sportovní příběh, který byl dlouhá léta hýčkán a dáván za vzor ostatním. Velké sportovní individuality stárnou a mladé nástupce baví více počítače a silné motory nablýskaných aut. Před deseti lety ObŘSCP reprezentovalo ve sportovním klubu SKP SEVER v oblasti rekreačního sportu 12 policistů a mezi několika stovkami poli-

cejných konkurentů se neztratili. Absolvovali celkem 18 různých druhů sportů a odnesli si řadu vítězství v otevřených turnajích v golfu, badmintonu, bowlingu, nohejbalu. Dnes se závěrečných turnajů zúčastňují sám společně s mými syny, a příští rok končím. Všichni ostatní odpadli. V novém kolektivu stále máme mistry světa, republikové šampiony,

ale nějak jich ubývá. Když vidíte desítky zlatých medailí z různých koutů světa v kanceláři Ivanky Liškové, rázem vám nenápadně naroste sportovní sebevědomí. Je to přeci naše kolegyně a všichni ji tu známe jako skvělou plavkyni. Petr Krnáč reprezentoval policejní složky ve vzpírání a společně s Ivankou odeštoloval v roce 2003 na Světové sportovní policejní hry do Barcelony, kde oba stanuli na stupních nejvyšších. Pěkné výsledky dosahoval ve sportovním triatlonu Čermák z Hrádku nad Nisou, tenisové turnaje vyhrával Havlíček z Rumburku. V kolektivu máme i specialistu na bowling. Jirka Bečka přehrává své kolegy takovým způsobem, že by mohl ihned startovat mezi profesionály české ligy. Několik policistů bylo ještě v loňském roce v celorepublikovém fotbalovém výběru. Máme tu specialisty na potápění, rafting, střelbu, karate, judo. Všichni jsou však v kategorii nad 35 let. Policijní sport mladé netáhne. S příchodem nového ředitele plk. Mgr. Jaroslava Zemana všichni očekáváme nástup nových nadšenců, kteří osloví nastupující generaci a dokážou navázat na předchozí sportovní tradice. Jak je to u vás?

náhradní argentinský doklad, ve kterém jsou zjištěny prepisované osobní údaje. Policista s ním mluví anglicky a důrazně žádá vysvětlení. Muž z tváří filmového zabijáka ukazuje na razítko z Kypru, kde má základnu a odkazuje se na kamarády z Mexika. Přináší několik dalších dokladů, kde jsou stejná data. Z letiště v Larnace chodí často informace o falešných dokladech, proto policista nepospíchá a ověřuje údaje přes schengenský informační systém. Z mezinárodní policijní centrály přichází potvrzení, že chybný zápis způsobil nepozorný úředník. Ještě jednou naposledy zapíná policijní

specialista v schengensbusu komparátor, aby se zaměřil na několik přeepsaných čísel. Jedna číslice v datu narození je upravena, ale další doklady jsou pravé a potvrzují výpověď vojáka. Autobus odjíždí po hodině tvrdé policejní práce a argentinský důstojník si bude dlouho pamatovat kontrolní místo poblíž Ústí nad Labem. Pohotovostní celní vozidlo navádí do místa kontroly další autobus a scénář se opakuje. Jednou to je pohřešovaná žena mezi německými turisty, jindy zas zatykač na hledaného muže. Dobrá spolupráce mezi cizineckou policií a celníky na severu už je prostě vidět.

Zdeněk Kaulfus – mistr republiky, 5. na ME policejních složek – judo (uprostřed)

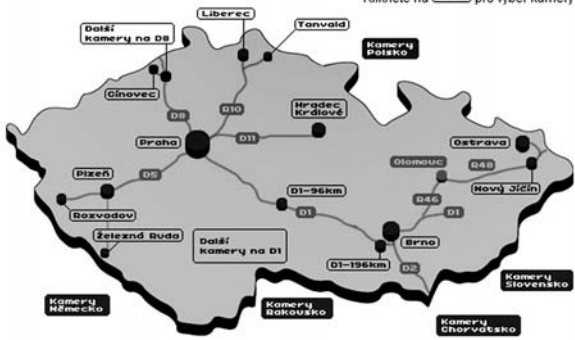
Dvoustranu připravil
Miloslav VLACH

dopravní situace

MAPA KAMER O PROJEKTU CENÍK BIZERCE MAPA SERVERU KONTAKT

Dopravní kamery

Klikněte na **Město** pro výběr kamery

SEZNAM KAMER
PŘEDPOVĚď POČASÍ
MAPY
PLÁNOVACÍ TRAS
AKTUÁLNÍ DOPRAVNÍ INFORMACE
HRANIČNÍ PŘECHODY
JÍZDNÍ ŘÁDY - MHD
LETIŠTĚ
NÁKUPNÍ CENTRA
AUTOBAZAR
PNEU
TUNING
GPS NAVIGACE

Aktuální ÚPRAVY
Dopravní provoz
Dopravní
Město rad
Dvě nová
Vaechny
GENER...

NAŠLI JSME PRO VÁS NA INTERNETU

14

Už jste si jistě zvykli na nový letopočet 2009 a také sváteční atmosféra Vánoc už je jen blednoucí vzpomínkou. Vraťme se tedy do každodenní reality, konkrétně na naše silnice. V poslední době se doslova roztrhl pytel s různými internetovými servery a portály s nabídkou dopravních informací. A protože už jejich počet začíná být až podezřele velký, udělali jsme malou inventuru, s jejímiž výsledky vás v následujících odstavcích seznámíme:

Před rokem jsme vás upozornili na stránku Ředitelství silnic a dálnic a zvláště na její sekci dopravního zpravodajství. Opakování je matka moudrosti, a proto tuto stránku s poněkud krkolomnou adresou:

rdstmc.info/uzavirky připomínáme znovu. V jednoduché nabídce můžeme zvolit buď „Uzavírky“, nebo „Zimní zpravodajství“. Získáme podrobné informace o místě, času a charakteru uzavírky, včetně zobrazení uzavírky na podrobné mapce. Údaje jsou rozděleny podle jednotlivých krajů, případně úseků dálnic. O situaci na zimních vozovkách v jednotlivých krajích přehledně informuje druhá sekce. Případné problémy jsou zobrazeny formou ikon na mapce.

Další informační portál má výstižnou adresu www.dopravniinfo.cz

Jedná se o dopravní zpravodajství Jednotného systému dopravních informací pro ČR, který rovněž provozuje Ředitelství silnic a dálnic. Publikované informace pocházejí z mnoha různých zdrojů: od P ČR, HZS, ZZS, obecních policií, správců komunikací a mnoha dalších pramenů, včetně samotných motoristů. Nejpřehledněji se v momentální situaci orientujeme pohledem na mapu republiky (požadovaný úsek si zvětšíme). Ukážeme-li kurzorem na ikonu případné překážky nebo problému na silnici, zobrazí se podrobnosti o aktuální situaci. Vyhledávat však můžeme i v seznamu dopravních událostí podle různých kritérií.

Český rozhlas každodenně vysílá na stanici Radiožurnál od časného rána až do večera pořad „Zelená vlna“. Ranní relace mají frekvenci 15 minut, později je můžeme slyšet každou půlhodinu po zprávách. Internetová varianta tohoto pořadu www.rozhlas.cz/zelenavlna/portal/ má mnohem širší „záběr“. V dopravních aktualitách jsou uvedeny podrobnosti o nehodách, objížďkách, hustotě a plynulosti provozu a jiných událostech na celém území republiky. Další sekce je určena dobrovolným zpravodajům Zelené vlny. Do tohoto užitečného projektu, který vznikl v roce 2000, se může zapojit prakticky každý účastník silničního provozu.

Na dálnici D1 mají řidiči k dispozici už několik desítek informačních tabulí a i v letošním roce budou jistě utěšeně přibývat. O našich dálnicích a rychlostních silnicích se dozvíte plno laických i odborných informací na specializovaných webových stránkách. Na www.ceskedalnice.cz je

detailed popis jednotlivých úseků dálnic (v provozu i rozestavěných) včetně map, mostů, tunelů a jiných dálničních staveb. Při přípravě cest do zahraničí jistě oceníte zevrubné informace o dálniční síti, podmínkách provozu, cenách pohonných hmot a různých poplatcích v devíti evropských zemích.

Z mnoha dalších dopravně zaměřených stránek stojí za pozornost i portál www.dopravnisituace.cz soustřeďující on-line kamerové záběry z vybraných úseků dálnic a pražských a brněnských ulic. Další informace se týkají počasí, aktuální dopravní situace i plánování tras pomocí různých mapových serverů. Zájemcům o detailní stavební popisy našich dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy doporučujeme obsáhlé textové a obrazové materiály na adrese:

www.dalnice-silnice.cz.

Od dopravní problematiky teď můžeme plynule přejít k záležitosti příjemnější: k plánování dovolené. Je sice teprve únor, ale čas kvapí rychlým tempem a příchodem léta bychom se neměli nechat zaskočit. V následujících odstavcích se vás pokusíme nalákat prostřednictvím internetu k návštěvám našich turisticky zajímavých míst. A věřte, že je jich spousta – najdeme je téměř na každém kroku. Až do prázdnin vás v každém dílu našeho seriálu pozveme do několika (možná i méně známých) lokalit.

Naši nabídku začneme aktuální pozvánkou do Brna. Až do poloviny března 2009 zde můžete navštívit skvělou výstavu „Tutanchamon, jeho hrob a poklady“ (www.tut-vystava.cz). Hlavním a velmi rozsáhlým tématem výstavy je přesná kopie Tutanchamonovy hrobky, objevené v roce 1922 anglickým archeologem Howardem Carterem. Moderně koncipovaná expozice zahrnuje nejen přes 1000 dokonalých replik předmětů z tří a půl tisíce let starého faraonova hrobu, ale prostřednictvím filmů a dalších dokumentů se důkladně seznámíte i se životem tehdejších „obyčejných“ Egyptanů.

Další cesta nás zavede do východních Čech, kde se na horním toku říčky Novohradka rozkládá přírodní rezervace Toulcovy Maštale. V podstatě jde o soustavu bizarních a romantických pískovcových skalních věží, pilířů, skalních měst, rozsedlin a kaňonů. V bezprostředním okolí rezervace je i řada dalších turistických cílů, ať už přírodních, nebo kulturně-historických: Litomyšl, Polička, Veselý kopec, zámek Nové Hrady aj. Podrobné informace o tomto zajímavém kraji hledejte na stránce www.mastale.cz, zámek Nové Hrady s expozicí historických bicyklů se představuje na samostatné stránce www.nove-hrady.cz

Jste-li milovníci středověkých hradů, neměli byste při návštěvě oblasti kolem Toulcových Maštálí vynechat hrad Svojanov. Dostanete se k němu z Poličky, pojedete-li směrem na půvabné městečko Bystřice a dále do údolí říčky Křetínky. Detailní informace nejen o hradu Svojanov, ale i o stejnojmenné obci v podhradí, hledejte na stránce www.svojanov.cz.

Jaroslav KUSALA

Dopisy trochu vyšly z módy. Mobil je rychlejší než pošta, v esemesce sice musíme být struční, ale na e-mailech se můžeme rozpovídat zcela podle chuti. A nic to nestojí, na rozdíl od poštovního, které podražuje čím dál víc, aniž by se to nějak projevilo na hbitosti při doručování.

A co platí v dopisování soukromém, platí i v poště redakční. Klasických dopisů, jež dostáváme, rok co rok ubývá. Naopak denně přibývá psaní, jež dostáváme elektronicky: na redakční e-mailové adresy. Stejným způsobem na ně pisatelům co nejdřív odpovídáme. Ale pocit, že některé z Vašich elektronických dopisů nebyly určeny jen nám, redaktorům časopisu, v nás pořád zůstával. A tak jsme se rozhodli nejzajímavější z Vašich psaní zveřejňovat. Zajímavé totiž je, že ani zdaleka si jen nestěžujete a nesvoláváte hromy a blesky na kdekoho. Ba naopak, nežádka čteme v dopisech našich čtenářů i optimistické věty plné upřímné chvály. A tak začneme tentokrát jimi!

MLADÝ SLUŠNÝ POLICISTA JE JAKO ŽIVÁ POCHODEŇ, POCHVALTE HO A ON OSVÍTÍ CELOU ULICI

Asi to zní děsně hloupě, ale já lidem věřím. Loňský rok byl pro cizineckou policii úplnou katastrofou. Zrušení hraničních přechodů, reorganizace, skupinové odchody se svěšenou hlavou. Na severu stejně tak i v jiných krajích začíná mravenčí práce se zbytkem věrných. Nové kolektivy ICP pomalu nabírají dech. Je třeba řešit jiný systém služby, dojíždění. Není to jednoduché. Na poslední chvíli vstupuje do hry nový ředitel ObŘSCP plk. Mgr. Jaroslav Zeman, aby skřípající cizinecký vláček v Krušných Horách nasměroval potřebným směrem.

Opakované výjezdy na porady, ale i podpora každému, kdo má zájem cizineckou problematiku řešit. Před dvěma roky několik nadšenců navrhlo řediteli, aby vyhlásil na Severu interní soutěž pod názvem „POLICIE JE VIDĚT“. První rok ukázal na stálíce a tahouny. V loňském roce to bylo oslovení těch, co neváhají opakovaně darovat krev či kostní dřev. Když před ředitelem stálo oněch 20 vyvolených a on četl jejich osudy, mnohým se leskly oči. Záchrana života, 57 dobrovolných odběrů, pomoc v nesnázích. Letošní rok signalizuje nový jev. Mladým policistům není jedno, jak se o policii mluví. Na ICP Ústí nad Labem táhnou do boje proti lhostejnosti tři mladé policistky, kterým místní říkají „amazonky“. Přímo provokují svou aktivitou. Jednou zadrží cizince v autobusu, jindy z vrtulníku dokumentují zájmovou oblast. Jejich kolegové se nevzdávají tak lehce a taky

Napsalí jste nám...

se snaží. V září zasahovali při služebním výjezdu v horách, kde zkolaboval český turista. Skupinka důchodců si udělala výlet a po patnácti kilometrech v terénu náhle jeden z nich potřebuje lékařskou pomoc. Policejní hlídka zařizuje vše potřebné a dopravuje muže do nemocnice v Teplicích. Na druhém konci v Liberci zakročuje v době svého služebního volna mladý policista ICP proti opilému řidiči, který svou jízdou ohrožuje další účastníky silničního provozu. „Co blbneš, ty jsi nebyl nikdy na diskotéce“, Reaguje opilec za volantem. Jinde zas dva policisté ICP Rumburk na služební rekondici poblíž Starých Splavů zachraňují život třem dívkám po vážné dopravní nehodě. Noviny však o jejich příběh nemají zájem. Další pozitivní případ se udal počátkem října v Ústí nad Labem. Mladý policista Václav Richter slouží celý měsíc v cizinecké policii. Prošel základním kurzem v Teplicích, dopoledne studuje směrnice, odpoledne listuje vzorovou dokumentací falz. Hlavu má jak pozorovací balon. Hlavně tiše a nenápadně. Nikomu se nepochlubil, že osobně likvidoval požár v panelovém domě, že nebýt jeho duchapřítomnosti mohlo dojít k tragédii. Na návštěvě u přítelkyně dne 3. 10. 2008 leze po balkonech na Klíši, aby se dostal do bytu, kde hoří kuchyňská linka. Před dveřmi stojí mladá žena se dvěma dětmi a hrůzou nemůže mluvit. „Nebýt toho kluka tak nevím...“ procedí mezi zuby. „To by udělal každý“, svěruje se mladý policista zástupci ředitele ObŘSCP pplk. Mgr. Novákovi, který se o skutku dozvídá po třech dnech. „Stačilo několik minut a požár zachvátil celý dům“. Tak hodnotí situaci hasiči. Slušnost, skromnost a profesionální mladým policistům sluší. Cizinecká policie prochází určitou krizí, ale lidský potenciál si vždycky vychovala odpovědně. Nové vedení jde příkladem a nenechá nic bez povšimnutí. Patří k té starší generaci, ale mladým fandím. Mám doma dva dospělé syny a vím, co znamená generační problém. Nebojím se konce služby, věřím lidem.

Miloslav VLACH
Ústí nad Labem

Poděkování zástupce ředitele
pplk. Mgr. Jaroslava Nováka strážmistru
Richterovi před služební poradou
na ICP Ústí nad Labem.

NIKDY JSEM NEBYL TAK ŠTASTEN U POLICIE, JAKO NYNÍ

K bezpečnosti jsem nastoupil 1. 1. 1968 na Místní oddělení VB do Stromovky. Zástupce náčelníka tam tehdy dělal mladý, přísný a spravedlivý nadstrážmistr František Strnad, což v té době bylo dost neobvyklé. Nestrpěl lajdáctví, a to ani zasloužilým členům strany, kteří mu to po srpnu nezapomněli, a jako jeden z prvních byl od bezpečnosti vyhozen. Pro mnohé z nás se stal celožitovním vzorem, a tak jsme jej také téměř všichni po určité době následovali.

Dnes po tolika letech mám zase štěstí, že moji přímí nadřízení jsou také mladí velitelé, kteří jsou nároční, ale spravedliví. O jednom bych se rád zmínil, a doufám, že mu tím neublížím. Domnívám se, že nejen u nás, ale ani jinde v cizině nemá mnoho srovnatelných kolegů. To pochopí ten, kdo sloužil v nějaké ozbrojené složce a ví, jak prestižní jsou pro mnohé její členy různé frčky, metály, nebo hvězdy na výložkách. Jde o kolegu, z kterého se ze dne na den, změnou zákona, stal z nadporučíka podplukovník. Do dnešních dnů však nosí na pracovišti nadporučíka a svým nadřízeným (kteří to naštěstí pochopili) to vysvětlil. „Jak bych se mohl dívat do očí kapitánům a majorům, z kterých se naopak ze dne na den stali poručíci?“ On, který bez podpory zaměstnavatele vystudoval magistra, je jasným důkazem, že není důležité co má policista na ramennou, ale co má v hlavě.

Dobrou zprávu mám také pro všechny slušné Pražany. Máme nového, mladého a minulostí nezatíženého ředitele. Všechny pochybovačů o jeho schopnostech bych se rád zeptal: Kolik máme policistů, kteří jsou ochotni nejen předstoupit před televizní kameru, ale jsou schopni odpovídat i na nepříjemné otázky? V televizních debatách často připustil, že policie má rezervy a mnohé se musí změnit. Teprve pod jeho vedením měla policie odvahy a do Evropy vyslala signál všem fotbalovým fanouškům „Buďte v Praze vítáni, ale chovejte se slušně, jinak se na stadion nedostanete, byť by vás byly stovky“.

Rád bych zejména pražským konšelům sdělil, že šéf jakéhokoli týmu buďto je, nebo si na něj jenom hraje. Ten který jím je, do očí říká svým podřízeným, co od nich požaduje, a je schopen vyslechnout i posledního člena týmu a jeho názorem se buď inspirovat, nebo jej vyvrátit. Kdo si na šéfa jen hraje, vyvolává atmosféru napětí a strachu, upřednostňuje donášení, špiclování a pomlouvání, aby ostatním, a zejména sám sobě dokázal, že je šéf. Nevím jak vy páni konšelé, ale vše nasvědčuje tomu, že náš nový ředitel patří do té první kategorie.

Vůbec mě upokojuje pohled na současné vedení policie, kde jsou většinou mladí lidé. My, kterým je již přes padesát nebo šedesát, myslíme častěji na sebe, než na budoucnost. Ať si to každý z nás starších připustí, jsme více, či méně minulostí poznamenaní. Ale na mladých lidech je, kam se nejen policie, ale celá naše společnost dostane.

Vladimír MIKULÁŠ
policejní komisař

TEMPLÁŘI a ruže

Blatná. Půvabné město v Jihočeském kraji. Město růží. Město filmařů. Město dávných pověstí a bájí. To všechno je pravda. S růžemi spojil Blatnou slavný zahradník a pěstitel Jan Böhm, který tu působil za první republiky.

Poklad

Místní zámek obklopený rozsáhlým anglickým parkem zase přitahuje kameramany, takže právě tady byla například natočena dnes už klasická filmová veselohra Zdeňka Podskalského Bílá paní či známá pohádka o šíleně smutné princezně. A tajuplné historicky se v mlžném kraji nad blaty vyprávěly od pradávna. Podle jedné z nich prý blatenský hrad původně založili rytíři řádu Templářů. Když bylo období jejich křížácké slávy vystřídáno krutým pronásledováním, ukryli ve zdech tvrze veliký poklad a opustili kraj. Od

těch časů uplynula celá staletí a templářskou památku připomínal jen nástěnný obraz v hodovní síni. Představoval bezútěšnou skalnatou krajinu, po níž putují unavení muži v bílých pláštích s červeným křížem. Vede je moučení se svítilnou v pravici. Vypráví se, že v tereziánské éře pochmurná malba nedala spát pisáři na blatenském zámku a mladý kancelista se dlouho snažil rozluštit zašifrované poselství. Nakonec jej napadlo ryze geometricky promítnout světlo

Místo, odkud vyjel roku 1465 pan Lev z Rožmitálu, aby vedl královské poselstvo z Čech až na konec světa

Sídlo blatenských policistů je vcelku útulné, přesto se připravují další vylepšení a vnitřní přestavby.

lampy na namalovanou skálu a na příslušném místě začal proklepávat zeď. Dutý zvuk prozradil skrýš a staré templářské zlato a stříbro oslnilo mladíkův zrak. Dlužno podotknout, že písař nebyl poctivec. Ještě té noci i s pokladem zmizel a když ráno nechal správce zámku vylomit dveře hodovní místnosti, našel jen poškozený obraz a ve zdi prázdnou kavernu, do které by se vešlo půl měřice obilí.

„Dodnes neobjasněný případ,“ poznamenal by možná vedoucí obvodního policejního oddělení v Blatné, nadporučík Bohuslav Hřebeček. Templářská kauza však už našťestí současné kriminální statistiky nekaž. Jedná se o krádež dobrých dvě stě padesát let promlčenou.

Střídání generací

„Takové nejtěžší období jsme myslím zažívali loni,“ řekl nadporučík Hřebeček. „V souvislosti s novým služebním zákonem

odešlo v průběhu roku 2007 a na počátku roku 2008 dvanáct vesměs zkušených policistů, buď do civilu, nebo k jiným službám policie v rámci okresu či kraje. Z osmnácti policistů pro přímý výkon služby jich tak zbylo osm, což bylo dosti tvrdé. V obtížné situaci nám velmi pomohli kolegové ze Strakonice, později se vrátili tři policisté ze školy z Brna, a tak se postupně začalo po personální stránce blýskat na lepší časy. Pořád však do ideálního stavu chybí pět policistů. Víte, nástup mladých lidí do uniformy je velice nadějný, nicméně dobrým policistou se člověk nestává během dvou nebo tří let.

Určitě dnes mladým chlapcům nastupujícím k polici chybí vojenská služba. Naučila určitě kázni, zodpovědnosti, pořádku.

Práce na obvodním oddělení je nesmírně různorodá, klade vysoké nároky na psychiku jednotlivce a soudržnost celého kolektivu. Každý musí umět od všeho něco, teprve po takových pěti šesti letech se ze začátečníka stává skutečný profesionál. Obdobně i na druhé straně hranice zákona už dávno není situace taková, jako dřív. Dnes nestačí

jen perfektní znalost celého obvodu, zvláště v oblasti majetkové kriminality jsou na denním pořádku nájezdy pachatelů ze středních a západních Čech. Střídají se auta, mění posádky, ukradené věci se prodávají v bazarech a zastavárnách sto či dvě stě kilometrů vzdálených. To pochopitelně velmi ztěžuje pátrání a vyžaduje velmi dobrou spolupráci se sousedními obvody i se službou kriminální policie a vyšetřování ve Strakonících a v okolních okresech.“

Varovný výstřel

Obec Lnáře představuje takový neuralgický bod celého obvodu policistů z Blatné, pokud přicházejí hlášení o nějakých nepravostech, dosti často se odehrávají tady. Například prodejna Jednoty nedaleko benzinové pumpy byla v poslední době vykradena sedmkrát, benzinka jednou a blízká prodejna firmy Spar také jednou. Kritické místo o rozloze menší než fotbalové hřiště je pro pachatele velmi ideální a přehledné, nabízí řadu únikových tras a rychlost zlodějů, kteří se neobávají žádného zabezpečení provozoven, je pozoruhodná. Rozbité dveře v hlavním vchodu, blesková krádež nejžádanějšího zboží, vzápětí útěk a divoký odjezd, to všechno se vejde do tří, čtyř, maximálně pěti minut. Přibližně před půl rokem na základě oznámení projížděla kolem policejní hlídka a všimla si muže klušajícího napříč ulic. Brzdy zaskřípaly.

„Stůj!“

Chlap nereagoval a utíkal dál. Nocí se ozval varovný výstřel.

„Stůj!“ zaznělo ještě jednou, a když se stín pokoušel schovat v malém hájku u benzinové pumpy, třeskla druhá rána. Ani poté prchajícímu nedošlo, že hra na honěnou pomalu končí, a tak až rozdíl ve fyzické kondici ve prospěch policistů slavil svůj úspěch. Následoval převoz na oddělení, tady se ukázalo, že zadržený je z Plzně a nekrade v partě, nýbrž docela sám. Přesto však snaživě. Vyloupil nejen obchod, u kterého byl dopaden, ale na svědomí měl ještě restauraci Sokolovna, mateřskou a základní školu v Sedlici, pak další tři nebo čtyři případy ze Strakonicka spadající do působnosti obvodního oddělení v Radomyšli.

„Dneska pachatelé mnoho stop na místech činu nezanechávají, jsou dobře vyškoleni z nesčetných televizních seriálů.“ pokračoval Bohuslav Hřebeček. „Běžné jsou kukly používané kvůli bezpečnostním kamerám a samozřejmě rukavice. Páčidla, hasáky a další vhodné náčiní k rozlamování zámků a bezpečnostních vložek mnohdy střídají, neboť něco vědí i o mechanoskopii a pozdější dokazování starších trestných činů je poměrně obtížné. Proto klademe podle možností velký důraz na co nejčastější hlídky v terénu a na preventivní kontroly.“

Není to tak dávno, kdy při takové běžné noční službě, zaměřené spíš na to, jestli jsou řidiči vracející se z různých restauračních zařízení střízliví, zaregistrovala hlídka na zadním sedadle zastaveného auta celé kartony cigaret.

„Otevřete prosím zavazadlový prostor,“ požádal nadstrážmistr. Řidič se neochotně zvedl od volantu a jeho spolujezdci povídali cosi o nemístném obtěžování. Pak ale zámeček klapl a uvnitř kufru byly další cig-

Dětem policejní uniformy imponují

Nehoda, která se našťastí obešla bez vážnějšího zranění

Podpraporčík Ondřej Nový při dopravní kontrole

rety, počítače a lahve drahého alkoholu. A k tomu usvědčující zlodějské nádobíčko, které parta, jak se později ukázalo, použila s největší pravděpodobností při vyloupení prodejny v okolí Horažďovic.

„Šlo o pachatele z Příbramska,“ dodal vedoucí oddělení, „naším obvodem pouze projížděli. Někdy zkrátka pomůžeme vyřešit nějaký případ sousedům, jindy zase třeba oni nám. Před několika dny se například ve svodkách objevilo, že v Praze či jejím okolí zdrželi skupinu zlodějů, kteří mají na svědomí i dva nebo tři případy ze Lnář. Jestli se to potvrdí, bude možno odškrtnout další, dosud neobjasněné vloupačky.“

Italské drama

„Některé případy jsou jednoduché, jiné by možná vydaly na román,“ podotkl zástupce vedoucího oddělení, nadporučík Jaromír Švec. „I když na dost smutný román. Nemí to ani rok, loni v květnu nám přišli oznámit starší manželé, že se jim ztratila dcera. Dlouho předtím žila v Itálii, jenže tam se těžce rozhádala s manželem, popadla svou čtyřletou holčičku a vypravila se domů. Jenže ani ten útek jí nepřinesl klid. Nedokázala se shodnout s vlastními rodiči, propadala těžkým depresím, nakonec z domova odešla s tvrzením, že chce jednou provždy se vším skoncovat. To bylo samozřejmě alarmující, protovali jsme všechny příbuzné a známé, jestli náhodou není

u nich, a pak se ve spolupráci s ostatními obvody našeho okresu vyhlásila pátrací akce. Nasazeno bylo víc než padesát policistů, tři psovodi, ve vzduchu byl vrtulník záchranné služby. Kontrolovali jsme hladiny rybníků, prohledávali místa, kam pohřešovaná ráda chodila. Marně. Po několika dnech se celá pátrací akce zopakovala snad ještě s větším nasazením, byly teplé noci a tím pádem i kousek naděje, že ženu nalezneme ještě živou. Bohužel se to nepovedlo. Tělo ukryté v lesní úžlabině náhodně objevila jedna houbařka, pitva pak hovořila o smrtelné otravě barbituráty. Podle názoru soudního lékaře byla pohřešovaná mrtvá už v době, kdy rodiče oznamovali její ztrátu. To ovšem ještě nebyl konec smutné historie. Opuštěná čtyřletá holčička nedovedla česky, nikomu v okolí nerozuměla a nikdo nerozuměl jí, dítě bylo absolutně ztracené v docela cizím prostředí. Nakonec se tuším pomocí italské ambasády podařilo kontaktovat jejího otce, který si pro dceru přijel a odvezl ji zpátky domů.“

Paměť míst

Nasedli jsme do auta a pomalu projížděli malebným městem. Každý druhý dům, každé nároží připomínalo příběh. Třeba tenkrát u polikliniky. Na první pohled to vypadalo jako běžná strkanice rozhádaných mládenců, původně incident řešila hlídka městské policie. Přestupek, domluva a klid.

Jenže druhý den ráno se jeden z účastníků rvačky dostavil na pohotovost. Ukázalo se, že má přeraženou čelist, což už je vážné ublížení na zdraví, žádná legrace. Šetření záležitosti se ujalo obvodní oddělení, kterému se rychle podařilo celý konflikt zmapovat. To bylo totiž tak. Tři mladíci odcházeli z diskotéky, rozjaření a s velikou touhou se poprat. Poškozený s nimi neměl vůbec nic společného, neznali se, dokonce spolu neprohodili ani slovo. Útočníci se na něj vrhli s neobyčejnou surovostí, zmlátili ho a kopali do něj, i když bezmocně ležel na zemi. Kdepak přestupek. Zcela regulární trestný čin.

Herna o dvě ulice dál. Přepadení zůstalo u výhrůžky, zfetovaný chlapík s klackem v ruce nutně potřeboval peníze na další dávku drogy, zinkasoval tisícovku a zapadl zpátky mezi blikající herní automaty.

V následujícím průjezdu případ, který se vlastně nestal. Na začátku bylo oznámení o loupeži, jenže šetření narazilo na čím dál tím větší nesrovnalosti. Nakonec se ukázalo, že si chlapík všechno vymyslel, aby mohl manželce vysvětlit propitou výplatu.

Pomalou opouštíme město. Silnice spojující Písek s Plzní je poměrně přehledná, přesto však ji lemují až příliš mnoho křížků. Některé nehody jsou léta staré, jiné bolestně čerstvé. Cesta z diskotéky a řidič, který měl dvě promile alkoholu v krvi. Jedna devatenáctiletá pasažérka byla na místě mrtvá, ostatní to odnesli vážnými zraněními. A za zatáčkou další pomníček. Mladý

Vedoucí oddělení Bc. Bohuslav Hřebeček (vlevo) a jeho zástupce Bc. Jaromír Švec

cí stanici si zřejmě oblíbila zcela jiná skupina pachatelů než v případě prodejny Jednota v obci Lnáře, opět zcela nepochybně s pobytem mimo okres Strakonice. Když už jsme opět narazili na Lnáře a na benzinky, tak do té místní pachatel vtrhl za provozní doby na jaře roku 2008 kolem poledne. S kuklou na hlavě a namířenou pistolí donutil obsluhu, aby mu vydala dvacetitřicetivou tržbu. Zmizel, ovšem jisté stopy po sobě zanechal, kriminálka na tom stále pracuje a není vyloučeno, že lupič bude brzy dopaden.

Okružní jízda nás dovedla na další místo činu, míjeli jsme nedávno vykradenou prodejnu Spar. Když se tenkrát v noci blížila přivolaná hlídka, cestou ji minulo poměrně rychle jedoucí auto. Policisté usoudili, že rozbité vstupní dveře střezené řidičem zavážejícím pečivo chvíli počkají, a vyrazili za podezřelým vozem. Podařilo se jim automobil dojet a zastavit. V zavazadlovém prostoru pak objevili madonu vyřezanou z lipového dřeva. Je na historických umění, zda ta

socha měla cenu desítek či stovek tisíc korun, v kapli, odkud byla ukradena, představovala pro věřící hodnotu těžko vyčíslitelnou. Za pár dní bylo jasné, odkud pochází. Opět z obvodu policistů z Horažďovic.

Drogy

Vraceli jsme se zpátky do města kdysi proslulého

Nejčastěji vykrádaná prodejna ve Lnářích

Čerpací stanice jsou častým terčem lupičů

muž dostal za úspěšně složenou maturitní zkoušku od rodičů automobil. Chtěl se pochlubit před svou přítelkyní, jel velice rychle, ačkoliv jeho řidičské zkušenosti byly minimální. Vyletěl ze zatáčky a narazil do stromu. Sám zemřel ještě v sanitce, slečna strávila téměř rok v nemocnici a do konce života bude kulhat. Příběhy dopravních nehod jsou neveselé.

Benzinová pumpa v Sedlici. V poslední době byla vyloupěna třikrát. Stojí na opuštěném místě na výpadovce, v noci je zavřená, což je pro zloděje velice přitažlivé. Pachatel je zatím neznámý, i když není vyloučeno, že v budoucnu by mohly být tyto případy objasněny. Benzinovou čerpa-

pestěním růží. Jistě, v létě zase rozkvetou, ale zatím padá na kraj drobný sníh, dny jsou kratičké a brzy se stmívá. Do šera se rozsvěcely poutače restaurací, diskoték, vináren a heren.

„Na můj vkus je tady podobných podniků trochu moc,“ řekl nadporučík Hřebeček. „Možná je to i jedním z důvodů, proč je v Blatné a v jejím okolí mezi mladými lidmi poměrně rozšířené užívání drog. Nejde jen o marihuanu, ale i o pervitin, a to už je zcela jednoznačně cesta směřující do pekla. Ostatně, v psychiatrické léčebně ve Lnářích jsou u některých hospitalizovaných jedinců následky delšího používání takového svin-

stva zcela patrné. Zatím se zdá, že k nám perník přichází zvenčí, nejspíš z Příbramska, případně z nepříliš vzdálené Prahy či severních Čech. Spíše se zde potýkáme s koncovými uživateli drog, žádného většího dealera se nám zatím zadržet nepodařilo. Připravovat drogu je ovšem možné i v malém. Taková varna je poměrně jednoduchá záležitost, s trochou nadsázky lze říct, že na to stačí pár zkumavek a papíňák, recepty a výrobní postupy si narkomani snadno najdou na internetu. Bohužel, tenhle problém nemá žádné jednoduché a rychlé řešení. Je to práce na dlouhá léta, velkou roli v tom hraje rodina, škola, program pro volný čas. A právě tady si myslím, že máme jisté rezervy. Kdyby místo diskoték a heren bylo víc tělocvičen, bazénů a sportovních hřišť nebo víceúčelových hal pro různé sporty, možná by to pomohlo. Ale musela by to být sportoviště pro obyčejné děti z ulice, nejen pro talenty, které čeká profesionální sportovní kariéra.“

EU v patnáctém století

Obloha potěměla, Blatná se zahalila nažloutlou září elektrických výbojek. Muž v uniformě strážníka lehce mávl rukou na pozdrav.

„Vidíte,“ usmál se Bohuslav Hřebeček, „ještě jedna důležitá drobnost. Na solidní úrovni u nás funguje spolupráce s městskou policií. Ostatně, na městě dnes slouží dva bývalí kolegové z našeho oddělení a starosta Blatné Josef Hosperger velmi dbá na to, aby tu strážníci nebyli jen na vybírání pokut za nezaplacené parkování, ale starali se o klid a pořádek ve městě. V noci vzájemně víme, kde která hlídka je, což při nějakém mimořádném případě či při větším nápadu trestné činnosti ohromně pomáhá. Ideální by samozřejmě bylo, kdyby strážníci městské policie mohli konat služby každou noc. Zatím to nedovolují jejich početní stavy.“

Den pomalu končil, přišel čas se rozloučit. Malebný zámek zářil nad vodní hladinou. Jeho templářská minulost je nepotvrzená a patří do říše bájí, nejslavnější historicky podložené období přišlo až za časů Jiřího Poděbradského. To z brány blatenského hradu vyrazil roku 1465 pan Jaroslav Lev z Rožmitálu, kterého král postavil do čela poselstva mířícího k významným evropským panovníckým dvorům, ve snaze dohodnout vzájemnou všeobecnou mírovou unii. Cesta z Čech až na konec světa tenkrát velmi prospěla prestiži pomlouvaného českého království, nicméně trvalý evropský mír se uzavřít nepodařilo. Škoda. Třicetiletá válka, napoleonské tažení kontinentem, nakonec dvě strašivé války světové. Víc než půl tisíciletí muselo uplynout, aby se stará myšlenka českého krále konečně realizovala v podobě dnešní Evropské unie. A málokdo z bruselských úředníků vůbec tuší, že kolébka tohoto nejmodernějšího uspořádání evropských států vlastně leží ve starém zámku v jihočeském městě, kterému se říká město růží.

Antonín JIROTKA
Foto Václav ŠEBEK

Znaky evropských měst

Sláva obnovovaného zámku

Těžko uvěřit, že někde ještě není vymalováno, že dnešní odpověď není jistá. Proto si dopřejme pár historických informací a s nimi i nějaké souvislosti, které si návštěvník „soutěžního“ města nemusí zrovna uvědomovat.

V 1. tisíciletí tady na úbočí Stoličného vrchu při pravém břehu Labe bylo slovanské sídliště (dle archeologických nálezů). První písemná zmínka o zdejší provincii (což předpokládá správní sídlo) pak pochází z roku 993. A nepochybně rovněž je, že osídlení vznikalo kolem starého labského brodu, přes který procházela obchodní cesta.

Přemyslovské hradiště na zámecké skále sřežící (prostřednictvím knížecí celnice) vodní cesty nahradil v 1. polovině 13. století kamenný hrad. Pod ním na soutoku s Ploučnicí se rozrůstala osada – roku 1283 povýšená na město.

Z hradu (v dějinných análech připomínaného třeba roku 1128) vznikl ve 13. století rozsáhlý zámek. Později byla zámecká budova spolu s většinou města zničena (psal se rok 1444 a předcházely mu opakované požáry v důsledku tažení husitů a války Vartenberků, majitelů zdejšího panství, s Lužickým Šestiměstím).

V 16. století vzešel ovšem z trosek renesanční zámek – zhruba na rozloze nynějšího zámku. V roce 1628 koupil město s přílehlými pozemky a zemědělskými usedlostmi císařský plukovník Kryštof Šimon z Thunu.

Hledáme jméno města, které – takřkajíc v kategorii někdejších okresních center – leží u nás v nejnižší nadmořské výšce. Rozprostírá se tím pádem na obou březích největšího tuzemského říčního toku – v místech, odkud po několika málo kilometrech náš stát cestou k moři opouští – a jeho přístav patří zároveň k nejvýznamnějším říčním přístavištím v republice.

a teráskami, s bohatou sochařskou výzdobou od A. F. Kitzingera.

Pod zámkem nechyběla jízďárna, pod Dlouhou jízdou zámecká sýpka – snad podle plánu K. I. Dienzenhofera z roku 1723, obdélná, patrová, ve štítě se sochou Turka a rolníka od F. M. Brokofa z roku 1725...

Koncem 18. století padl statut pevnostního města. Železnice a pravidelná paroplavba nastartovaly rozkvět lokality. Blízkou dědinu Podmokly kupříkladu změnil průmyslový rozmach v letech 1890–1914 ve dvacetitisícové secesní

Rod Thun-Hohenstein potom ovlivňoval region do roku 1918. Po skončení třicetileté války Thunové vystavěli na předchozích základech velkolepé barokní zámecké sídlo.

S městem zámek spojovala tzv. Dlouhá jízda – příkrá ulice sevřená po obou stranách vysokými zdi, zčásti vytesanými do skály. Po severní straně Dlouhé jízdy byla zahrada, v ní sala terrena (uvnitř s freskami G. Braggaglia – z roku 1678). Bývala tu Růžová zahrada s výklenkovými kaplemi a třemi sochami antických bohů a s dvoupatrovým barokním gloriem – ze závěru 17. století na čtvercovém půdorysu se schodištěm

město (od roku 1942 součást města, které máte určit).

A konečně: po roce 1989, po odchodu sovětské armády, „dočasných zámeckých pánů“, byla zahájena obnova majestátního zámku. Jehož město – též turistické východiško do romantické krajiny Česko-Saského Švýcarska – není marné navštívit.

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 29. února 2009.

Řešení z č. 12/2008 zní:
město HLINSKO V ČECHÁCH

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
Renáta Brubnerová, Martina Karbusická, Chotěboř;
Vojtěch Šuráň, Opava.
Blahopřejeme a zasláme knižní odměnu!

/ki/

Foto Dana KUTÁLKOVÁ

Kresba František DOUBEK

Znaky evropských měst

Policista č. 2/2009

KUPON č. 2

Odměna 300 000 EUR

Tenhle případ nebo spíš případy nedají spát několika německým policejním sborům do té míry, že za informace, které by vedly k jejich objasnění a dopadení pachatelů, vypsaly odměnu ve skutečně nezanedbatelné výši 300 000 eur. Jedná se o devět dosud neobjasněných vražd, ke kterým došlo v letech 2000–2006 v šesti německých městech. Nelze pochybovat o tom, že se jedná o sérii s týmiž pachatelem nebo týmiž pachateli.

Ty případy jsou celkem zvláštní, především proto, že až na jednoho rodilého Řeka jsou oběti mi výhradně Turci nebo němečtí občané tureckého původu. K první vraždě došlo 9. září 2000 v Norimberku, kde byl ve svém stánku zastřelen turecký stánkový prodáváč květin Enver Simsek. Následující případy jako by byly přes kopírák: 13. června 2001 zastřelen krejčí Abdurahim Özüdogru ve své dílně, opět v Norimberku, 27. června 2001 prodáváč zeleniny Süleyman Tasköprü v Hamburku, 29. srpna 2001 prodáváč zeleniny Habil Kilic v Mnichově, potom dva a půl roku nic, až 25. února 2004 byl zastřelen majitel stánku s rychlým občerstvením Yunus Turgut v Rostocku, potom zase víc než po roce, 9. června 2005, byl obětí opět majitel stánku s občerstvením Ismail Yasar v Norimberku, o šest dnů později majitel klíčové služby Theodor Boulgarides v Mnichově, 4. dubna 2006 majitel trafiky Mehmet Kabasik v Dortmundu a hned o dva dny později se zatím poslední obětí stal majitel internetové kavárny Halit Yozgat v Kasselu.

Kromě národnosti všechny oběti spojuje to, že byli drobní podnikatelé, zpravidla jediní zaměstnanci vlastní firmy. Všichni byli zastřeleni několika ranami ve dne, ve své provozovně a v provozních hodinách. Na druhou stranu se ale nepodařilo prokázat jakékoliv jejich vzájemné vztahy, pravděpodobně se vůbec neznali. Věkově zasahovali do několika generací, nejmladšímu bylo 21 a nejstaršímu 50 let. Všechny případy takřka s absolutní jistotou spojuje do série použitá zbraň: pořád tatáž samonabíjecí pistole uherskobrodské výroby (Němci to píší jako Pistole Ceska) CZ 83 ráže 7,65 mm Browning, pravděpodobně s tlumičem hluku výstřelu, a tudíž s prodlouženou hlavní. Ve dvou případech byla navíc použita pistole ráže 6,35 mm Browning nezištěného typu.

Nábojnice a střely vystřelené z pistole CZ 83 a zajištěné na všech devíti místech činu se samozřejmě kriminalistům jevily a jeví jako kvalitní stopy, které by mohly vést k usvědčení pachatele nebo pachatelů vražd. Jak říká policejní komisař Wolfgang Geier, jiné stopy po sobě pachatel prakticky neza-

Němečtí kriminalisté jsou přesvědčeni, že vražedná zbraň je pistole CZ 83 ráže 7,65 mm Browning s tlumičem. Podle sdělení České zbrojovky Uherský Brod bylo vyrobeno pouze 55 pistolí CZ 83 v této ráži s delší hlavní, která umožňuje montáž tlumiče, z nichž 15 už bylo zkoumáno a vyloučeno. O dalších 14 kusech mimo Německo se ví a budou rovněž prověřeny. Kde se nalézají ostatní, není známo. Může se ale také jednat o dodatečnou výrobu prodloužené hlavní mimo zbrojovku nebo o výrobu celé zbraně z takzvaného řezu.

nechal, přestože přinejmenším v posledním případě došlo k vraždě za přítomnosti svědků.

Po vraždě v „kebab-grillu“ v Norimberku byli zase viděni dva muži, kteří od stánku odjízďeli na kolech. Není však zcela jisté, že to byli pachatelé.

Motiv série vražd není jasný; loupež je vyloučena, protože ani v jednom případě se nic neztratilo. Němečtí kriminalisté se zpočátku domnívali, že se jedná o organizovaný zločin. Nevylučovali, že podnikatelé byli zapojeni do některé organizace, která je mohla „potrestat“ za nějaké provinění nebo pochybení. Stejně tak je ale možné, že odmítali organizaci platit „za ochranu“. V obou případech by to ovšem musela být velká, silná a široce rozvětvená organizace, která by měla možnost a zájem vysílat profesionální „vykonavatele“ do akce prakticky po celém Německu. Některým se ale obě tyto verze zdají přitažené ze vlny, protože například jedna z obětí pobývala v Německu pouhých devět dní. Kriminalisté na nich pracují dál, protože podle jiných názorů musel mít pachatel nějaký podpůrný tým. Současně však začali sledovat možnost rasistického, ideologického nebo psychopatologického motivu vražd.

Okolo každého jednotlivého případu bylo samozřejmě provedeno podrobné vyšetřování. Nikdy to bohužel k ničemu konkrétnímu nevedlo, stejně jako když začaly být jednotlivé případy řazeny do série. Jakmile začal být patrný její rozsah, byla ustavena zvláštní skupina Bosphorus, v níž byly zapojeny více než dvě stovky kriminalistů z dotčených spolkových zemí a ze Spolkového kriminálního úřadu. Ti do dnešního dne zpracovali na 32 milionů dat, prověřili 3 500 stop a 11 000 osob v Německu nebo cestou právní pomoci i v zahraničí. Zatím bezvýsledně, avšak pro policii je to svým způsobem výzva, a tak pokračuje v intenzivním vyšetřování.

Vypsána odměna se samozřejmě nevztahuje jenom na německé občany, takže pokud by některý z našich čtenářů měl informace vedoucí k objasnění vražd, může se obrátit písemně na Policejní prezidium ČR, Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, Strojnická 27, Praha 7, nebo na adresu ukpvy@mvcz.cz, anebo telefonicky na číslo 974 824 548. Lze také přímo kontaktovat německou policii.

-pl-

(Částečně připraveno podle Jornitz, U.: MK Bosphorus: Ermittlungen gehen weiter. Bayerns Polizei, 2008, 3, s. 16–18.)

Prvního září minulého roku byl jmenován ředitel Služby správních činností policejního prezidia plukovník Mgr. Bc. Milan Komárek. Novému řediteli je 37 let. Vystudoval práva, v tomto oboru má magisterský titul a vzdělání si doplnil na Policejní akademii ČR.

NOVÝ ŘEDITEL služby pro zbraně a bezpečnostní materiál

K policii nastoupil v roce 1991, začínal na obvodním oddělení a pak vykonával několik funkcí na okresních ředitelstvích, byl zástupcem ředitele v Nymburku, ředitelem Okresní správy policie v Kutné Hoře a Praze-venkov a od 1. května 2008 byl zástupcem ředitele Služby správních činností policejního prezidia v Praze.

Na úvod nás plukovník Komárek seznámil se změnami, ke kterým na jeho útvaru dochází v rámci Reformy policie:

První změna vypadá jako kosmetická úprava. Nebudeme Služba správních činností a naše pracoviště už nebudou Inspektoráty pro zbraně, střelivo a drogy, ale budeme Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál Policie ČR. Postupem doby se tedy změni označení úřadoven. Souvisí to se změnou náplně činnosti. Zbraně a střelivo nám zůstávají, ale už nebudeme řešit drogovou problematiku. Řešení přestupků na úseku toxikománie přechází od policie na orgány samosprávy. K prvnímu lednu zanikly naše okresní inspektoráty. Souvisí to obecně se zánikem okresních ředitelství policie. Od nového roku máme pouze dvoustupeňovou strukturu, prezidium a krajské odbory služby pro zbraně a bezpečnostní materiál.

Znamená to, že se budou rušit okresní služebny?

Ne, to budou detašovaná pracoviště. Nelze vyloučit někde nějakou modifikaci místa a slučování, ale to bude pouze tam, kde to krajský management policie vyhodnotí jako změnu účelovou. Zatím žádné takové změny nejsou signalizovány. Činnost bude řízena krajským ředitelstvím policie a my si myslíme, že toto řízení bude daleko pružnější a rychlejší, protože tok informací půjde jenom přes dvě úrovně a výkon služby bude možno řídit daleko efektivněji. Pokud jde o odvolací řízení, tak dosud byla v první fázi krajská pracoviště a od prvního ledna tuto kompetenci přebírá ředitelství služby, tedy o opravných prostředcích budeme rozhodovat tady.

Podle názvu vám další obor činnosti přibyl.

Ano, máme na starosti takzvaný bezpečnostní materiál, to jsou demobilizované vojenské prostředky, obrněné transportéry, tanky a podobná technika, v určitém segmentu spolupracujeme s Báňským úřadem při dohledu nad výbušninami. Je málo známé, že jsme jediný útvar v republice, který zajišťuje úkoly ve vztahu k diplomatickým zastupitelstvím cizích států. To znamená, že pokud k nám přijede člen diplomatické mise, který chce nebo potřebuje u nás držet zbraň, tak musí k nám. V neposlední řadě jsme kontaktní místo v rámci Evropské unie, které plní úkoly výměny

informací mezi evropskými zeměmi na našem úseku.

Jaký je váš pohled na soukromě držené zbraně?

Dlouhodobě ze statistiky vyplývá, že počet soukromě držených zbraní stoupá, v posledních letech velmi mírně, a počet držitelů zbrojních průkazů v posledních letech mírně klesá; počet zbraní na jednoho držitele tedy narůstá. Můj názor je ten, že vlastně v 90. letech byl ohromný boom, uvolnily se podmínky, restrikce držení zbraní odpadla, spousta lidí si to chtěla vyzkoušet. Samozřejmě tento boom časem opadl, a svědčí to o tom, že vznikla komunita lidí, kteří se o zbraně vážně zajímají, věnují se jim a tvoří stabilní okruh držitelů zbrojních průkazů. Nárůst počtu zbraní svědčí, že se tato komunita vybavuje zbraněmi, ale já bych na tom neviděl nic alarmujícího a špatného.

Ve statistice je zajímavé, že se snižuje počet zbraní kategorie B a narůstá počet zbraní kategorie C.

Určitou roli může hrát změna zákona, přeřazení některých druhů zbraní z kategorie B do C, například opakovacích kulovnic a malorážek s hlavní kratší než 600 mm. Řada lidí, kteří si před lety koupili zbraň, zjistila, že ji vlastně nepotřebují. Naproti tomu třeba myslivci se dovybavují novými zbraněmi.

Jak se díváte na takzvané zcivlněné vojenské zbraně, například samonabíjecí

verze Sa 58 a některé dovážené zbraně, třeba M16?

Já se na to musím dívat ze dvou pohledů. Jeden je pohled z hlediska zákona, který to prostě umožňuje, takže těžko k tomu mohu zaujmout jiný postoj. Jako policistovi se mi to moc nelíbí, protože pomínu-li nějaké sběratelské zájmy, fandy na konstrukci zbraní a podobné, tak je to ošemetná věc. Pokud s takovou zbraní začnete páchat trestnou činnost, tak ten, na kterého takovou zbraň namíříte, neví, jestli je to samonabíjecí verze nebo plně automatická zbraň.

V evidenci zbraní se objevují dost závažné chyby v názvosloví zbraní, v číslech zbraní a v rážích. Je zřejmé, že pracovníci na okresech neměli přehled o zbraních, nepoužívají platné názvosloví a řada z nich asi neví, jak funguje počítačová databáze.

Pro mne je toto trochu překvapení, protože třeba položky, které se týkají názvů zbraní, jsou v našem systému dělané číselníky, po zadání příslušného kódu by se měl vždy zaznamenat stejný název zbraně. Ten, kdo tam údaj vkládá, tak nemá možnost vlastní tvořivosti. Má možnost si vybrat z názvů, které v programu jsou k dispozici, a ty vložit do konkrétního záznamu. Ano, na začátku se třeba ráže 9 mm Luger dala zapsat třeba jako 9 mm, 9 mm Para a podobně, ale k tomu by již docházet nemělo. Co se týče chyb při zadání výrobního čísla, jsme přece jenom lidi, a tak nelze úplně vyloučit chybu, někdo se přehlédne nebo přepíše. Pak by mělo dojít ke komunikaci a jakmile to majitel zjistí, měl by chybu ohlásit. Všechno se dá řešit a opravit.

V poslední době se objevila v takzvaných nákupních povoleních doložka právní moci. Jenže, údajně na základě směrnic z policejního prezidia, většina okresů uvádí právní platnost druhý den

po vydání povolení. To může některým lidem způsobit dost velké problémy. Zbraň si v prodejně mohou koupit až druhý den a čekat na další úřední den, aby mohli zbraň zaregistrovat. Někdy to znamená najezdit několik desítek kilometrů navíc, brát si další volno v práci a podobné nepříjemnosti.

To je právní problém, který vychází z toho, jakým způsobem mají být počítány lhůty podle správního řádu. Právní moc rozhodnutí může nastat až den potom, co nastala událost, která ji určuje. My jsme to konzultovali i s odborem bezpečnostní politiky ministerstva a nenašli jsme možnost, jak to jinak řešit. Problém je v tom, že lhůty se počítají ve dnech. Jestliže se tedy žadatel jeden den vzdá odvolání a podepíše převzetí rozhodnutí, které je tím tedy nenapadnutelné, dobíhá ještě do půlnoci toho dne správní řízení a rozhodnutí nemůže nabýt právní moci v době, kdy správní řízení, i když formálně, ještě probíhá. Může vám to připadat jako obezlička, ale právně je to významná záležitost, která se nedá obejít.

Proč to tedy až do listopadu 2008 fungovalo bez problémů?

Ono to právě nefungovalo. To stanovisko jsme podávali na základě žádosti jednoho z inspektorátů, kde k problému došlo. A právě kdyby došlo k přezkoumávání události například soudem, tam by se došlo k tomu, že právní moc rozhodnutí nastala ještě v době, kdy běželo správní řízení, a to by mohlo mít závažné důsledky. Jako člověk chápu, že v praxi to činí problémy, ale jako právník musím uznat, že jiný výklad není možný.

Považujete soukromě držené zbraně za bezpečnostní riziko?

Určitě. Jinak by přece držení a nošení zbraní nevyžadovalo zvláštní právní úpravu. Já jsem policajt, takže je to možná profesní deformace, ale beru to tak, že nejde jenom o riziko, že držitel zbraň použije nezákonným způsobem, je to také o riziku ztráty, odcizení a následného zneužití zbraně, způsobení nehody, nešťastné náhody. Problematika obecného ohrožení ze strany zbraní je daleko širší než problematika páčání zločinu, tady jde o životy a zdraví dalších občanů.

Ale když si vezmete počty zbraní a počty držitelů zbraní a počty prokázaných trestných činů a případně i ztrát zbraní, nejčastěji se to srovnává s automobily, tam je poměr daleko horší, ale i když si vezmete jiné rizikové činnosti, tak držitelé zbraní patří k těm nejzodpovědnějším lidem.

Já neříkám, že nejsou zodpovědní, ale kde z tohoto argumentu vzít

jistotu, že pokud by regulace nebyla taková jaká je, že by stav byl stejný. Já si myslím, že ne. V okamžiku, kdy bychom umožnili komukoliv a za jakýchkoliv podmínek držet a používat zbraň, tak já se domnívám, že standard úrovně bezpečnosti, který je tady, by prostě nebyl.

Tady nejde o snižování nebo změkčování podmínek pro držení zbraní. Spíše jde o to změnit náhled na držitele zbraní jako na potenciální pachatele trestných činů.

Já jsem ale neřekl, že jediným hlediskem je riziko zneužití zbraně legálním držitelem ke spáchání trestného činu. Ale je tu riziko odcizení, ztráty a následného zneužití zbraně. Zbraň je prostě primárně určená k ublížení, případně zbavení života v tom svém prapůvodu. A je prostě jednodušší spáchat delikt, například loupežné přepadení, s pistolí než s klackem v ruce. Zbraň má dost velkou přesvědčovací hodnotu.

Jenže k páčání trestné činnosti máte odhadem asi tak z 99 % používány načerno držené zbraně.

Jak se to vezme. My vycházíme z faktů. Statistiky obsahují údaje například o tom, že jednak u deliktu byl zjištěn pachatel a byla zjištěna i zbraň. Ale pak máte spoustu deliktů, které jsou spáchány se zbraní, nebo s předmětem, který jako zbraň vypadal, a pachatel ani zbraň třeba nikdy zjištěni nejsou. Je spousta loupežných přepadení, nebezpečných vyhrožování a podobně, kde pachatel má v ruce zbraň nebo něco, co zbraň připomíná, a my se nikdy nedobere-me toho, jestli to zbraň byla a pokud ano, jestli byla legálně nebo nelegálně držena. Takových případů je poměrně hodně. Samozřejmě, problém je daleko širší. V některých případech nedojde k objasnění, a pokud je případ objasněný, musíme se spolehnout jenom na tvrzení pachatele, že ta zbraň prostě neexistuje, že se jí zbavil, zahodil, zničil, nebo nám to prostě neřekne. A ověření, jestli to byla nebo nebyla legálně držena zbraň, se udělat nedá.

V posledních letech počty zbraní a hlavně držitelů zbrojních průkazů stagnují a spíše klesají.

Počty zbraní narůstají, ale počty jejich držitelů mírně klesají. Je zřejmé, že došlo k určité stabilizaci v tomto oboru a někteří nadšenci z devadesátých let zjistili, že zbraň vlastně nepotřebují. Navíc se mění myšlení uživatelů zbraní. V devadesátých letech kupovali, co bylo, hlavně že to střelilo. Některé zbraně už dosloužily, některé nevyhovují dnešním podmínkám a zase se objevují nové a zajímavé věci. Ale už to není záležitost pár korun, cena moderní zbraně se počítá v desetitisících korun, a to už si každý důkladně rozmyslí, jestli chce tolik investovat.

Asi se nedá čekat, že by došlo k nějakým radikálním změnám v právní úpravě zbraní?

Ne, zatím nevidím žádný důvod.

Ing. Ivan CHLUDIL
Foto autor

Pověst praví, že se v těch místech cestou za dodáním spěšných zásilek do místa určení propadl poštovní vůz. Jisté je, že ve Zlatých Horách na Jesenicku mají specializovanými zájemci nadměrně a nadšeně vyhledávanou Poštovní štolu. Dnes ji spravuje soukromá firma a lze se v ní seznamovat s původními těžebními prostory ze 16. století – a potom se štolami, které dokladují, jak se kutání pod zemí technologicky postupně a neustále modernizovalo. Až do století 20., kdy tady důlní činnost definitivně skončila.

ZA VOLÁNÍM TAJEMNÉHO PODZEMÍ

Když do uvedené štolky po domluvě s provozovateli vstoupí návštěvníci, čeká je sice uvnitř pod zemským povrchem hodně plazení, dosti drápání se po stěnách někde více jinde méně příkrých i kluzkých, ale odměnou je vždycky nádherný zážitek.

Ze tmy proti vám ve světelných kuzelech z osobních svítilen vystupuje okouzlující modravé „máslo“. Různé měděné přísady a rozmanité železité kysličníky, které se tam z rudné podstaty vylučují, zabarvily stěny do úžasných tyrkysových tónů. Však se vážně uvažuje o zpřístupnění té podzemní krásy širší veřejnosti.

Pak jsou nesmírně poutavé jakékoliv bývalé břidlicové doly, protože těžbou břidlice, která se loupala ve velkých plochách, zůstaly pod zemí úchvatné megaprostory. Nenápadnou, víceméně malou dírkou tam proniknete náhle do prostoru objemného jako panelák. Chvilku se protahujete vlastně těsnými škvírami v materiálu a najednou jste ve tmě, kde není nic – jenom černý vzduch, obrovská bublina, prázdno. A každý sám se sebou.

Opravdu hodně působivé je rovněž prostředí Velké a Malé Ameriky na Berounsku. Když se tam člověk postaví do kamenného okna nad někdejší lomem, ihned na něj dýchne atmosféra dávných trampských ohniček a nekonečných kytarových koncertů. A pak si opět v absolutní tmě tmoucí – ve strašidelné Hagenově štolě – mohou tí odvážnější zazvonit na kolejnici.

Nemusejí přitom podstupovat žádné velké riziko, dobrým lidem stejnojmenný duch nejspíš nikdy neublíží...

Mladá úspěšná žena – mjr. Mgr. Lenka HADERKOVÁ, velitel služby Policie ČR

jesenického regionu – dokáže o poměrně unikátním koníčku vyprávět zapaleno a obsažně, takže nemáte během příjemného rozhovoru výraznější problém představit si atmosféru jejich návštěv pod zemskou slupkou.

Nejinak je tomu i s její dosavadní cestou do policejních služeb, stejně jako s realitou zatím odsloužených dvanácti „četnických“ let.

Holčička ze zahradní okrajové čtvrti Karviné měla být asi kluk, rozhodně to nebyla úplně typická malá slečna. Tatínek horník se vždycky zajímal o auta. Různě je vylepšoval, lakýrníckými pracemi se vydatně zabíral, a obě jeho dcery mu hodně asistovaly, odmalička posedávaly za volantem, šlapaly po brzdových pedálech. A taky musely vypomáhat na zahradě a v malém hospodářství.

Dostaly doma docela dril, přičichly ke kdečemu, od zabíjaček přes nejrůznější povinné letní polní brigády. Dnes se za tím ohlížejí vlastně i vděčně. Lence navíc stále zůstává sen o dobrém skleníku a práci s půdou. Pěstování kytek má jako další fyzický relax – účinný odpočinek od psychického záprahu, před časem řekneme u studia, později, až do současnosti se závažnými pracovními úkoly.

Na škole základní i na gymnáziu neměla vyhraněná přání, zkoušela od všeho trochu, klavír, sportovní kroužky, chůze po horách. Patřovala mezi premianty, proto se střídala s výpomocí spolužačky na vozíčku. Že by se zastávala slabších, bojovala za pořádek ve třídě si nevzpomíná. Snad – třeba ve středoškolském víceméně dívčím kolektivu – před dobře dvaceti lety dívka ani nevěděla, co to nějaká šikana je.

Ze všeobecného zaměření studijní i životní pozornosti vzešlo rozhodnutí studovat žurnalistiku. Přihlásila se ale zároveň na matematiku s fyzikou, na obchodní podnikatelskou fakultu

a kvůli radosti rodičům ještě na práva. Mezi novináře neprošla, dost to prý oplakala, už v roce 1991 chtěli od adeptů hodně hlubokou znalost cizího jazyka.

Na studium práva se ovšem dostala téměř s úsměvem. Musím je vystudovat, řekla si rázně, možná i s vyjádřením no, kruci, vždyť s nimi se dá potom dělat všechno!

Chvilí během vysoké školy uvažovala o specializaci na nemovitosti nebo na rozvody. Měsíční odborná praxe jí moc neučarovala, zato náborářka z policie dokázala padnout do noty.

Chtěla dělat něco trošku dobrodružného, něco aspoň trošku slušně placeného, příznává otevřeně, vždyť se musela o sebe kompletně starat sama – a o smysluplnosti toho poslání, o tom, že minila dělat něco, o čem cítí, že jí uvnitř zahřeje, ani nemluvě.

V roce 1996 nastoupila na městské policejní ředitelství v Brně – na Cejlu – do odboru kriminální služby.

Tenkrát nemusela vůbec projít uniformou, což se jí samozřejmě zamlouvalo. Dnes to ovšem ze své pozice nahlíží v jiném světle. I když nezměnila názor na to, že má-li člověk zvolenou práci rád, tak je jedno, jak v ní začíná. Protože s opravdovým vztahem k té které pracovní činnosti, jsme schopní v příslušné vodě brzy zdatně plavat.

Jeden den dostala do ruky hromádku lejster, nastuduj to, zněl befele, a druhý týden už řešila vlastní kriminální případy. Dva roky na hospodářské kriminálce byly zajímavé i vydařené, přesto se utvrdila v dojmu, že potřebuje být blíž k přírodě, že jí velké město k životu nevyhovuje. Přeshla na vyšetřovačku do Jeseníku, pokračovala v díle zejména kolem hospodář-

ské trestné činnosti, od roku 2002 se plynule ocitla pod křídly společné služby kriminální policie a vyšetřování.

Z brněnské éry patří k jejím pracovním vavřínům případ vyšetřování tunelu v místní stavební firmě, který posléze přerostl do souvislosti s velkou úplatkářskou aférou v Praze. V novém působišti detektivně pátrací úspěchy představuje – namátkou vybráno – i poněkud humorná kauza tzv. jesenické viagry. Jistý koumák podnikatel začal prodávat pod rádobou vlastním obchodním názvem léčivo, které nelze běžně nabízet k prodeji, se zaručeně povzbuzujícím efektem. Neprošlo mu to.

Pak po dvou letech stejný mistr přišel s dalším lukrativním trhákem, nabízel kšeft se vzácnými druhy želv a znovu narazil. Šlo tenkrát o jeden z prvních případů nelegálního obchodování s exotickými zvířaty v republice.

Jinou trefou byla akce s černou palinou. Docházela do ní celá vesnice a půlka okresu k tomu. Lence Haderkové se dostal do ruky zápisník provozovatele s pečlivými záznamy za posledních pět let výroby moku, o němž leckdo tvrdí, že je zcela zdravý, dokonce dezinfekční – bez zatěžování se nějakým živnostenským listem nebo odváděním daňových nezbytností. I státní zástupkyně pojala tehdy

provinění vskutku tvrdě – jen z obce padlo stíhání na nějakých 75 lidí.

Policistka, byť atraktivní, se tam hezky dlouho nesměla na návisi ani ukázat.

A nastal čas policejních reforem. V roce 2007 bylo v Jeseníku vypsané výběrové řízení na velitele pořádkové služby. Zdravě ambiciózní kapitánka z kriminálky se též přihlásila – s prostým odůvodněním: musíš to vyzkoušet, jinak uniformu od eráru nedostaneš. A zabodovala vrcholně.

Můj poslední rok, říká mj. Haderková, vydal tempově za pět předchozích let!

Vede zhruba 90 lidí, z toho sotva tři ženy, a skutečnou zkoušku ohněm pro ni – a její tým – mimo jiné představoval policejní pohyb u velké technoparty v Mikulovicích nedaleko Jeseníku vloni uprostřed léta. Akce trvala týden, byla nachystaná především pro zahraniční, francouzské a nizozemské, příznivce odpovídající hudby a policisté se u toho střídali ve dvanáctihodinových směnách.

Zasahující, sloužící strážci pořádku se až ukázkově nachdli pro řešení předpokládaných deliktů, obětavě si sondovali terén, což vedlo k tomu, že pachatele všech trestných činů zda-

nechtěli hned věřit, že to, co se v rámci reformy razí, není výmysl mladé – a ještě k tomu ženské – krve, která se chce vytáhnout, ale že to má zcela logické a zákonité důvody.

Jinými slovy velitelka trvá na vlastní již letité zásadě dodržování stejného metru na každého. A stejným metrem v práci je vždycky právě odvedená práce bez ohledu na to, jestli si tykáme, nebo jsme delší dobu kamarádi. Okamžité osobní trable se dají zohlednit, ale opíjet velení rohlíkem, nechat se nedejbože opakovaně nacytat na švestkách, to bez pardonu není možné...

Policistka Lenka Haderková popravdě nepatří mezi opravdové, amatérské speleology. Před objevováním přírodních krás různých jeskyní dává přednost návštěvám a zkoumání podzemních prostor vzniklých aktivitami člověka. Zajímá ji představa dlouholetého pracovního života lidí dobývajících rudy, uhlí, nerosty. Ale i budovatelů rozsáhlých pevnostních systémů s plánovaným, rovněž delším, pobytem obránců mimo sluneční světlo.

Chystá se proto k opakovanému „bádání“ nejen v našich příhraničních opevněních, ráda by například podrobněji „nastudovala“

řile a bezprostředně zjišťovali, zajišťovali a řešili. Mezi účastníky se točila spousta drog. Party byla sice mimo dědinu, ale příjezd k ní byl pouze skrz ní a nebylo tudíž možné připustit, tolerovat jízdu jediného řidiče pod drogovým ovlivněním bytovou zástavbou. Sloužilo se i v přesčasech, na něž nebyly prostředky. Velitelka odhazovala nad ránem tričko propocené pod neprodyšnými čerňáky a usnout dokázala naplno teprve za posledního jitra.

Kulturní podnik skončil bez výtržností, ruka zákona vyhmátla řadu dealerů omamných jedů. Vesnice děkovala policejnímu prezidentovi, jeho díky dorazily obratem zpět na jeseníckou policejní základnu.

A jak si mladá – uniformovaná – žena získává respekt podřízených?

Stručně vyjádřeno, s respektem nebyl problém, s většinou lidí ze služby spolupracovala jako vyšetřovatelka, takže ji znali. To je i není výhoda. Viděli, jak je tvrdá a náročná na práci všech lidí zúčastněných na jednotlivých úkolech. Že to dává i patričně najevo. Trochu horší to bylo – obzvláště u některých starších kolegů – se změnou uvažování v zajatých kolejkách,

Maginotovu obrannou linii ve scénérii Savojských Alp.

Zároveň ji fascinuje schopnost přírody zahlazovat stopy průmyslových zásahů do krajiny kolem nás – to, jak ještě nedávno živý kamenolom do několika málo let po uzavření splyne s přírodním okolím a pro nezavěšené „zmizí“, přestože „ozvěna“ těch aktivit zůstává...

Taky se – maminka Lenka – vedle služebních povinností nanejvýš zodpovědně po většinu vlastního volného času stará o čipernou, sedmiletou dceru Michalku. A tvrdí, že ji výhledově cíleně motivovat, natož nutit, k policejní profesi nebude.

Kdyby však malá fanynka koní a pejsků dospěla někdy k přesvědčení, že se nějakým způsobem přidá k těm, kteří mají za cíl mýtit zlo kolem nás, protože to někdo pořád musí dělat – to by na ní určitě byla pyšná!

Připravil Jaroslav KOPIC
Foto archív
Lenky HADERKOVÉ

Opatovice nad Labem, kdysi větší ves na silnici mezi Hradcem Králové a Pardubicemi, vstoupila do obecného povědomí hlavně poté, co tu v sedmdesátých letech postavili jednu z nejmohutnějších českých uhelných elektráren. Dva komíny mocně dýmají podnes, nicméně čas oponou přece jen trhnul: rozlehlé elektrárenské učňovské středisko, ležící elektrárenskému gigantu za plotem, začátkem let devadesátých zrušili, snad v bláhové naději, že řemeslníků nebude zapotřebí.

STĚHOVÁNÍ na obzoru

Před pár lety získalo areál ministerstvo vnitra ve stavu nemálo sešlém – a dnes je z něj po letitém mravenčím úsilí zařízení, jež jméno Opatovic z map energetiků přeneslo i na mapy policejní. Vyšší policejní škola z Pardubic, jež už léta bojovala s nedostatkem ubytovací kapacity i stísněnými prostory pro výuku, tu získala vytužené další pracoviště.

Zvenčí zatím budovy moc neprokokly, na fasády dojde nepochybně až na úplný konec rekonstrukce. Ale uvnitř oči přecházejí! Ne, žádný přepych, nýbrž přísná účelnost, moderní výbava učeben i dvoulůžkových pokojů na čtyřech ubytovacích blocích. Modernost a pohodlí, nikoli však rozchazovací luxus.

„Můžeme tu uložit jedno sto a osm studentů,“ říká při prohlídce ředitel školy plukovník Ing. Zdeněk Jedlička, Dipl. Mgmt. „Ne, že bychom neužili ještě víc lůžek, ale tohle bylo maximum, jež se dalo do pokojů vtěsnat, aniž bychom se museli uchýlovat k takovým věcem, jako jsou palandy. A také kapacita učeben ovšem vychází z počtu ubytovaných.“

Chodby i pokoje ubytoven jsou světlé a úhledné, velká okna a hodně prosklených ploch. Tak se stavělo v marnotratných letech sedmdesátých, kdy se zdálo, že energie bude nazbyt a laciná, takže vůbec první věc, kterou museli Pardubičtí v Opatovicích vyřešit, byl ekonomický audit: výměna oken za plastová a dobře izolující. Nákladná vstupní investice už teď nese plody: vytápění přijde podstatně levněji. Teplo navíc dodává do areálu zmíněná už elektrárna, jde vlastně o její odpadový produkt: ale tenhle „odpad“ se na skládky vyvážet nedá a rozhodně není zadarmo. Vytápění celého školního areálu řídí počítač, jenž má přesně zadané „noty“: během vyučování není nikdo na pokojích, proč v nich tedy topit? Stačí, když se teplo pustí hodinu předtím, než se studenti vrátí

Budoucí policejní pyrotechnici – zatím ještě ve školních škamkách...

...a jejich pomůcky, které jinde nenajdete

z přednášek. A naopak: proč vytápět učebny v noci, když stačí „zatořit“ v sedm, aby studenti i kantoři přišli do tepla?

Obdobně je vyřešeno i osvětlení společných prostor: rozsvěcí totiž pohybové čidlo. Budiž světlo, velí, kráčíte-li některou ze zdejších dlouhých chodeb, a pár kroků za vámi zhasíná. A úspory jsou opět velmi znát...

Rozlehlá a přes dvě podlaží vysoká vstupní hala s vrátnicí, kolem níž musí projít každý příchozí, vyhlíží vpravdě reprezentativně. Přímo z ní se vchází vlevo do přízemní budovy, kde jsou hezky za sebou srovnané společenské prostory: útulná klubovna, kde

po večerech funguje i bar s nebohatým, ale vítaným repertoárem, za ní je velmi příjemná jídelna (strava se do Opatovic dováží z pardubické školní kuchyně a tady se jen vydává), a velká posluchárna se stupňovitým uspořádáním sedadel a audiovizuálním zařízením té nejsoučasnější generace.

Vpravo od haly vedou dveře k budově patrové, jež v obou podlažích skrývá celou škálu učeben: dílem pro odborné předměty,

ale útočiště tu najdou třeba i jazykáři, psychologové a podobně. A docela na konci dlouhé přízemní chodby se v průčelí otvírají široké dveře velké zdejší tělocvičny; po většinu dne je v permanenci a studenti ji rádi využívají i po večerech.

„Opatovický areál využíváme jak k výuce posluchačů Vyšší policejní školy, tak k různým krátkodobým a střednědobým kurzům. Jmenujme třeba „kurz transakční analýzy“ či v poslední době zvláště specifické kurzy policejních pyrotechniků,“ říká ředitel Jedlička.

Jeden z nich právě probíhá na učebně: výuka teorie v tomto případě je vpravdě nezastupitelná, až později přijdou na řadu praktické lekce ve vojenských prostorech, na trhačí jámě... Netřeba zastírat, že odchody do civilu se projeví i v pyrotechnických profesích a že je třeba rychle doplnit stavy novými lidmi. Zájemců není jich málo, výběr v tomto směru je však podstatně přísnější než na běžné policejní funkce. A školení a výcvik policejního pyrotechnika je náročný, drahý a nestihne se za pár týdnů. Nedlouho před

naší návštěvou končilo základní policejní pyrotechnický kurs v Opatovicích dvacet adeptů, a když jsme tam přijeli, sedělo jich už na učebně dalších šestnáct. Kurs trvá zhruba tři měsíce, přičemž ovšem nejde o úplné začátečníky: všichni už mají za sebou kurz armádní. (Armáda a policie v tomhle ohledu velmi rozumně spolupracují, teorie se pro vojáky i policisty učí v Opatovicích, praktický výcvik pak probíhá v ústraní, v rozlehlém vojenském prostoru Libavá.)

„Práce vojenského pyrotechnika – tedy, pokud ji vykonává na českém území, ne v nějaké zahraniční misi – je poněkud snazší, než bývají úkoly naše,“ říká podplukovník Prokop, vedoucí pyrotechnického pracoviště pardubické VPŠ. „Většinou se totiž dostávají do kontaktu s profesionálně vyrobenými výbušninami, vědí, do čeho jdou a co mohou očekávat. Policejní pyrotechnik vstupuje do neznáma: nejhorší z hlediska zneškodnění jsou nástražné výbušné systémy, jež jsou výtvozem domácích kutilů. Mohou být značně nestabilní a reagovat na cokoli, navíc

technici mají sice nárok na chybu, ale nesmějí se jí dopustit. Jsou to studenti, ale pořád musí nosit v hlavě vědomí, že na jámě je už všechno naostro, doopravdy.“

● ● ●
Druhý školní rok paubické Vyšší policejní školy je v plném proudu, učí se ve třetím, druhém i prvním ročníku. Ti studijně nejstarší – síty postupných zkoušek jich prošlo patnáct – na jaře už obhájí absolventskou práci, vykonají absolventské zkoušky a získají absolutorium. Druhý ročník je podstatně početnější, čítá osmdesát tři studentů.

„Ale i oni už mají leccos za sebou a předpokládám, že už studium nevzdají,“ říká ředitel.

Prvnáku je čtyřicet, studují ve dvou skupinách. Vzhledem k tomu, že možnost vyššího studia od letoška už nabízí pět Vyšších policejních škol, prvotní přetlak zájemců se podařilo zvládnout a vše se už odehrává bez nervozity.

Plně stabilizován zůstal i pedagogický sbor, jen jazykářů, respektive jazykářek přibýlo.

„V loňském školním roce jsme zavedli jako volitelný předmět i ruštinu, zájem je značný, dokonce natolik, že pro letošní prvňáky jsme ji nabídnout nemohli,“ říká ředitel Jedlička.

„Naše ruštinářky mají zcela vyčerpaný úvazek ve druhém a třetím ročníku, takže pro letošek si nováčci volili jen mezi angličtinou a němčinou. Ale až skončí na jaře třetíáci, poněkud se nám uvolní.“

Většina studentů přitom musí s ruštinou začínat od nuly, neboť ze základního i středního školství víceméně vymizela: snad se bláhově domnívají – ostatně jako celé generace jejich předchůdců – že ruština coby slovanský jazyk se dá zvládnout přece jen snáz. Záhy shledávají, že opak je pravdou...

● ● ●
Vyšší policejní školu v Pardubicích, respektive její pedagogy a ostatní zaměstnance, ale vlastně i studenty, čeká ovšem v nejbližší době další prubířská zkouška pevných nervů: bude se totiž postupně stěhovat.

Věc se má tak: v souvislosti se vznikem policejních krajských správ i tam, kde dosud scházely, vznikne Krajské ředitelství i v Pardubicích. A po zvážení několika možností padlo rozhodnutí, že pro ně bude kapacitně nevhodnější dosavadní školní areál: do konce roku 2011 (termín jen jednoznačně určen zákonem o Policii) už musí fungovat! Škola se tím pádem má přesunout do objektu zhruba půl kilometru vzdáleného, do bývalých kasáren, jež se armáda uvolila předat vnitru. Přičemž některé dosavadní kasárenské budovy jsou zachovalé a lze je po nevelké úpravě k výuce využít, další se zřejmě budou muset postavit „na zelené louce“.

„Už napřesrok nás čeká hodně práce, musí začít předprojektová příprava, žádost o územní rozhodnutí a zahájení přípravy projektové,“ vypočítává ředitel Zdeněk Jedlička věcně. „A pak výběr stavebních firem a stavba sama.“

Co si tedy v malém vyzkoušeli v Opatovicích, to si teď zopakují ve velkém. A když teď člověk vidí, terak opatovický areál povstal z trosek, věří i v novou školu v Pardubicích.

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK

Vytápění opatovického areálu se ovládá z vrátnice počítačem

Ředitel pardubické VPŠ Zdeněk Jedlička

V opatovickém areálu nechybí ani klub pro studenty... ani jednací síň pro významné návštěvy

bývají plně zlomyslných chytáků.“

I proto je cílem pyrotechnického pracoviště z Pardubic, aby se frekventanti při školení naučili tak trochu myslet jako potenciální pachatel. A s hlavou plnou záludností si pak vymysleli a zhotovili vlastní výbušný nástražný systém – a sami ho taky na pyrotechnické jámě zlikvidovali.

„To by měla být už brzy jakási závěrečná, mistrovská práce našeho kurzu,“ říká podplukovník Prokop.

Kupodivu, mnoho „zběhů“ prý tu nemívají, i když vlastně teprve tady člověku pořádně dochází, do čeho se hodlá pustit. V posledním kurzu se rozloučil zatím jen jediný: a učinil tak hned na samém začátku, takže ztráta není velká.

„Ona je to práce vyčerpávající psychicky i fyzicky a náš kurz je jen její reálnou předehrou,“ usmívá se podplukovník Prokop. „I pyro-

Šamanova pomsta

VĚNCESLAVA DEZORTOVÁ

Na chirurgickém oddělení písecké nemocnice zavládlo zděšení. Setkání se smrtí není pro zdejší osazenstvo šokující, ostatně jako v každé nemocnici, ale co se stalo teď, je pořádně zaskočilo. Bylo ráno, měla začít vizita, ale chyběl doktor Malina. „Kde je?“ nevrle se zeptal primář Coufal vrchní sestry Málkové, stálice chirurgického oddělení, která tu pracovala dobrých dvacet let.

„Nevím, už jsem se dívala na rozpis služeb. Žádná změna není napsaná. Určitě musí přijít. Asi ho cestou něco mimořádně zdrželo. Vždyť on je vždycky dochvilný.“

„Zavolejte ho na mobil, ať víme, kde je, a nebudem se zdržovat. Máme dnes moc práce. Operace nepočkají.“

„Už jsem se o to pokoušela, ale nebere to. Volala jsem i na pevnou linku domů a nic,“ špitla vrchní sestra.

Vtom zazvonil telefon. „To bude on,“ s velkou jistotou prohlásila a zvedla sluchátko. Záporně zavrtěla hlavou a pravila: „Ředitel nemocnice. Chce s vámi mluvit, pane primáři.“

Celý tým připravený k vizitě se zvědavě otočil k šéfovi. Nebylo obvyklé, aby hned po ránu, v době vizity, volal ředitel. Úryvek rozhovoru všechny ohromil.

„Cože?“ vykřikl primář. „On je mrtvý?... Dokonce ho někdo zastřelil?... To snad není možný!.... A proč?... Nevíte.... Kdy se to stalo?... Je znám pachatel?... Za chvíli tu máme policii. Dobře, co se dá dělat. Nevím, jestli se od nás něco dovědí.... Ano, zůstane to jen mezi osobně. Pacienti se nesmí nic dovědět. Samozřejmě. Rozumím. Nebojte se, nevznikne panika. Umíme mlčet. Na shledanou.“ Primář zavěsil sluchátko a rozhlédl se po užaslém publiku lékařů a sester.

„Slyšeli jste to?“ konstatoval, jakoby si myslel, že všichni měli hlasitý odposlech.

„Promiňte, pane primáři. To byla řeč o doktoru Malinovi?“ zeptala se vrchní sestra Málková.

„Ano. Bohužel. Včera večer ho někdo zastřelil. Na parkovišti u supermarketu.“

„Našeho doktora? Na parkovišti? Kdo to mohl udělat?“

„Neví se, ale jako podezřelá byla zatčena jeho žena.“

„Ne, to není možné, taková slušná žena,“ poznamenala vrchní sestra za souhlasného přikyvování všech kolem.

„Brzy se dovíme víc. Za chvíli tu máme kriminálku. Pacientům ani slovo. Za to mi ručíte vlastní hlavou. Všichni. Je vám to

jasné?... Nemůžu se z toho vzpamatovat, ale teď pojdte rychle na tu vizitu, ať ji máme za sebou. Pak nás zdrží policajti. Myslím, že dnešní operace budeme muset přesunout. Co všechno se děje už i v našem krásném městě, to je neuvěřitelné. Střílet po skvělém chirurgovi! Vůbec to nechápu. Podle mě byl nekonfliktní člověk. Něco se mi sice doneslo o rozvodu, ale to snad není důvod k vraždě?“ Primář si tahle slova brblal spíše pro sebe. Zavrtěl nechápavě hlavou a v čele svého šokovaného sboru vešel na lůžkové oddělení.

Kriminalista Pavel Novotný si po cestě do nemocnice probíral všechny zjištěné informace. Doktor Malina jel se svojí ženou navečer do supermarketu. Nechali auto na parkovišti, nakoupili a vrátili se s plným vozíkem. Při ukládání věcí do auta si paní Malinová vzpomněla, že zapomněla koupit mléko. Šla vrátit vozík a současně znovu prošla samoobsluhou kvůli dodatečnému nákupu. Manžel zatím čekal v autě. Když se vrátila, uviděla ho nepřírozně zhrouteného na volantu. Nejprve si myslela, že se mu udělalo špatně. Oběhla auto, otevřela zpola zavřené dveře u řidiče a uviděla krvavou ránu na manželově levém spánku. Leknutím couvla a nohou zavadila o něco tvrdého. Bylo šero, takže na první pohled nerozeznala, co tam leží. Shýbla se, vzala předmět do ruky a nevěřícně koukala na pistoli. V tu chvíli přišli k vedle zaparkovanému vozu starší manželé, kteří rovněž nakupovali. Když uviděli ženu s pistolí v ruce, začali křičet. Seběhl se dav lidí a někdo zavolal záchranku a taky policii. Tolik z bezprostřední výpovědi paní Malinové.

Bylo to snad jinak? Těžko říci. Zatím se nenašel žádný svědek, který by celý incident viděl. Na pistoli jsou otisky pouze jedny. Její. Také lidi na parkovišti ji označili za pachatelku, protože měla v ruce vražednou zbraň a nikdo jiný poblíž nebyl.

V domě, kde bydleli, sousedi vypověděli, že manželé Malinovi se občas hádali a taky prý se mluvilo o rozvodu. Paní Malinová k tomu uvedla, že opravdu na rozdíl pomýšlela, protože nesnášela věčnou samotu. Manžel bral své povolání velice zodpovědně a nejraději by v nemocnici i bydlel. Seznámila se s jiným mužem a chtěla se dát rozvést. Nelíbilo se mu to. Začali se hádat. „To přece není důvod, abych ho zastřelila,“ bránila se zoufalá vdova. „Asi jsem tu pistoli neměla zvedat, ale byla jsem v tu chvíli úplně mimo. Vůbec jsem nevěděla, co dělám. Vždyť já ani neumím střílet. V životě jsem takovou zbraň neměla v ruce. Až na tom parkovišti. Věřte mi.“

Znělo to logicky, ale doktor Malina byl mrtvý. Kdo tedy střílel? Chvilí se uvažovalo o sebevraždě, jenže jako pravák by se asi střílel do pravého spánku. Copak se na tak velkém parkovišti nenajde někdo, kdo by si všimnul nějaké podezřelé osoby? Ne, zatím se nikdo nenašel.

Kriminalista Novotný zatím dorazil do nemocnice. Ve vracíci už na něho čekal zřízenec a odvedl ho rovnou na chirurgické oddělení. Výslechy jednotlivých zaměstnanců nevedly k žádným záhytným bodům. Čtyřicetiletý doktor Malina měl vcelku dobrou pověst. Byl pracovitý, málomluvný, velmi zodpovědný, takže případný konflikt s někým měl jen tehdy, když nebyly splněny jeho lékařské příkazy. O žádných avantýrách se sestřičkami nebo pacientkami v jeho případě nebyla řeč. Všichni znali i jeho ženu, úřednici na městském úřadu, která se jim zdála solidní, trochu zakříknutá, jinak naprosto „normální“,

žádná hysterka. Všichni z nemocničního personálu tvrdili, že si ji nedovedou představit jako vražedkyni. Pokud ano, proč by si k ukončení manželského svazku vybrala zrovna veřejné parkoviště? Navíc, po společném nákupu.

Novotný a jeho parták Libor Cmíral probírali všechny výpovědi a fakta. Co z nich vyplývalo? Buď vraždila jeho žena a vše na první pohled svědčilo proti ní. Nebo šlo o rafinovanou sebevraždu. Zda se opravdu mohl zastřelit sám, to prokáže expertiza při pitvě. Další možností je pomsta někoho, kdo doktora tajně pozoroval a využil vhodné příležitosti. Pak setřel otisky, pistoli pohodil k vozu a počítal s tím, že podezření padne na manželku nebo někoho, kdo vezme zbraň do ruky. Novotný nevyločoval ještě jednu možnost. Mohl se stát nahodilou obětí, protože si ho vrah s někým spletl. Všechno byly domněnky, bez motívu. A hlavně, chyběl pachatel.

Paní Tuháčková vlekla dvě velké nákupní tašky s potravinami a v duchu se zlobila na svoji rodinu. Všichni rádi jedí, ale nakoupit nebo umýt nádobí, k tomu už se nikdo nemá. Dospěla s taškami k výtahu paneláku, zmáčkla puntík a čekala až se staříček výtah přikolébá. Když s poskokem přistál, otevřela dveře a chtěla vstoupit. Nebylo to jen tak, prodrat se úzkými dveřmi s narvanými taškami. Málem už byla uvnitř, když si všimla něčeho hrůzného.

Na zemi ve výtahu ležela žena. Evidentně mrtvá. Její široce rozevřené skelné oči zíraly právě na ni. Leknutím zaječela, upustila tašky a skácela se jako podřátá. Nezvyklý zvuk upoutal obyvatele přízemního bytu, starého Fouska. Otevřel dveře, aby zjistil, co se na chodbě děje. Strašná podívaná ve výtahu ho inspirovala k jedinému. Utíkal k domovním dveřím a zběsile začal máčkat zvonky všech obyvatel paneláku.

Když přijeli policisté, měli dojem, že se na sídlišti koná tábor lidu. Špatné zprávy se šíří velmi rychle. Vzkřísit paní Tuháčkovou z mdloby nebyl problém, ale druhá žena byla opravdu mrtvá. Červený proužek kolem krku napovídal, že byla uskrce-na něčím tenkým, zřejmě drátem. Obyvatelé domu v ní poznali svoji sousedku. Tichou, nenápadnou paní bydlící ve čtvrtém poschodí. Žila sama. Že by loupežná vražda?

Cmíral vpadal do kanceláře Novotného a rovnou na něho vyhrknul: „Víš, co to bylo za ženu v tom výtahu?“

Novotný přikývnul a tiše pravil: „Vím. Právě mi to volali. Vrchní sestra z chirurgického oddělení Anna Málková. Ještě včera jsem s ní mluvil o Malinovi.“

„Co z toho vyzvojuješ?“

„Oba případy spolu určitě souvisejí. Myslím si, že paní Malinovou můžeme pustit z vazby. Teď už nejde o náhodu nebo sebevraždu. Rodinnou krizi u Malinů taky můžeme vyloučit jako příčinu smrti. Vrah musí souviset s chirurgickým oddělením.“

Vždyť Málková nebyla okradena. Tak o co šlo? Buď je to někdo přímo z oddělení, nějaký zneužívaný doktor Cvach, kterého propustili pro neschopnost, nebo bývalý pacient, případně jeho příbuzný.“

„Jak to myslíš?“

„Jednoduše. Všechny operace nebývají úspěšné. Co když se někdo nesmířil s trvalými následky nebo se smrtí svého nejbližšího. Může se domnívat, že na oddělení nevěnovali pacientovi dostatečnou pozornost, tak se jim za to teď mstí.“

„Zní to drsně, ale možné je všechno.“

„Začal bych tím, že se soustředím na všechna úmrtí nebo těžké případy, které na oddělení v posledních letech měli,“ ukončil debatu s partákem Novotný.

Vzal auto a znovu odjel do nemocnice. Věděl, že nálada tu bude pod bodem mrazu. Nemýlil se. Nejistota a strach byly znát na každém kroku. Přitom se všichni drželi, aby zachovali klid před pacienty. Uzavřít chirurgické oddělení prostě nebylo možné.

Novotný požádal primáře Coufala, aby mu někoho přidělil, kdo s ním projde karty všech pacientů. Usoudil, že by mohlo stačit období posledních dvou let. Primář mu vyhradil sympatickou sestru Zitu Blažkovou, také zkušenou pracovníci zdejšího oddělení. Hodně případů znala. Pacienti ji měli rádi a ona se s nimi ochotně bavila. Věděla, že pobyt v nemocnici může být stresující, zejména v souvislosti s náročnou operací, a vlídné slovo dovede potěšit. Primář si občas dělal legraci, že za starých časů by z ní byla perfektní, obětavá jeptiška.

Byla sobota večer. Svobodovi šli do kina. Milanovi se moc nechtělo. Vždyť přes týden pracoval v Praze a když přijel na víkend do Písku, chtěl si užít volna a své ženy Zdenky. Jenže dnes v místním kině hráli nového Ramba. Zdenička měla ráda akční filmy a Stallone v roli Ramba byl pro ni idol. Teď by to snad nepřežila, kdyby neviděla nový film, kde se Stallone ke svému hrdinovi po letech vrátil. Co měl Milan dělat. Být sám doma a nechat našťavanou manželku jít samotnou do kina? Ne, „obětoval se“. V kině sice dvakrát usnul, takže Zdenka do něho mohutně dlobala, ale splnil jí přání. Byl rád, když film skončil. Těšil se na domácí idylku. Otevře si lahvinku vína, uvelebí se v křesle a třeba najde v televizi něco zajímavého na koukání.

Kino bylo vyprodané, takže vycházeli ven v davu. Milan najednou ucítil ostré bodnutí v pravé noze, až se mu podlomila kolena. Padnul na manželku, která šla před ním. Ta se s leknutím obrátila. Když viděla, že Milan klesá na zem, chtěla ho zachytit, ale nepodařilo se jí to. V mžiku ležel na holé zemi před kinem ve velkých křečích. Dav lidí se rychle rozestoupil, až někoho napadlo zavolat vedoucího kina. S pomocí dvou mužů odnesli Milana na pohovku do kanceláře.

Záchranka přijela během deseti minut, ale marně. Lékař konstatoval, že tady už je

 zbytečný. Veškerá snaha o oživení byla neúspěšná.

Informace o náhlé smrti muže v kině se pochopitelně ihned donesla na kriminálku. Následovala alarmující zpráva patologa, že nejde o přirozené úmrtí v důsledku třeba infarktu, ale důvodem je otrava. Na pravém stehně doktor objevil vpich injekční jehlou, kterou se do těla dostal prudký jed. Jaký? Žádná osvědčená metoda na jeho identifikaci nefungovala. Zkušený patolog nerad připustil fakt, že neví. Vzpomněl si na jeden článek o africkém šamanovi, který byl ve svém kmeni obávaným vládcem nad životem a smrtí používáním zvláštního jedu. Sám si ho míchal, nikdo neznal složení. Při určité koncentraci prý dovedl vyléčit nejrůznější nemoci, zato v jiném poměru byl prudce jedovatý. Působil téměř okamžitě. Podle popsanych příznaků měl písecký patolog dojem, že nějaká obdoba jedu byla použita v případě Milana Svobody.

Nad Novotným a Cmíralem se stahovaly mraky ze strany nadřizovaných a také pod tlakem veřejnosti a médií. Vždyť během několika dnů se v Písku objevily tři vraždy. Po pachateli nebo pachatelích nezůstala ani stopa. Vyšetřovatelé zatím beznadějně tápali.

„Myslíš, že smrt Svobody souvisí s naším „chirurgovým“ vrahem?“ zeptal se Cmíral Novotného, když rozebírali neobvyklou příčinu úmrtí.

„Ani bych se nedivil, kdyby tomu tak bylo. Mimochodem, víš, že Svoboda byl taky doktor? Naštěstí ne z místní nemocnice, ale pracoval v Praze.“

Jejich „optimismus“ v tomto směru netrval dlouho. Výslech paní Svobodové je ohromil. Její manžel sice působil v Praze, ale teprve dva roky. Předtím byl chirurgem v písecké nemocnici, na stejném oddělení, kde už zaznamenali dva mrtvé!!

Novotný byl zoufalý. Začal uvažovat o výpovědi a o své neschopnosti. Naproti tomu na chirurgickém oddělení v nemocnici vládl oprávněný strach a výpověď už dali dva lidé. Ostatní cynicky říkali, že jim to stejně nepomůže, jestli je má vrah na seznamu. Najde si je všude. Místní psychiatr byl v obležení, akorát nevěděl, jak má své kolegy utěšovat.

U Novotného na kriminálce zazvonil telefon. Ozval se v něm ustrašený hlas: „Tady sestra Zita Blažková. Slyšela jsem o tom jedu. Já asi vím, kdo je vrah. Bojím

se vyjít z domu. Byla jsem taky u toho. Možná jsem na řadě teď já...“

„Zito! Nikam nechoďte, přijedu hned k vám,“ zvolal kriminalista, pokynul Cmíralovi, aby šel s ním a už se oba hnali po schodech k autu. Jen aby přijeli včas. Snad jí vrah neodposlouchává hovory, báli se.

Stále usměvavá sestřička Zita, jak ji znali vyšetřovatelé z nemocnice, byla bledá jako stěna a třásla se na celém těle, když jim opatrně otevírala dveře svého bytu.

„Co se stalo, povídejte,“ vybídl ji oba naráz.

„Už je tomu víc než dva roky, proto jsme na něj při prohledávání případů zatím nenarazili,“ spustila. „Jde o pana Zacha. Františka Zacha, starého pána. Ležel u nás na chirurgii. Hrozilo mu ochrnutí nohou, pokud okamžitě nepůjde na operaci páteře. Prováděli ji doktoři Malina a Svoboda, také u toho byla vrchní sestra Málková. Já jsem ho ošetřovala potom na jipce.“

Zita se zachvěla hrůzou a pokračovala: „Operace nevyšla podle předpokladu. Pan Zach ochrnul na dolní polovinu těla. Všichni jsme doufali, že časem se jeho stav zlepší. Já si s ním často povídala. Vyprávěl mi, že jeho syn působí jako misionář v Africe. Posílal otcí dopisy, kde popisoval život mezi primitivními kmeny. Také o tom psal do jednoho časopisu. Pan Zach mi ukazoval články a vzpomínám si, že v jednom psal o šamanovi, který zná tajemství jedu, jímž dovede léčit i usmrctvat. Když teď patolog mluvil o neznámém jedu, kterým byl otráven doktor Svoboda, vzpomněla jsem si na to. Myslím, že jeho syn se vrátil z Afriky a když zjistil, jak na tom otec je, začal se nám mstít. Pan Zach totiž zůstal ochrnutý natrvalo a je na vozíku.“

Zita si povzddechla a jen dodala: „Vlastně ani nevím, jestli ještě žije. Už jsem o něm dlouho neslyšela. Třeba s ním a jeho synem vraždy ani nesouvisí. Já nevím. Jen jsem si na to vzpomněla, tak jsem vám to chtěla říct. Hrozně se bojím.“

Novotný začal jednat okamžitě. Tuhle horkou stopu nechtěl nechat vyhasnout. Sestřičce Zitě nechal přidělit osobní ochranu, zjistil si, kde Zachovi bydlí, požádal o povolení k domácí prohlídce a také o ozbrojený doprovod. S Cmíralem a dalšími policisty se vydali na zjištěnou adresu. Zachovi bydleli až na okraji Písku, na samotě. Jejich dům působil jako zapomenuté stavení z devatenáctého století. U zahradní branky nebyl zvonek, takže Novotný i Cmíral vešli do zahrady, pak k domu. Zaklepalí na dveře a vzalí za kliku. Nebylo zamčeno. Ocitli se v prostoré kuchyni s kachlovými kamny. Uprostřed stál stůl, kde právě obědvali dva staří lidé. Prostředí bylo pro tři. Muž seděl v invalidním vozíku. Nepochybně šlo o Františka Zacha. Oba kriminalisté se v rychlosti představili a uvedli, že shánějí jejich syna.

„Proč? Něco provedl?“ ustrašeně se zeptala paní Zachová. „Jeníček bude asi v kůlně nebo na zahradě. Pořád se nemůže smířit s civilizací. Má rád přírodu. Domů chodí jen na jídlo.“

Kriminalisté vyrazili ven, obešli dům a ocitli se ve velké zahradě. Na jejím konci uviděli ohniček, jaký si dělají zálesáci. Nad ním visel kotlík, z kterého se kouřilo a před ním byl muž ve zvláštním postoji. Seděl vzpřímeně jako s pravítkem v zádech na zkřížených nohou přímo na zemi, hlavu měl vztyčenou k obloze a obě ruce zdvižené nad kotlíkem.

„Dobrý den. Jste Jan Zach? My jsme z kriminální policie a chceme se vás na něco zeptat,“ slušně pronesl Novotný.

Muž seděl dál v nezměněné poloze jako sfinga. Zdálo se, že nevnímá. Novotný přidal na hlase a pronesl razantnější větu, ačkoliv pro ni neměl žádný důkaz: „Jste podezřelý z vraždy tří lidí.“

Oba kriminalisté ho bedlivě pozorovali, připraveni na to, kdyby začal utíkat nebo odněkud vytáhl zbraň. Také čekali, že se může začít vymlouvat a vraždy popírat. Jeho odpověď je zaskočila: „Měli být čtyři.“

„Jak to myslíte?“ nevěřicně se zeptal Novotný.

„Čtvrtý primář Coufal mi vyklouzl,“ opět velmi potichu pronesl muž a dál seděl na zkřížených nohou, s rukama nad kotlíkem a díval se vzhůru do nebes.

„Proč jste vraždil a ještě k tomu lidi, kteří pomáhají druhým?“

„Nepomáhají. Podívejte se na mého otce. Zničili ho. Abych před nimi zachránil další pacienty, musel jsem je zastavit. Teď budu léčit já. Já jsem šaman bledých tváří! Přítel afrického šamana, který mi prozradil svá tajemství! Bez řezání a operace vyléčím svého otce, pak ostatní. Jen co dokončím výrobu zázračného léku, elixíru života a smrti.“

Novotný chtěl k němu popojít, ale sotva se pohnul, Zach zařval: „Nepřibližujte se! Jestli vkročíte do mého kruhu, narušíte sílu démonů a elixír ztratí svoji čarovnou moc. Démoni se obrátí proti vám. Zemřete!“

Oba kriminalisté se na sebe podívali, ale nemínili podléhat nějaké sugesci „šamana bledých tváří“. Novotný se obrátil a pokynul policistům, kteří se pomalu přiblížili. „Zatkněte ho, ale dejte pozor, ať přitom nepřevrátíte kotlík s elixírem života a smrti.“

Policisté se vrhli na vzpouzejícího se muže, který svolával všechny demony a temné síly světa, leč marně. Žádný mu nepomohl.

„Škoda zmravených životů takovým cvokem,“ povzddechl si Cmíral a dodal: „Co s tím elixírem chceš dělat? Změníš povolání? Staneš se šamanem?“

„To tak. Předám ho patologovi, ať si s ním dělá, co chce. Určitě ho bude zajímat.“

„Představ si, až nám začne oživovat mrtvoly,“ s pousmáním poznamenal Cmíral.

„Pak se postarám o okamžitě propuštění Jana Zacha,“ ušklíbl se Novotný „a začnu věřit na zázraky. Musíme poděkovat Zitě. Kež by bylo v nemocnicích víc tak milých a všímavých sestřiček. Pozvu ji na večeři.“

„Ale, ale, ale...“ Teď už se doopravdy smál Cmíral.

Ilustrace Kristina POKORNÁ

EXTÁZE na hranici bolesti a hrůzy

Letní nedělní odpoledne, před čtrnáctou hodinou může nejedna rodina směřovat na kávu k babičce, na prázdninový poznávací výlet do města. Cesty jsou rovna suché, i obloha je vymetená, na holých úsecích odnikud nijak zrádně – poryvově – nefučí. A přesto se může stát – na Ústeckoorlicku, na silnici od Pardubic směrem na Olomouc u obce Šedivec, stalo se! – že na přehledném úseku vozovky najednou velká dodávka Volkswagen LT 35 s přívěsným vozíkem zn. Paragon plynule, v nemalé rychlosti vybočí do protisměru a sjede přes levou krajnici do lesa – a neodvratně udeří čelní stranou vozidla do kmene listnatého stromu...

Trojčlenná posádka v ten okamžik uvnitř vozu pospávala – včetně devatenáctiletého muže za volantem. Náraz byl ošklivý, demoloval předek skříňového auta, které vrátil napříč na silnici, katapultoval bedny se stolním fotbalovým z korbý přívěsu. Zablockoval víceméně celou šířku přímého komunikačního tahu.

A následky dopravní nehody většího „skříňového“ osobáku – naštěstí bez účasti jiného motorového vozidla – byly devastující, u řidiče a mladíka ležícího na zadních sedadlech hraničily se smrtí. Oba zůstali uvnitř pomuchlaného auta zaklíněni. Třetí

mladý muž se z obvykle smrtelného místa předního spolujezdce dostal s nejlehčí újmou na zdraví (tržné ranky na pravém lokti a na levé tváři) - vylezl oknem bočních posuvných dveří.

V tu chvíli u havárky zastavil cyklista, který měl mobil, a okamžitě volal pro pomoc. Dva lidi jsou v bezvědomí, neumíme je dostat z autáku, řidičovi teče krev z pusy, trochu chrchlá. Vzápětí přijíždí několik sanitek, hasiči a policisté. Pomoc byla rychlá a kvalifikovaná. Přiletěl lékařský vrtulník, dva těžce poraněné muže rozvezl na traumatologii v Pardubicích a v Olomouci.

Hned při prvním obhlédnutí zdemolovaného vozidla některý ze zasahujících policistů – příkladně pečlivý a všímavý – zaregistroval několik prášků rozsypaných po podla-

ze. Vedle boje o život měl proto ošetřující nemocniční personál, zejména u řidiče, na žádost Policie ČR odebrat vzorky krve a moči k „hlubší“ odborné analýze.

Následné vyšetřování ukázalo, že mladenci byli od pátečního večera po celou sobotu na pardubické akci Summer of love, kde pronajímali zájemcům stolní fotbalky. Konzumovat alkohol, nebo cokoliv jinak podezřelého, u řidiče kamarádi neviděli. K průběhu neštěstí na zpáteční cestě domů na Moravu nebyl nikdo schopen vypovídat. Šofér, který strávil tři dny v umělém spánku, si nevzpomínal ani na detailnější okolnosti „pracovního“ pobytu na zábavě mladých v Pardubicích. Netušil, jak se mu do těla mohly dostat drogy.

Nicméně znalecký – toxikologický – posudek vypovídal nezvratně:

Zhruba dvě hodiny po těžké autonehodě se u něj prokázala přítomnost MDMA („extáze“) v koncentraci 251 ng/ml a kyseliny tetrahydrokannabinolkarboxylové (účinné psychoaktivní látky konopí – marihuany) v množství 14 ng/ml. Přítom MDMA v krvi řidiče, a to v jakékoliv dávce, není slučitelná s bezpečným ovládním motorového vozidla v podmínkách silničního provozu (při odeznívání „nabuzovacího“ drogového účinku dochází k poklesu výkonu, doprovázenému tělesným vyčerpáním, únavou, sníženou schopností soustředění).

Jasný viník bouračky vedle vlastních ošklivých zranění způsobil mladému parťákově těžký otřes mozku (nitrolební pohmož-

dění čelní krajiny mozku oboustranně, pouřazově krvácivě zhmožděná ložiska otoku čelní krajiny mozku), zlomeninu zápěstí, četné pohmožděny rukou a nohou, doprovázené bolestivostí, ztrátami paměti – a trvalé následky nelze vyloučit.

Okresní soud v Ústí nad Orlicí pachatele potrestal odnětím svobody v trvání dvaadvaceti měsíců s podmíněným odkladem na tři roky. Řidič, který stačil v sotva jednoleté praxi odřídit zhruba 40 000 km, nesmí usednout za volant po dobu čtyř let.

Případ se – jak zřejmo – naštěstí nezařvil nejčernějším koncem. Přesto jej redakce zařazuje mezi mementa rubriky. Drogové ohrožení provozu na silnicích se v poslední době stále více „zahušťuje“ ...

/ki/

Foto archiv P ČR

Beránek a beránek

Uprímně řečeno, až do onoho nepěkného jarního dne nikoho ve vsi nenapadlo, že by zkratka přes les a kolem železničního náspu, kudy si děcka navykla chodit ráno do školy a odpoledne ovšem nazpátek, mohla být nebezpečná. Pravda, ono se dalo jít i po silnici, asfaltové okresce, jenže na té se zase poslední dobou zvýšil provoz. A navíc se klikatila a klikatila a cesta po ní byla tím pádem o víc než kilometr delší. A když člověk spěchá, aby dorazil ještě před zvoněním, dlouho nerozvažuje.

Jen v zimě, když bylo sněhu po pás a stezka přes les pochopitelně zavátá, chodily děti z Malešovic disciplinovaně po silnici, hezky vlevo a při krajnici, aby je nesmetl nákladák či autobus. Osobních aut tehdy, v půli let sedmdesátých, ještě moc nejezdilo, zvláště ve všední dny. Ale ne že by žádná nebyla, to zase ano: škodovky, wartburgy, trabanty, žigulíky, občas nějaký renault, fiat, Simca Arronde či Elysée anebo Ford Anglia nebo dokonce Cortina. Kluci je znali jak když bičem práská a někteří je dokázali rozlišit už zdaleka, podle zvuku motoru...

Ale kde teď byla zima se svými závějeji? Začal už květen, i když znát to moc nebylo, pořád hodně přišlo a studeně protivně fíčelo. A tak se chodilo přes les a kolem trati, ráno povětšinou v houfu, který se na návsi a cestičkou k lesu vždycky nějak pobíral.

Ale odpoledne? To už vyrážel většinou každý sám, anebo jen v malé skupince, po dvou či třech. Některé třídy končily už o půl dvanácté, jiné až o hodinu později – a některé, hlavně osmáky a devátáky, čekalo po obědě ve školní jídelně ještě odpolední vyučování anebo nějaký zájmový kroužek, něku-li pionýrská schůzka.

Helenka Hurtová se vydala k domovu sama: chodila do třídy, kde měly většinu dětí z městečka, tedy místní, a ostatní přespoláci z Malešovic zůstali na odpolední schůzku pěveckého školního sboru. Helenka zpívala normálně taky, ale teď ochraptěla, dostala kašel a měla asi i teplotu.

„Radši běž domů, holka,“ řekla jí starostlivě paní učitelka, která se po vyučování měnila i ve sbormistryní. „Ono se to nezblázní.“

Později si svou benevolenci vyčítala, ale po krupách kdyby zvony rozbil. Helenka Hurtová dorazila totiž domů až za soumraku: špinavá, vyděšená k smrti, krev na šatech i po těle a obličejí. Zoufale plakala a když máma s babičkou vyslechly, co se jim v záchvatech křečovitého nářku snaží povědět, nerozpakovaly se dlouho. Babička konejšila vnučku, která se doma přece jen trochu zklidnila, a máma běžela na poštu, k telefonu.

Výjezd z okresního města dorazil už za půl hodiny, dva příslušníci v uniformách se postavili na stráž před domkem a tvářili se komisně - a dva civilové, muž a žena, zašli k Hurtovým. Tou dobou se už vesnicí bůhvíjak rozletěla zvěst, že Hurtovic Helenku cestou ze školy někde u lesa kdosi přepadl. Pro poklidnou zastrčenou obec představovala taková událost asi první setkání se skutečným zločinem a tak teď hučela jak přetočené piliňáky. Ženské probíraly záležitost – o níž ovšem houbeles věděly doopravdy – v místní samoobsluze, krychli nedávno dostavěné v rámci akce Zet, chlapi se radostně chopili příležitosti vyrazit do hospody i ve všední den a probrat celou kauzu tam, u piva.

Výčep hučel jako úl, názory se daly vázat do snopů, ale informací se nedostávalo i tady. Příslušníci v uniformách naložili Helenku do žlutobílé volhy s velkými písmeny VB na dveřích a odfrčeli: prý do nemocnice, na prohlídku a ošetření, pravila šeptanda. A ti dva v civilu, když skončili u Hurtů, začali obcházet obcí: vždycky zaťukali a nechali se pozvat dál. Někde strávili pět minut, někde deset, i čtvrt hodinky se zdrželi.

„Chtějí vědět, jestli někdo odpoledne mezi druhou a čtvrtou nešel zkratkou přes les k vlaku a nevyšimnul si tam něčeho neob-

vyklého,“ důležité oznámil Kazda, předseda národního výboru, jenž policejní návštěvu už absolvoval, teď přišel na pivo a měl tedy informace přímo od zdroje.

„No, a mají někoho?“ zeptal se za všechny vedoucí Jednoty Strnadel a natočil prvnímu muži obce jedno exportní.

„Mají prd,“ opáčil kdosi z lokálu. „Jinak by se nevyptávali dům od domu, no ne?“

„To je přece normální postup,“ hájil Veřejnou bezpečnost předseda, neb ctil coby ouřad soudržnost státních orgánů. „Hledají svědky, i když určité už vědí svoje!“
 „Ale neřeknou, co?“ pochybovač v sále si nedal pokoj, skryt v davu.

To bude asi Cába, hádal podle hlasu předseda, odfoukl pěnu a s chutí si lokl. Kverulant, věčný stěžovatel a reakcionář, poznal si v duchu. Nedá si pokoj a nedá!

„Chlapi,“ povstal a odhodlal se k projevu. „Tu malou Hurtovou někdo u lesa přepadnul... a znásilnil. Držel ji tam v zajetí a dal jí co proto. Takže... Já myslím, že jak jsme tady mezi sebou, tak to nemohl být nikdo zdejší! Taková kreatura u nás v Malešovicích nežije.“

„Někteří z chlapů si nepochybně nebyli jisti, co znamená kreatura, ale jistě šlo o něco nepěkného. A všeobecným hlaholem dali najevo, že se svým předsedou souhlasí.“

„Musel to být někdo cizí, nějaký vandrák, čundrák nebo jinéj drek,“ prohlásil výčepní Strnadel a roztočil další věnec pülitrů. Dneska bude žízeň, pomyslel si zvselá, takže tenhle měsíc splníme plán. Chudák malá Hurtová, to je smutná věc – ale prémie k zaholení nebudou!

V nemocnici gynekolog shledal, že Helenka Hurtová se vskutku stala obětí dokonání znásilnění, přičemž pachatel svůj čin ještě dvakrát zopakoval. Dívce bylo teprve třináct, chodila do sedmičky, a nevyhlížela dospěleji. Šlo tedy nejspíš z násilníkovy hlediska o akt z nouze, anebo naopak: inklinoval k hodně mladým dívkám?

„Široko daleko tady nikoho s takovými prokázanými sklony nemáme,“ rozumoval šéf kriminálky na poradě, svolané na ještě týž večer.

Znásilnění třináctileté holky, to byla na okrese, kde povětšinou vyšetřovali tak akorát nějakou tu rozkrádačku, ukradené králíky či zmizelý bicykl, událost prvořadého významu. Podstatné bylo, že dívka násilníka popsala, a to dost podrobně. A vyjádřila přesvědčení, že by ho určitě poznala, setkat se s ním ještě někdy tváří v tvář.

„No, koukala mu do ksichtu skoro dvě hodiny,“ prohlásil někdo z mančafu. „V tom starým seníku, kam ji zatáhnul, sice moc světla není, ale v určitéch momentech si byli hodně blízký.“

Znělo to cynicky, ale taky věcně: a tak to šéf nechal bez komentáře. A spíš vyzval přítomné, aby neváhali s nápady.

„Pachatel může být dávno za horama,“ soudil někdo. „Přijel osobákem od Prahy, vystoupil na zastávce, prošel se po lese, jestli už nebudou májovky. A holka mu padla pod ruku, tak si užil a zase tradá na vlak. Musíme zjistit, jestli někdo na zastávce neviděl cizí ksicht!“

Další přišel s přesvědčením, že ani verze místního pachatele by se neměla a priori

odpíkat. Že nikdo z Malešovic a okolních osad ještě nic takového zatím nespáchal, neznamená předem, že mu jednou nemůže rupnout v hlavě.

„Nebo spíš v klacku,“ upřesnil kdosi v pozadí zasedačky a v auditoriu zašumělo smíchem.

Do té chvíle byli všichni jako zmrzlí, obhroublý žertík je probral. Konečně jako by začali přicházet k sobě. Případ je prostě případ a jejich práce – a oni se jím nedají zaskočit.

„Za lesem u vody se dělají meliorace a nějaká nádrž, retenční, či jakýho čerta,“ vzpomněl si někdo. „Je to tak dva kilometry daleko, ale motá se tam spousta chlapů bůhvídkud. Takové stavby přitahují všelijakou čeládku...“

„Tak se tam zajedeme mrknout, ne?“ bujaře prohlásil velitel.

Ale jelikož už táhlo k půlnoci, rozhodli se vpád nechat na ráno: za rozbřesku se takové akce pořádají nejlíp!

Popis hledaného muže? Střední věk, tak asi čtyřicet, spíš blondák, štíhlý, výška asi 175 cm, na sobě měl modré džíny, triko neurčité barvy a černou koženou nebo koženkovou bundu. Nic extra, tak se oblékal kdekdo. Ale slibná byla piha pod pravým okem, jíž si znásilněná všimla, a chybějící zub vpravo nahoře. Špičák, tím si byla Helenka jistá.

Na staveništi měli dělníci přízemní montovanou ubytovnu asi pro dva tucty chlapů, ale tolik jich tam nebylo: celkem čtrnáct jich napočítali, když mezi ně před sedmou spadli.

Popisu jakžtakž odpovídali dva: a podezření padlo na Roberta Kubala, jenž už nebyl pro kriminálku žádnou neznámou. Seděl už třikrát, a vždycky za násilí na ženách. Třikrát rozvedený, čtyři děti: to naznačovalo, že vůči ženskému pohlaví není rozhodně lhostejný.

„Blbost, děcka mě vůbec neberou,“ odfrkl, když se dozvěděl, z čeho je podezřelý. „A navíc jsem včera byl celý den na stavbě, fachali jsme od vidím až do nevidím. Honíme plán, chlapi mi to dosvědčí.“

Což o to, chlapi dosvědčili, ale stoprocentně jistí si taky nebyli. Staveniště je velké, kolikrát se navzájem nepotkají celou šichtu. Takže se nakonec na kriminálce rozhodli pro rekognici.

Zdůrazněme, že náš příběh se odehrává zhruba před čtvrt stoletím: nepůhledná zrcadla a speciální místnosti pro svědky tehdy patřily jen do sféry bájí. Prostě sehnali půl tuctu chlapů a postavili je do řady, Kubal byl jedním z nich, třetí zleva. Pak přivedli malou Hurtovou. Klepala se jí viditelně kolena, ale prošla kolem toho špalíru, pak zpátky. U Kubala se zastavila – a asi po minutě váhání na něj ukázala prstem.

„To je blbost, ta holka si vymejšlí,“ ječel, než ho odvedli do cely.

Nepobyl v ní dlouho: stopa pachatelova spermatu, nalezená na Helenčině sukni, neodpovídala jeho krevní skupině. A dívka nakonec provinile prohlásila, že Kubala vybrala jen proto, že se skutečnému pachateli z těch v řadě docela podobal.

Nadějný pachatel šel domů a kriminálka byla zas v kalupu. Nakonec vytypovala

nějakého Zámíše, zedníka Bedřicha Zámíše z nedalekého městečka. Makal na stavbě kravína, ale inkriminovaného dne v práci moc nepobyl: údajně šel k zubaři, jenže ten neměl o takovém pacientovi ponětí.

Když na Zámíše uhodili, přišel s docela hezkou legendou: cestou dostal z vrtačky strach a v hospodě se kapánek zpil. Což mu rád dotvrdil hospodský. Sice si nevzpomínal, kdy žízňivý host dorazil, ale s jistotou věděl, že ho vystrkal až po zavírací hodině: pod roletou.

„Víte, pane Zámíši, že my máme taky zavírací hodinu?“ nevině se otázal šéf kriminálky, když zedníka pouštěl nerad z očí.

A navlékl to mazaně: požádal Zámíšova stavbyvedoucího, aby zedníka poslal na stavební úřad pro „zapomenuté“ doklady.

A cestou, jakoby náhodou, nechal Helenku na procházce s otcem dotyčného „náhodně“ potkat. Jenže dívka kolemjdoucího Zámíše vůbec neoznala na vědomí.

„Byl mu taky podobný, ale určitě to nebyl on,“ řekla.

A zase nic, zase začínat od nuly. A čas plyne...

Konečný impuls dal vyšetřování svědek, jenž si vzpomněl na chlápka, co cestou od zastávky ke vsi inkriminovaného dne procházel. Ježto dotyčného znal jménem a věděl, že bydlí dost daleko, přišlo mu divné, že ho vidí tady a teď. Dotyčný, Václav Beránek, mu cosi namluvil, a svědek vše pustil z hlavy a odjel služebně do Prahy. Až když se vrátil, za tři dny, shledal, co hýbe celým okolím. A v hlavě se mu rozsvítilo a zašel na okresní správu Veřejné bezpečnosti.

Beránek byl montér, jezdil autem za prací po celé republice. Když se usadil v kanceláři, shledal, že nemá cigarety a požádal, jestli by si pro ně mohl zaskočit naproti do trafiky.

„Proč ne?“ pokrčil rameny šéf kriminálky.

Požádal ale o strpení: napřed že s ním sekretářka sepíše nacionálie. Sám vyšel vedle a spustil pečlivě připravenou akci. V malém krámku přes ulici tudíž už okouněl jeden z operativců v civilu, když tam za chvíli Beránek vešel a požádal o krabičku bétéček. Odcházíje, srazil se ve dveřích s Helenkou Hurtovou. Jako by do něj uhodil hrom!

„Tohle je on,“ řekla dívka klidně. „Určitě!“

Beránek zkusil ještě utéci, ale dotyčný operativce běhal sprinty i střední tratě. A tak si trochu zatrénoval a kauza surového znásilnění byla takřka u konce. Beránek, lapen a předveden, už nezapíral. Jel do Malešovic na melouch a prostě ho v lese napadlo, že by to s tou malou mohlo být docela zábavné. Na svých cestách si už takhle užil s pár stopačkami, většinou mu prý daly dobrovolně – a pokud ne, nakonec ho asi neudaly. Namluvil Helence, že v seníku kousek od cesty našel panenku, kterou jí dá – a ona, trdlo, šla jako beránek na porážku. Ta zvláštní shoda ho napadla a pobavila, Beránek a beránek. A pak už z Helenky rval svršky.

Jan J. VANĚK
 Ilustrační foto Václav ŠEBEK

VRAH naslouchal za dveřmi

Takto objevil Josef Steimar mrtvolu své sestry. Přes těžká zranění na hlavě bylo příčinou smrti udušení z utopení.

Byl to – tenkrát v třiapadesátém roce – pořád ještě solidní vinohradský činžák. Nová pravidla nové doby se už sice stačila projevit na domovních schůzích, kde domovnice Satranová peskovala po soudružsku nájemníky, padni komu padni. Ale „zapomenutý půvab buržoazie“ se tu pořád vznášel ve vzduchu, tak jako vůně kadidla prolíná celý kostel. Že by se tu udál krvavý zločin? Vyloučeno!

Satranka byla uvědomělá, taky drbna, nikoli cuchtá. O pořádek dbala sverepě: čisté schodiště s vycíděným zábradlím, s pravidelně se opakujícími secesními obrazci, vznešená mramorová odpočívadla, ze kterých by se málem dalo jíst... Takový solidní vinohradský činžák – a najednou v něm začaly hamtat boty chlapů z pražské kriminálky...

Vražda!

Světlo v koupelně

„Vrátil jsem se z Varšavy dnes, 21. února 1953, nočním rychlíkem s příjezdem v 10.10 hod.“ vypověděl Josef Steimar, nar. 1901, bytem Praha 12, Libická ulice. „Najal jsem si autodrožku a nechal se rovnou odvézt domů, kde jsem byl krátce před 11. dopolední. Odemykal jsem vlastními klíči, ale zamčeno nebylo. První, co mě zarazilo, bylo nezvyklé ticho v celém bytě. Říkal jsem si, jestli sestra neodešla na nákup.

Následně mě překvapila též situace v kuchyni, kde bylo všechno sklizené, bez sebezných stop po nějakém vaření. Už trochu znepokojen jsem začal prohledávat byt. Přesně řečeno, když jsem vyšel z kuchyně do předsíně, všiml jsem si věci, která mi při příchodu ušla. Totiž že v koupelně se svítí a dveře jsou nepatrně pootevřeny.

Když jsem vešel dovnitř, uviděl jsem ve vaně, zcela naplněné vodou, smísenou s krví, ležet obličejem dolů svou sestru, kterou jsem poznal podle oblečení. Domníval jsem se, že

ji stihl srdeční záchvat a neprodleně jsem ji vytáhl, abych mohl zahájit oživovací pokusy... Nevím, čeho jsem si všiml dřív, zda oděrek a poranění na sestřině hlavě, či krevní šmouhy pod kobercem, který jsem stáhnul blíž k vaně, abych na něj mohl svou sestru položit. Ale v tu chvíli jsem pojal podezření, že na sestře bylo spácháno násilí, a pozdější prohlídka bytu mě v tom jen utvrdila.“

Měkké srdce vědátorovo

Mordparta v akci! Jinak řečeno, Miloslav Nečásek a Jaroslav Zahradka – a zdaleka nejen oni – opět na místě činu... „O totožnosti mrtvé 56leté Karoliny Steimarové nebylo pochyb. Takže pokud jsme se chtěli co nejrychleji dostat do obrazu, museli jsme kromě obhlídky místa činu promluvit se všemi nájemníky v domě. Naším úkolem bylo získat co nejvíc informací o vztahu mezi sourozenci Karolinou a Josefem, o jejich stycích v domě, s kým se přátelili, s kým naopak. Bez toho nemůžete kloudně začít vyšetřovat vraždu.“ vzpomínal o několik desítek let později emeritní major Zahradka.

Karolina Steimarová... Vypadala prý na pohled nemocně, nějaké neduhy skutečně měla a když scházela dolů po schodech, opatrnými krůčky, s nákupní taškou v ruce, málokdo by v ní hledal někdejší krásku, o jejíž přízeň se kdysi ucházeli fešáci i pracháči. Jenomže slečna Karolina se rozhodla obětovat život svému bratru Josefovi, mladšímu o čtyři roky, který se už za první republiky vypracoval na význačného vědce.

Zaujat chemickými křivulemi víc než ženskými vnadami, také on se nikdy neoženil a buď bádál v tichu své laboratoře, nebo přednášel o svých objevech na mezinárodních sympoziích... Železná opona mezi dvěma zneprátenými bloky kapitalistických a komunistických států byla už nějakou

dobu stažena, nicméně Josef Steimar patřil k nemnoha lidem, kteří mohli cestovat po Evropě jako před rokem 1948.

Přes veškeré vědecké zaujetí, možná i sobeckost ve vztahu k sestře, měl srdce na pravém místě, a pokud se na něj někdo ze známých či ze sousedství obrátil s prosbou o dovezení léku, v tu dobu už u nás zcela nesehnatelného, rád vyhověl. A slečna Karolina byla jeho věrným stínem i v tomto bohu-libém snažení – vedla bratrovi agendu příslíbených léků, zapisovala žádosti, stejně jako vydávala dovezené škatulky či ampulky i během Josefových nepřítomností.

Roztržitý vědátor a churavějící stará panna. Josef a Karolina, bliženci k pohledání, žili bez vády a sváru. Taková selanka. Jenomže vražda jejich pouto navždy zpřetrhala.

Hlas ze záhrobí?

Mnohem zajímavější než rokování s nájemníky se Zahradkovi jevil místo činu:

„V bytě se dalo číst jako v kriminalistické příručce. Vzpomínám si na neodborně, až zoufale neodborně vypáčený bufet, odkud podle Steimara měla zmizet skříňka s vysokou peněžní částkou, viděli jsme i stěny s krevními stříkanci a obdobně zbarvené čmouhy na podlaze... K napadení oběti došlo zřejmě v jídelně. Stopy zápasu byly taky v ložnici. Jednak byly dveře z jídelny do ložnice postříkány krví, jednak jsme u jedné z postelí našli hřebínek do vlasů, ale taky vyražený zub z protězy.

Dlouhá, asi dvacet centimetrů široká krevní čmouha svědčila, že pachatel táhl oběť do koupelny za nohy. Hlava, která byla nejvíc zraněna, potřísnila podlahu... Na úzkém koberci, jak se tenkrát říkalo na běhounu, jsme ovšem z horní strany žádnou krev nenašli. To se dalo vysvětlit tak, že pachatel před odtahováním těla Steimarové běhoun shrnul a dal pryč – logicky, vždyť na hladké podlaze se tělo dalo snáz přesunout.

Když už oběť ležela ve vaně, pachatel zas běhoun vzorně vyrovnal a zároveň zakryl

stopy po tažení. Pche, všechno byla taková naivní amatérina, která mohla oklamat Steimara maximálně prvních pět minut po návratu, kriminálku už vůbec ne... Fušerský zloděj, fušerský vrah. Zabít, čmajznout, vypadnout... Nebyl to nějaký mladý kluk ze sousedství, který potřeboval peníze? Nebo ženská? Jasně, říkali jsme *pachatel*, ale pořád víc a víc jsme uvažovali, že vraždu udělala nějaká ženská. V zápisníku, kam si Steimarová zapisovala zájemce o léky, figurovaly především ženy – mužskej si dá spíš na bolest panáka než pilulku...

A jelikož oběť vražedkyně otevřela a vpustila ji klidně do bytu, musely se asi dobře znát. A naopak, *návštěva* to musela znát dobře v bytě a taky věděla, že ideální vražedný nástroj nemusí brát s sebou. Že stojí opřený vedle kamínek... A jak tak s Nečas-

kem mudrujeme, přišla druhá část party, co chodila po domě a vypyávala se sousedů: *Heleďte, o dvě patra výš jsme mluvili s jednou babou a ta je poškrábaná v obličej!*

Ozývá se snad slečna Karolina ze záhrobí, aby pomohla vypátrat svého vraha? Kdepak, její tělo stále leželo v koupelně na podlaze, bůhví, kde poletuje její dušička... Tohle chlapi z mordparty neřešili. Zato moc dobře věděli, že rvačka oběti s pachatelem nechává často krvavé stopy na obou aktérech nemilosrdného, respektive zoufalého zápasu.

Honička s pohrabáčem

Detektivové dotyčnou paní Ječmínkovou znovu navštívili.

„A kdepak se vám to stalo? Jak jste si to udělala?“

Paní Ječmínková tvrdila, že upadla ve sklepech obličejem na hromadu uhlí. Jenže v domě byl ještě pořád věhlasný soudní lékař František Hájek. Když uviděl zranění, měl hned jasno: „Nesmysl, žádné uhlí! Tohle jsou jasné pŕlměsíčkovitě škrábance po nehtech!“

Tak si vzali detektivové paní Ječmínkovou *do prádla*, další lidé začali prohledávat její byt, jestli nenajdou peníze nebo další věci odcizené z bytu Steimarových. Dlužno říci, že mnohem dřív měli výpověď, to jest doznání k vraždě.

„Ke slečně Steimarové jsem chodila často pro léky. Při jedné návštěvě přede mnou dávala peníze do skříňky, tu pak uložila do bufetu. Nedávno jsem se ocitla ve finanční tísní a vzpomněla jsem si na onu skříňku, ve které jsem předpokládala značnou hotovost. Dala jsem si pozor, aby mě nikdo z nájemníků neviděl, a zakleपालa u Steimarové. Nemohlo jí to být podezřelé, zrovna pro mě nějaký lék měla.

Odvedla mě do jídelny, tam se ke mně otočila zády a zamířila ke skřínce, kde byly léky obvykle uloženy. Já jsem sebrala pohrabáč a udeřila ji dvakrát do hlavy... Přestože byla mnohem menší a slabší, neupadla, ani neztratila vědomí. Začala křičet a běžela do ložnice. Já jsem ji následovala a pokračovala v úderech pohrabáčem na její hlavu.

Když konečně klesla, klekla jsem si na ni, dala jsem jí na obličej kobereček, který jsem jí vši silou tiskla k ústům, a takto ji dusila... Pak mi došlo, čeho jsem se vlastně dopustila. Musela jsem si asi na čtvrt hodiny sednout. Přemýšlela jsem o sobě, o slečně Steimarové, plakala jsem, hodně jsem plakala.“

Krabička na doutníky

Duševní pohnutí Ječmínkové, vyvolané vraždou, postupně opadlo: „Nakonec jsem si řekla, že všechno nastrojím jako nešťastnou náhodu. Ale pak jsem slyšela před bytem na chodbě nějaké kroky. To mě vyděsilo. Nechala jsem vypáčený bufet být, skříňku s penězi jsem už nehledala a rychle jsem zmizela. Chvilku jsem poslouchala za dveřmi, jestli je už na chodbě ticho – a honem jsem utíkala k sobě do bytu.“

Tohle se detektivům moc nezdálo, ale přes veškeré přemlouvání (to měl na starosti Zahrádka) nebo hartusení (obstaral Nečas-

„Už jsme v jejím bytě prohledali kde co,

pořád nic. Nakonec jsme ty peníze našli, ale až na bůhví-kolikátý pokus.“ vzpomínal Jaroslav Zahrádka. „Přestože jsme pochopitelně prohlíželi i velký dřevěný uhlák, ušlo nám, že na dně je latí důmyslně přidržovaná jakási tajná schránka. V ní byla plochá krabička na doutníky a uvnitř zas ležel nemalý štúsek peněz...“

S odstupem let se tomu ani moc nedivím. Po letech služby mi došlo, že našinec se učí pořád. Přetahování se zločinci je věčné, jednou tak, podruhé jinak, ale nikdy neskončí. A i když je pachatel chytřej, ba přímo vyčuraněj, stejně na něho musíme vyžrát!“ končil rozjařeně svoje vyprávění penzionovaný major Zahrádka.

Poslední setkání

Jestliže jsme nazvali Josefa a Karolinu Steimarovy blíženci, do jisté míry to platilo také o Nečasovi a Zahrádkovi. Oba se stali kriminalistickou legendou, přitom se jejich životní dráhy tak lišily... Ve své době přišli na metodu, která se v zámoří, přirozeně nejen na poli detektivní dedukce, ujala jako *brain storming*, to jest věření mozků.

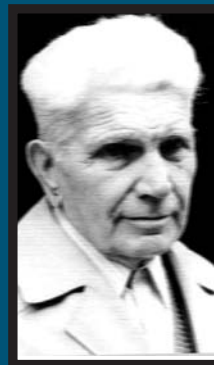
To bylo tak: Když Nečas a Zahrádka nemohli s nějakým mordem za celý den pohnout, sedli si v parku na lavičku, v zimě zas s grogem u kamen, a povídali, povídali si o vraždě celou noc... Plácali třeba i zdánlivě nesmysly. Jenomže najednou zatáhli za krátký kousek nitky v klubku – buď správně vyhodnotili nějakou dosud opomíjenou indicii, nebo přišli na možný motiv či nový směr pátrání. A když se ráno zvedali z lavičky, ze židle, dobře věděli, že jsou pachatelí na stopě!

Ano, oba byli legendou. S jedním podstatným rozdílem. Nečaska vyhodili, bez ohledu na jeho odbojářské zásluhy, jako nespolehlivého během politických čistek v roce 1954. Zahrádka přečkal ve službách Veřejné bezpečnosti i prověrky v letech sedmdesátých a hodně dlouho přesluhoval. Stal se chodící kronikou... Třeba říci, že Zahrádka kolegův trpký osud v sebestmenším neovlivnil, Nečas nebyl ani žádným disidentem, každopádně se však v dalších letech někdejší partáci nevyhledávali – a možná i vůči sobě zahřešili.

Především Nečas: Co mu bylo platné, že po převratu v roce 1989 dostal do výslužby hodnost plukovníka, co mu bylo platno, když se doslova roztrhl pytel s lichotivými články o *pražském Maigretovi*, když jeho profesionální vzpomínky končily před čtyřiceti lety, z hlediska vývoje kriminalistiky i lidské paměti tak *strašně* dávno? Zatímco kolem Zahrádky blýštěly zajímavé případy jako karty kolem zručného eskamotéra, Nečaskovu vyprávění dřív nebo později došel dech.

Smůla. Osud... Taková byla doba. Takoví jsme byli.

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Major
Jaroslav Zahrádka

Po činu usedla rozrušená pachatelka u mrtvolu na sedátko před toaletním stolkem a odpočívala. Oběť měla v tu dobu na obličej kobereček, před jejíma nohama se válel zprohýbaný pohrabáč.

Odchod z místa činu. Aneb vražedkyně Ječmínková naslouchá za dveřmi bytu, zda někdo nejde po schodech... „Považuju tuhle fotku za nadbytečnou, možná efektní, ale hloupou! Nečas na ní ovšem při rekonstrukci trval.“ durdil se po letech Zahrádka.

Film

Nejlepší časy má francouzský kriminální film nejmíň dvacet let za sebou, tehdy se Jean Paul Belmondo či Alain Delon před kamerou skoro nezastavili, a scenáristé měli ještě nápady a režiséri pro tempo vyprávění nezapomínali ani na logiku a věrohodnost příběhů... Dnes už jen vzácně z Paříže přijde snímek, jenž má šanci zaujmout a strhnout opravdu a naplno. A takový se v českých kinech právě začal hrát. Jmenuje se Veřejný nepřítel č. 1 a hlavní roli v něm hraje současný miláček francouzského publika Vincent Cassel.

Koneckonců, skutečná postava z moderních dějin francouzského zločinu, gangster Jacques Mesrin, se za časů svého „kralování“ také honosil náramnou popularitou: takřka všelidovou... Francouzi vřdycky tihli k odbojným postojům vůči své, na barikádách vybojované, republice a Mesrin pro ně ztělesňoval jakéhosi moderního zbojníka. Chudým sice nedával nic, péči o ně velkoryse přenechával státu a charitě, bohaté však okrádal nepochybně a nestydatě. Což leckomu k sympatiím postačí, že... Vedle toho se šarantní zločinec choval nezřídka dost bezohledně a pár lidí dokonce připravil surově o život, nicméně to se zřejmě jaksí zamluvílo. A lidový hrdina žije v pověstech dál: na stará kolena o svých slavných zločinech dokonce sepsal bestseller *Instinkt smrti* a když koupili autorská práva filmaři, natočení trháku bylo za dveřmi.

Sluší se podotknout, že Vincent Cassel podává coby Mesrin velkolepý herecký výkon: dovede být okouzující stejně jako surový a bezohledný, má kouzlo pro ženy i odzbrojující drzost: a když ani ta nepostačí, zabíjí ovšem bez váhání a výčitek svědomí. Zkrátka, gauner velkého formátu.

Film má švih a eleganci z dobré francouzské školy, sled životních výjevů se řítí

kupředu, loupeže, vraždy, sex, krkolomné útoky z kriminálu... Napětí a vtíp, to jsou atributy příběhu, který s příkladnou profesionalitou natočil Jean-Francois Rochet – nicméně když celá ta smršť spěje ke konci, pamětníci zamáčknu slzu a vzpomenou si na trháky oné velké éry, za nimiž Veřejný

nepřítel č. 1 přece jen pokulhává. I film je dnes totiž hlavně kšeft a vypočítavost se i na slušných výsledcích dá poznat. Třeba i v tom, že už za pár měsíců přijde do kin druhá část Mesrinovy životní historie, *Veřejný nepřítel č. 1: Epilog*.

(jjv)

Televize**LOUČENÍ S GRISSOMEM**

Seriály, jež se drží na obrazovkách celé roky, postihuje čas od času nepřijemnost: někdo z herců má už své role dost a rozhodne se vypřáhnout. Na straně jedné velké seriálové postavy přinášejí hvězdnou oblibu u diváků, na druhé straně svazují: natáčení se dnes podobá spíš tovární výrobě než umělecké tvorbě a dřív nebo později své cti dbalý herec shledá, že ani peníze a sláva nejsou všechno a zatouží po změně.

Teď se ta věc stala produkcí oblíbené seriálové řady kriminálek C.S.I. Las Vegas: pokud jste měli dojem, že sympatický, empatický a vždy prací posedlý poručík Grissom se v posledních příbězích jako by stahoval do pozadí a na případech se víc a víc podílejí další lidé z týmu, pak jste se nemýlili. Scenáristé prostě už předem chystali jeho definitivní rozloučení se seriálem, jež je avizováno na 10. díl 9. řady.

„Je to tak,“ lakonicky zvěsti komentuje produkce. „Loučení se blíží.“

„Rozhodl jsem se sám a po zralé úvaze a nebolí mě ani tak rozloučení s rolí, které jsem si užil opravdu až nad hlavu,“ upřímně prozrazuje své pocity William Petersen. „Mnohem horší pro mne bude loučení se štábem, který na natáčení roky pracuje, a s kolegy, s nimiž jsme se opravdu stali dobrým týmem, neřku-li skoro rodinou.“

Herec i produkce se nechali slyšet, že Petersen zůstane se štábem v kontaktu: dílem jako dramaturg, dílem coby „guest star“, tedy hostující aktér, jenž se čas od času v příběhu objeví pro zpestření děje. Zbývá

ovšem otázka, kdo na jeho místo? Do kriminalistické laboratoře zřejmě nastoupí nový soudní patolog, jemuž autoři vymysleli pozoruhodnou zvláštnost: měl by být obdařen stejným profilem DNA jaký má sériový vrah, o jehož dopadení se kriminálka usilovně snaží. Šejdrou se před kamerou ještě i s Grissomem, společná epizoda bude navíc dvoudílná – ale kdo nového experta ztělesní? Produkce prý zvažovala tři kandidáty hvězdných jmen: Johna Malkoviche, Kurta Russella a Lawrence Fishbernea. Na koho to slovo padne doopravdy? Uvidíme...

(-ěk)

Kniha**RADOST Z DETEKTIVNÍ KLASIKY**

...ženy se tvářily uštvane nebo vzdorovitě, kromě kulatoučké babičky, proslulé autorky detektivních románů, která posmutněle hleděla do fotoaparátu, jako by želela krvavého literárního řemesla nebo vlastní obezity...

Těžko říct, jestli tato drobná citace z knihy *Pachtů smrti*, je sebeironickou hláškou slavné autorky P. D. Jamesové, (takzvaně „do vlastních řad“). Zajímavější – či zásadnější – je určitě konstatování, že detektivní román z roku 1986 má kouzlo a kvality i v novém tisíciletí aktuálního, zároveň velice klasického, ne-li přímo „christieovského“ díla.

Knižku, kterou v profesionálním překladu Jiřího Lexy (byť s půltuctem „literkových“ chybiček) vydalo nakladatelství MOTTO, lze s naprostou čistým svědomím doporučit pro stávající dlouhé zimní večery.

Komandera Adama Dalgleshe zná snad každý z nás (díky televiznímu seriálu) a příběh dvojnásobné vraždy (současně drsné – spolu – odešli ministr a bezdomovec) zavádí čtenáře zpět do minulého století, do kulis metropole Spojeného království za vlády „tvrďácky“ stroje ekonomické premiérky.

Pátrání po pachateli dvojnásobného hrdelního zločinu využívá spisovatelka i k rozehrávce vzájemných vztahů v čerstvě vytvořeném kriminalistickém týmu pro zvláštní, řekněme mimořádně citlivé, nejtěžší kauzy (rovněž by se dalo použít označení vražedný skutek ve VIP prostředí). A přitom se dopouští řady „půvabných“ myšlenek o životě. Jako třeba:

...Stačil náznak, že ohrožuje bezpečnostní zájmy státu, a byli by ho varovali. A on by varování uposlechl. Ministrem se stává člověk vypjatě ctižádostivý a sobecký, který bezohledně jde za tím, co je pro něho nejdůležitější... /ki/

PRAGOALARM

17. VELETRH ZABEZPEČOVACÍ TECHNIKY, SYSTÉMŮ A SLUŽEB

PRAGOSEC

17. VELETRH POŽÁRNÍ OCHRANY A ZÁCHRANNÝCH ZAŘÍZENÍ

24. - 26. 2. 2009

Výstaviště Incheba Expo Praha – Holešovice

www.pragoalarm.cz • www.pragosec.cz

INCHEBA
EXPO PRAHA

	bača	moderní účes	blahobyt- ný člověk	nepravdy	latinská předložka	ukazovací zájmeno	směnečná ručitelka		trefa	ženské jméno	podpis anonyma	listnáče	nejstarší latinský překlad bible	čenžovat
pomsta								setina franku grafit						
První tajenka														
Slovani					lákavá	vozidla moravská řeka					titul muže staré duté míry			
chlapec- ké jméno				ruský velefok						škůdci šatníků najedená				
celní kód Kajman- ských ostrovů			nádrž na ryby zdvih v bridži						vyzařovat nauka					
	vychova- telka	výměšek vorvaně černé dřevo						dravé ryby sondy					značka aperitivu	zavedená trubička do těla
český herec							části odstavců velké místnosti					kompaktní disk	Druhá tajenka	
nazutá						pyšná mužské jméno					primitivní plavidlo posléze			
německy „sít“					Achillovo slabé místo klesat					kaše izotop radonu				
starší vztažné zájmeno			výzvy organická sloučenina						český básník mořská vydra					
	druh směnky	mzdy police						mládě kočky vřed					mužské jméno	záclonoviny
daleko- hled							šlechtický titul prst							
apanáž						veličiny označova- né písmenem „r“								
špion						mužské jméno káva bez logru					africký veletok dopravní spoj			
obleva					záměr ukazovací zájmeno					nálevy finanční zdroj				
chemická značka hliníku			kožešino- vá šelma černý pták						zdravý otevřené ohniště				osobní zájmeno	kráčet
	iniciály herce Kostky	závěr egyptský bůh Slunce						kolona vozidel slovenská spojka						
průběh							amatérská hra na kytaru							
herna							dát do vínku							

Policista
2/2009
Křížovka
soutěžní kupon

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 29. února 2009
Řešení z č. 12/2008

1. VYDĚRAČI NESTŘÍLEJÍ 2. NA HORÁCH ZLOČIN NEZNÁME

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Václav Marek, Praha; Lubomír Frola, Brno; Magdalena Němcová, Libochovice.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

ráček s Borovou vodili za ruce a vůbec jim nevadilo, že on má škrábance na tváři a ona podlitinu pod okem. Italské soužití. Inu – proti gustu žádný dšputát.

Začalo to nenápadně, jako plšživá revoluce, která klepe na dveře a nikdo to ani netuší. Stejně tak Horáček s Borovou. Začali jim vadit drobnosti, kterých si dříve ani nevšimli, protože vztah a snad i láska jim dávala výjimečný pohled plný pochopení a tolerance. Ó, jak jsi mocná lásko! Skrz tebe hovado si vede jako člověk a člověk jako hovado. Oba tuto odvěkou pravdu začali dokazovat v praxi, jejich výstupy už nekončily v posteli a nepřicházela chvíle odpuštění a udobření. Padaly nadávky, urážky, začali se navzájem pomlouvat.

Ten den byl pro Zuzanu už od rána, jakoby nabitý snadno zápalnou výbušninou. Byla sobota, oba byli doma a šli si vzájemně na nervy. Napínaná pružina prask-

la před šestou večerní, v době, kdy Zuzana připravila večeři. Namazala dva krajíce máslem, otevřela meruňkový džem a uvařila čaj.

„Tohle je večeře?“ zeptal se s notnou dávkou ironie v hlasu Horáček.

„Když ti to nestačí, tak si vezmi něco jiného,“ odsekla Zuzana.

„Vždyť v lednici nic není.“

„Dal jsi tam něco? Aspoň někdy? Nedal. To všechno jenom já, ale...“

„Prokristapána,“ zaúpěl. „Každá ženská

je časem padlý anděl, ale proč tys musela padnout zrovna na hlavu, to teda nechápu.“

„Cože?!“ zaječela. „Tak já jsem blbá?“ Vstala od stolu, v ruce držela nůž. „Žiješ na můj úkor. Já dala podstatně větší částku na byt, já ti koupila počítač, i auto je moje, protože nám ho dali moji rodiče...“

„Dali nám ho oběma. A kdo platil dovolenou?“

„Nic ti tu nepatří,“ křičela a s nožem v ruce přistupovala blíž.

Ten večer skončil špatně. Horáček si sbalil narychlo pár věcí a z bytu odešel. „Ještě budeš prstíčkem hrabat, kdo by se utáhl na takovou...“

Uběhlo deset dní, když před zamčenými dveřmi bytu čekal Horáček. „Vyměnila jsi zámky, nemohu do bytu. Mám tam věci a jestli si chceš nechat byt, tak naval peníze, které jsem do toho dal.“

„V bytě ti nic nepatří. Jestli myslíš oblek, tak ten jsem ti koupila já, notebook také, nic ti tam neřká pane.“

„Počkej. Ne tak prudce. Musíme se vyrovnat, když jsme se rozvedli.“

„Žádní manželé jsme nebyli, tak jakýpak rozvod. Nedám ti nic a tím to pro mne končí.“

„Mám právo na polovinu všeho, co jsme za dobu našeho vztahu získali. Zákon je na mé straně.“

„Jó?“ odsekla posměšně. „Na tvoje právo ti kašlu. Nedostaneš nic a basta. Já nekradu.“

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristina POKORNÁ

OTÁZKA:

Vážený čtenáři, je majetek nabytý mezi manžely a mezi druhem a družkou upraven právními normami rovnocenně a ve stejném rozsahu?

- 1. Ano** – tyto dva instituty jsou postaveny na roveň
- 2. Ne** – zákonná úprava u majetku nabytého druhem a družkou není tak rozsáhlá
- 3. Ano** – ale musí soužití mezi druhem a družkou trvat nejméně 3 roky
- 4. Ne** – zákon upravuje jenom majetkové společenství (společné jmění) manželů, ne druha a družky.

Byla to láska na první pohled a netrvalo ani měsíc a Jan Horáček a Zuzana Borová se rozhodli jít životem společně. Další dohromady všechny finanční prostředky co měli, něco si půjčili a byt jedna plus jedna se stal jejich domovem. Dva a půl roku všechno jakž takž klapalo. Samozřejmě, jejich vztah čas od času rozvířily vlny plné vášně provázené bouřlivými výstupy, a dokonce padla sem tam nějaká ta rána, ale pak následovalo stejně bouřlivé usmírování. Druhý den se Ho-

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 29. února 2009

Řešení z č. 12/2008 zní:

z.č. 262/2006 Sb., zákoník práce v § 35 (zkušební doba) stanoví, že v případě, kdy je zkušební doba sjednána nesmí být delší než tři měsíce, ale může být kratší. Sjednaná zkušební doba nemůže být dodatečně prodlužována. Zkušební dobu je možné sjednat nejpozději v den, který byl sjednán jako den nástupu do práce, není možné ji sjednat, jestliže pracovní poměr již vznikl a musí být sjednána písemně, jinak je neplatná. Správná je odpověď č. 2.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
František Břejcha, Praha; Alena Minaříková, Brno;
Vladislav Černo-
hous, Liberec.

Všem vylosovaným
blahopřejeme
a zasíláme knižní
odměnu!

deset minut s
POLICISTA §
Kupon č. 2/ 2009

NA BÍLÉ STOPĚ

VE SVĚTOVÉM TRENDU

Urputně se bojovalo ve sjezdech i při stoupání – ostatně „na oválu“ jak na větším fotbalovém hřišti, kde je na vás všude vidět, musíte „šlapat“ pořád naplno, jinak vás, vaše sportovní nasazení, mohou pozorovatelé-svědci svým způsobem zlehčovat

V úterý to vypadalo beznadějně, dole nebyl sníh a pořadatelé se pomalu smiřovali s tím, že tradiční závody odpískají. Ve středu ale kdosi objevil louku na Jizerkách nad Bedřichovem u bývalé Jablonecké chaty, mezi známou rozhlednou Královka a místem, označovaným jako Kaplička. Dva dny tam obětavci vytýčovali a upravovali stopy pro klasiku a trať na bruslení. Obé ve smyčce, nebo chcete-li na kolečku, jak je poslední dobou žádané na největších mezinárodních soutěžích v běhu na lyžích.

A potom 26. prosince loňského roku VIII. ročník Jablonecké šestidenní – Velká cena UNITOP ČR začal tréninkem. V následujících dnech, za ideálně „azurového“, byť jiskřivě chladného, počasí (kolem -8°C) zápolilo na 500 běžkařů (od předžáků po letité borce, příchozí vedle policistů, amatéři vedle juniorských a dospělých reprezentantů Policie ČR připravujících se na Policejní mistrovství Evropy ve Švédsku) na tratích od 500 metrů po 7 a půl kilometru, klasicky, volně, s hromadným nebo intervalovým startem (v 900 metrech n. m.).

Přes 40 organizátorů z SKP Maják, UNITOP ČR, ATJSK ČR a radnice Jablonce nad Nisou využilo ideální počasí a přes jinak improvizované podmínky zajistilo průběh akce ke spokojenosti všech zúčastněných. Zvláštní poděkování si zaslouží chatář Arnošt Hlaváček, který poskytl štábu nezbytné zázemí pro prezentaci sportovců a pro výpočetní techniku, v neposlední řadě i „zahřívací“ čaj do mrazivého klimatu.

Kolem trati postávalo přes půlstoletku diváků, kteří měli při strategicky voleném pozorovacím postu celé soupeřící závodnické pole – s vývojem jednotlivých běžkařů

Umělý sníh je velký vynález, ale nějaké stupně pod nulou přece jen potřebuje

Předávka pomyslného štafetového kolíku představovala někdy trochu drama, jindy „dívadlo“ pro kamarády...

Sprchy a vytápěné šatny se sice nekonalily, o to rychlejší „módní proměny“ probíhaly na rozhraní lesního porostu

O zdárný, objektivní průběh (proti výsledkům se neobjevil jediný protest!) se staral zhruba čtyřicetičlenný tým, na snímku je „nejtužší jádro“ s ředitelem Jindřichem Janáčkem (zcela vlevo)

Zpestření – a budoucnost – soutěžních ekip nepochybně představuje předškolní generace lyžníků-běžkařů

Mezi nejlepší smíšené dvojice mládež tentokrát nikoho nepustila

se tam opakují jména Eriky Jislové, Kláry Moravcové, Petry Hošíkové, Jaroslava Balatky, Jana Materny nebo Lídy Knopové – ta jela „Šestidenku“ snad šestým rokem, stačila při vlastním závodění pomáhat rozhodčím a moc si pochvalovala nádherný přírodní sních na závodní „louce“, stačilo na něj brát tuhé vosky, což je při mazání

ských „soubojů“ – doslova jako na dlani. Podrobné výsledky z jednotlivých dnů lze najít na webu skpjbc.webnode.cz (vícekrát

lyží vždycky výhoda...).

Výjimečný byl závěrečný silvestrovský den. Protože se na lyžařském stadionu Bříz-

ky podařilo „nastřílet“ dvacetimetřovou vrstvu umělého sněhu, do něhož bylo ještě něco přírodního materiálu „shůry dáno“, jely se finální smíšené dvojice, mnohdy i karnevalově kostýmované americké štafety na kilometrovém okruhu v kulisách oficiálního areálu běžců na lyžích.

A ne jeden z přihlížejících diváků zalitoval, že do soutěžení aktivně nevstoupil. Nezbyvá, než si v rámci přetrvávajících dobrých předsevzetí zaplánuvat v osobních diářích letošní IX. Jabloneckou šestidenní!

/ki/
Foto Václav ŠEBEK

OSTRAVŠTÍ gentleman silnic

V Ostravě převzali historicky první ocenění Gentleman silnic dva muži z Ostravy. Pan Petr Bystrianský a Aleš Matoga se nerozmýšleli ani chvíli, když uviděli vozidlo havarované a ponořené ve vodě Ostravice. Oba se okamžitě vrhli na pomoc v seatu uvězněné Romaně Peterkové z Ostravy.

Sedmatřicetiletá žena jela druhé zářijové ráno do práce obvyklou trasou. Během chvíle se však cesta do práce změnila v boj o holý život. Žena se zalekla nákladního vozidla při projíždění zatáčky, zvolila úhybný manévř a zřítíla se do řeky Ostravice na Havlíčkově nábřeží. Po nehodě skončilo vozidlo obráceně, koly vzhůru. Dokonce došlo k promáčknutí a deformaci střechy seatu o kámen či beton pod vodní hladinou. Žena byla připoutána bezpečnostním pásem, což jí zřejmě v nehodovém okamžiku zachránilo život, nicméně později jí pás bránil v opuštění vozidla. Žena byla těžce zraněna, na část nehody si nevzpomíná. Pamatuje si však hrůzu po procitnutí z bezvědomí a bezmoc ve vozidle pod vodní hladinou. Ze všech sil se snažila udržet hlavu nad vodou, která pomalu pronikala do vozidla. Záchrana přichází v poslední chvíli, dva neznámí muži se nerozmýšleli a „jako jeden muž“ skočili do vody, aby ji vyprostili z vraku. Slyšela hlas, který ji uklidňoval a sliboval záchranu i pomoc.

Žena utrpěla zlomeninu kloubní jamky

v kyčli, pohmoždění krční páteře a silný otřes mozku. Byla hospitalizována v nemocnici. Bez pohybu zůstala osm týdnů, teprve před nedávnem začala zase chodit bez berlí. Zraněnou ženu však ještě čekají měsíce rehabilitace. Paní Romana Peterková svým záchráncům také řekla: „Nemám slov, kterými bych vše vyjádřila. Jste moji andělé strážní.“ Mužům předala dokonce dárky a se slzami v očích přidala upřímná slova: „Je to maličkost proti tomu, co vám celý život budu dlužit.“

První ze záchránců, 45letý Aleš Matoga, na ocenění reagoval velmi skromně. Vážnou situaci se snaží humorně glosovat. „Uviděl jsem zvržený prach a pak auto v řece. Pomyslel jsem si, že někdo už ty vraky hází dokonce i do vody. Nerozmýšlel jsem se a okamžitě jsem skočil do vody“. Na pomoc přichází druhý „anděl strážný“, 58letý Petr Bystrianský. Sám říká, že přijel na místo nehody asi třetí. Nejprve uviděl lidi na břehu, kteří se dívali na havarované auto. Někdo mu sdělil, že již volali hasiče, aby oběť vyprostili. Pan Bystrianský reagoval velmi rychle a bezprostředně: „To snad nemyslí vážně? Oni ji tam nechají?“. Nečekal na nic a skočil do vody. Záchranu komplikovala voda, která mu sahala po hrudník.

Voda byla navíc kalná, neviděl, kde je úchyt bezpečnostního pásu, který se snažil co nejrychleji odepnout. Přemýšlel, že se vrátí zpět do nákladního vozidla pro nůž, aby mohl pás přerežat, ale štěstí jim přálo. Odepnout pás se podařilo, vyproštění těžce zraněné ženy je již otázkou okamžiku. Žena je v těžkém šoku, ale ví, že má vyhráno.

Zachránci předávají paní Romanu záchranářům a ta je rychle transportována do nemocnice.

Ocenění titulem Gentleman silnic je proktnuto silným lidským „nábojem“. Žena i její rodina si uvědomuje, že nebýt těchto dvou mužů, nemusela by mít další šanci. Oba pánové jsou velmi skromní, slyšela jsem opakovaně „tako se zachová snad každý člověk“. Bohužel se dnes a denně setkáváme na silnicích s opačnou zkušeností, kolem dopravní nehody projede bez povšimnutí mnoho řidičů, než některý zastaví.

Pan Bystrianský skromně říká, že pomáhal u několika dopravních nehod. Je totiž řidičem „z povolání“. Ke svému řidičskému „stavu“ se hrdě hlásí. Na silnicích zdolal za poslední desítky let možná už tři miliony kilometrů a setkal se s různými situacemi. Ze slavnostního předávání ocenění je poněkud nesvůj, není zvyklý na zájem médií, která jsou na místě. Upřímně říká „připadám si jako Karel Gott. Já tam přece neskočil, protože jsem čekal nějaké díky, chtěl jsem jen pomoci zraněné...“. Ano, chtěl „JEN“ pomoci oběti nehody.

Oba muži, ač se neznají, reagovali při přípravě slavnostního předání titulu stejně. Oba se mě dotázali, zda přijde na ocenění i druhý „záchranář“, bez toho „druhého“ nechtějí titul převzít. Oba se slavnostní akt snaží lidsky a humorně komentovat. „Po vyproštění jsme byli mokří, čvachtali jsme a asi jsme i dost páchli, díky špinavé vodě“. Nic z toho nezměnilo jejich rozhodnutí, zachovali by se znovu stejně.

Gentleman silnic je evropským projektem, který vznikl před čtyřmi lety v České republice. Za tuto dobu Policie České republiky spolu s Českou pojišťovnou ocenily titulem 40 mužů a 6 žen. Titul je udělován lidem, kteří pomohli při dopravních nehodách, nejsou to profesionální záchranáři. Pánové Aleš Matoga a Petr Bystrianský jsou prvními oceněnými v Ostravě. Oba muži převzali z rukou ředitele městského ředitelství Policie ČR Ostrava plk. Mgr. Tomáše Landsfelda certifikát. Jejich čin jim budou připomínat také značkové hodinky Certina, které převzali z rukou Radima Nováka, zástupce ředitele ostravské pobočky České pojišťovny.

Plk. Mgr. Tomáš Landsfeld oběma mužům poděkoval za jejich rychlou a účinnou pomoc při dopravní nehodě. Vyjádřil také přání, abychom se všichni setkávali s takovými silnými lidskými vzory. Paní Romaně přejeme brzké uzdravení.

por. Bc. Gabriela HOLČÁKOVÁ

Jak úspěšně na STANAG 6001

Nejen vojáci a pracovníci Ministerstva obrany ČR potřebují pro výkon povolání jazykovou zkoušku STANAG 6001. Tato zkouška, prováděná v angličtině, francouzštině nebo němčině v několika úrovních obtížnosti poskytuje základ pro testování jazykových schopností zaměstnanců ve strukturách organizace NATO a armádě ČR. Stále častěji se však stává nedílnou součástí požadovaných jazykových znalostí i u složek Policie ČR.

Pro koho je STANAG vhodný

Tato jazyková zkouška je určena především pro pracovníky v resortu Ministerstva obrany, vnitra a studenty vojenských škol. Zkouška je také zařazena do seznamu zkoušek z cizích jazyků, které dle usnesení vlády musí splnit náměstci ministrů, vrchní ředitelé, ředitelé odborů a vybraný okruh zaměstnanců ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy.

Zkouška je dostupná v několika úrovních obtížnosti – SLP 1, SLP 2 a SLP 3. Každá z úrovní vyžaduje specifický okruh jazykových dovedností (bližší informace přináší profil jednotlivých zkoušek pod článkem). Obecně je STANAG komplexní jazyková zkouška testující dovednost poslechu s porozuměním, četby s porozuměním, písemný a mluvený projev. Z hlediska praktického využití anglického jazyka se klade důraz na komunikativní přístup, tj. na poslech a ústní projev.

Kde zkoušku STANAG absolvovat

Pořadatelem zkoušky je Ministerstvo obrany ČR, provádění probíhá pod patronací Ústavu jazykové přípravy AČR ve Vyškově. K vykonání jazykové zkoušky je třeba se přihlásit písemně minimálně měsíc před termínem zkoušky.

Vedle ministerstvem dotovaných jazykových škol, které přípravu na tyto zkoušky realizují, je možné absolvovat přípravné kurzy i v několika dalších specializovaných jazykových školách. Není jich sice mnoho, protože jde o velice specifický druh zkoušky, mezi ty kvalitní ale patří v Praze například Jazyková škola Elvis, která po domluvě organizuje přípravné kurzy STANAG přímo na míru podle profesního zaměření, dále pak Pražská jazyková agentura. V Brně kurzy pořádá Linguacentrum a ÚJP (Ústav jazykové přípravy). V Hradci Králové pak Soukromá jazyková škola JANA.

Vhodnou učebnicí pro osvojení odborné

terminologie je Campaign, vydaná ve spolupráci s Vojenskou akademií Brno. Učebnice je úzce specializovaná a doplněna o pracovní sešit, poslechové CD a slovník odborné vojenské terminologie. Vhodné jsou také učebnice American Language Course (ALC), pro gramatiku pak English Vocabulary in Use a English Grammar in Use. Pro úroveň SLP 3 existují speciální skripta NATO vydaná armádou.

Jak si zvolit správnou úroveň zkoušky

Nejste-li si jisti, kterou úroveň zkoušky si zvolit, můžete se pro angličtinu přihlásit k absolvování testu American Language Course Placement Test (ALCPT) a u ostatních jazyků k tzv. Pretestu. Tyto testy realizuje a vyhodnocuje například ÚJP. I výše zmíněné jazykové školy Vám nabídnou ke stanovení vhodné jazykové úrovně ověřovací test.

Co od zkoušky očekávat

Čas na vypracování zkoušky STANAG je poměrně krátký, nevýhoda spočívá v tom, že pokud se v některé části něco zkazí, nebo nepovede, už není moc příležitostí si to jinde opravit. Je proto potřeba brát přípravu na zkoušku zcela vážně. STANAG testuje především schopnost využití daného jazyka v praxi, nejde jen o testování gramatiky. Podle úrovně

PROFILY JEDNOTLIVÝCH ZKOUŠEK:

Zkouška STANAG SLP 1 je komplexní zkouškou testující dovednost poslechu s porozuměním, četby s porozuměním, písemný a mluvený projev na elementární úrovni. Vyžaduje se schopnost komunikace na běžná společenská témata. Předpokládá se znalost základních gramatických struktur na úrovni základní až mírně pokročilé A2. Profese zkoušeného se promítá většinou jen do ústní části zkoušky.

Zkouška STANAG SLP 2 je komplexní zkouškou testující dovednost poslechu s porozuměním, četby s porozuměním, písemný a mluvený projev na středně pokročilé úrovni. Osvojené znalosti by měly umožnit komunikaci na běžná společenská témata a na obecná vojenská témata. Při zkoušce se vždy přihlíží ke specializaci zkoušeného. Zkouška předpokládá znalost gramatických struktur na úrovni středně pokročilé. Vhodnou studijní literaturou je vedle učebnic obecné gramatiky kniha Campaign.

Úroveň SLP 3 ověřuje vysoce specializovanou a odbornou jazykovou přípravu. Předpokladem pro zvládnutí zkoušky je např. porozumění běžné slovní zásobě v médiích (zprávy CNN, BBC aj.), schopnost tlumočení z cizího jazyka do mateřského, a naopak a používání odborné vojenské terminologie v rámci struktur NATO. Zkoušený by měl skvěle zvládat terminologii své profese a mít přehled i o ostatních oborech. Jde o velmi těžkou zkoušku na úrovni obtížnosti C1 – C2.

obtížnosti je také potřeba odborná slovíčka doplnit o obecnou terminologii. Bez dostatečné znalosti běžných sloves a výrazů se totiž bude odborná terminologie jen těžko aplikovat. Vhodné je přípravu kombinovat i procvičováním čtení a psaní v cizím jazyce.

Pro kvalitní přípravu je lepší zvolit intenzivní kurzy, docházka 1x týdně je vzhledem k složitosti především u vyšších úrovní zkoušky málo. Jazykové školy doporučují minimální intenzitu kurzu alespoň 2x týdně. Podle jazykové školy Elvis, která má letité zkušenosti s přípravou na tuto zkoušku například u vojáků, se vyplatí chodit do extra intenzivních kurzů. Ty dokáže řada jazykových škol zajistit přímo ve firmě (lektor bude docházet za studenty). V nabídce jazykových škol jsou však k dispozici i méně intenzivní kurzy, kurzy terminologické, zdokonalovací atd.

V přípravných kurzech se procvičuje obecná angličtina (němčina, francouzština) a dále pak konkrétní témata, slovní zásoba a gramatika potřebná na příslušnou úroveň zkoušky. Studujete-li jazyk od začátku, je vhodné absolvovat minimálně 350 hodin intenzivní výuky. Na úroveň SLP 2 je vhodné studovat minimálně 600 hodin v intenzivním kurzu.

- tv -

JŠ ELVIS, Žateckých 12, Praha 4
tel.: 241 409 001 • 241 405 628
602 350 632 • 731 570 807
elvis@elvis.cz • www.elvis.cz

 elvis
jazyková škola

PŘÍPRAVA NA STANAG 6001

- 6-týdenní intenzivní kurzy (výuka 5x týdně, 4 - 8 hodin denně od 8.30 hod.)
- večerní kurzy (výuka 2x, 1x týdně od 17.30 hod.)
- kurzy na míru přizpůsobené konkrétním potřebám skupiny
- systematická příprava ke složení zkoušky STANAG (SLP 1, 2, 3)
- učebny u metra Florenc a Vyšehrad
- zahájení kurzů 23. 02. 2009
06. 04. 2009
18. 05. 2009

Nabízíme také: KONVERZAČNÍ KURZY AJ + ŠPJ
intenzivní kurzy • standardní kurzy obchodní AJ
firemní výuka • příprava ke zkouškám (KET, PET, FCE, CAE)
19 let zkušenosti, maximálně 9 studentů v kurzu

Po předložení tohoto inzerátu získáte
na přípravný kurz STANAG 6001 slevu 10% !

Začátek některých přípravných kurzů STANAG 6001

Místo konání	Jazyková škola	Termín přípravného kurzu
Praha	JŠ Elvis	23. 2. 2009
Praha	JŠ Elvis	6. 4. 2009
Praha	JŠ Elvis	18. 5. 2009
Praha	Pražská jazyková škola	po domluvě podle potřeby
Brno	Lingua Centrum	12.–16. 5. 2009
Brno	ÚJP	září 2009 (do té doby vše obsazeno)
Hradec Králové	Jazyková škola JANA	po domluvě podle potřeby

na proto se pak šampionát stal skutečným svátkem dračích lodí a zúčastnilo se jej přes 5 000 závodníků. Spolu se svými parťáky v lodi získali jmenování policisté v srpnu 2008 v malajském Penangu **2 tituly Mistrů světa**, a to na trati 2000 a 200 metrů, stříbrnou medaili pak vybojovali na trati 500 metrů. Je třeba dodat, že nelehká cesta k tomuto fantastickému výsledku začala již ziskem 3 bronzových

Policisté v dračích lodích až k titulům mistrů světa

Čtyřletá tradice, radost z pohybu a čas strávený u vody s partou kolegů přivádí k DRAČÍM LODÍM stále více policistů a zaměstnanců MV.

Uprostřed Moravy v Přerově na malebné Laguně se v červnu 2008 konal již 4. ročník největšího amatérského festivalu Dračích lodí v ČR. Tentokrát již policistům a zaměstnancům MV patřil celý závod – Pohár ředitele VPŠ a SPŠ MV v Holešově, ve kterém se na startu do pádel opřelo přes 300 dračic a draků.

Vítězství si vybojovala posádka **Kobra 22** – zaměstnanci holešovské policejní školy, na druhém místě **Vrat' kruhy** – studenti ZOP z Holešova a třetí mezi patnácti posádkami – OŘ P ČR Přerov – **Olympia team**.

Mimo pohár pro firmy a pohár pro čistě ženské posádky, kde jsme neměli zastoupení, se podařilo posádce **Homobobři** – čtyřleté maturitní studium holešovské policejní školy – obhájit po čtvrté v řadě vítězství v Poháru škol.

Novinkou, která si získala mnoho příznivců, byl závod nazvaný SUPER MIX. Šlo o závod pěti náhodně vylosovaných posádek ze sta přihlášených zájemců (k sedmi pravákům a sedmi levákům los přidal i šest žen). Sestavy byly kapitánům na jednotlivých závodních drahách předány 30 minut před startem. Jen takto velmi krátkou dobu měli na to, aby si srovnali svůj tým a určili

každému místo v lodi, pak zvolili taktiku a vypádlovali s posádkou na start. Došlo tak k absolutnímu promíchání zástupců všech 13 posádek z Holešova a lodě přímo hrály nejrůznějšími barvami dresů. V tomto závodě plném napětí, improvizace a zábavy zvítězila posádka na dráze č. 3, kterou si vylosovala nstržm. Eva Fidrhelová.

Mezi lídry posádek policistů byli i tři draci pádlující za přerovský klub dračí lodě MORAVIANDRAGONS, a to **Karel Hrudík** – zaměstnanec VPŠ a SPŠ MV Holešov, **Jan Kolář**, toho času student ZOP, a **Dušan Sevcík**, oba kmenově patřící pod OŘ P ČR Přerov. Přerovský klub si jako hlavní cíl sezóny 2008 stanovil Mistrovství světa klubových posádek v Malajsii, tedy v části světa, kde tento sport vznikl. Zejmé-

medaili na ME 2007 v ruském Petrohradu. Sladit fyzicky a časově náročný trénink s pracovními a rodinnými povinnostmi bylo nesmírně náročné, ale nakonec efektivní. Tímto výkonem se i policisté zapsali do historie světového dragonboatingu.

Všichni víme, že práce policistů je náročná hlavně psychicky. Jedním z předpokladů k jejímu úspěšnému zvládnutí je právě fyzická příprava, rozvíjející schopnost odolávat zátěži a únavě. Dračí lodě – to je navíc spojení fyzické přípravy a týmové práce, které jedinečným způsobem rozvíjí schopnost podřídit svůj výkon ve prospěch celého týmu, což je stěžejním principem policejní práce a jedním z hlavních cílů služební přípravy.

Všechny draky a dračice zdraví a na festival dračích lodí 2009 srdečně zve

Mgr. Karel HRUDÍK
Foto autor

